

Virksomhets- og økonomiinstruks

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har oppdatert sin mal for virksomhets- og økonomiinstruks for underliggende virksomheter. Det innebærer at kap.1-4 kan bli endret for 2018. Endringene vil være innarbeidet når endelige styringsdokumenter for 2018 sendes ut 20. desember 2017.

1 Innledning

Instruks for fylkesmenn (*Fylkesmannsinstruksen*) gitt ved kgl. res 7.august 1981, endret ved kgl. res 10. november 1988 og 6. juli 1999 er overordnet denne instruks.

Virksomhets- og økonomiinstruksen er fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartement (KMD 21.12.2016, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 3, andre ledd, og trer i kraft fra 01.1.2017. Gjenpart av instruksen er sendt til Riksrevisjonen.

Instruksens virkeområde er virksomhets- og økonomistyring av fylkesmannen. Formålet med fylkesmannens virksomhets- og økonomistyring er at statlige midler brukes og inntekter oppnås i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger, at fastsatte mål og resultatkrav oppnås, at statlige midler brukes effektivt og at statens materielle verdier forvaltes på en forsvarlig måte.

Virksomhets- og økonomistyringen hos fylkesmannen skal følge Finansdepartementets Reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt Reglementet) og Bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt Bestemmelsene) og rundskriv, med de tilføyelser/ presiseringer som departementet har gitt i denne instruksen. Reglementet, Bestemmelsene og rundskriv fra Finansdepartementet gjelder således i sin helhet, også de punkt som ikke er omtalt i denne instruksen.

Reglementet, Bestemmelsene og rundskriv fra Finansdepartementet er ikke gjengitt i denne instruksen, da denne er bygget opp som et supplement til disse dokumentene.

2 Fylkesmannens myndighet og ansvar

Fylkesmannens formål, rolle, tilknytning til KMD og fagdepartementene, forutsetninger og krav til embetets ledelse, krav til organisering og krav til samordning og samhandling er regulert i [Fylkesmannsinstruksen](#).

Fylkesmannen er tillagt en rekke oppgaver fra departement, direktorat og tilsyn. Noen oppgaver er faste, enten ved at forvaltningsansvaret er hjemlet i lovverket eller det er oppgaver av varig karakter som fylkesmannen har ansvar for. En oversikt over disse framkommer i kapittel 5 i denne instruksen.

Fylkesmannens myndighets- og ansvarsområder er:

Iverksetter av nasjonal politikk i fylket

Fylkesmannen skal som sektormyndighet medvirke til iverksetting av nasjonal politikk. Dette gjøres gjennom veiledning, dialog og tilsyn med kommunene, fylkeskommunene, innbyggerne og berørte virksomheter.

Samordningsmyndighet

Fylkesmannen skal bidra til å samordne, forenkle og effektivisere den statlige virksomheten i fylket. Fylkesmannen skal ta samordningsinitiativ i fylket overfor andre statlige virksomheter og andre aktører der det er aktuelt, for sikre at nasjonale mål nås på tvers av nivå og sektorer, og for å sikre samordning av statens styring av kommunene.

Rettsikkerhetsmyndighet

Fylkesmannen er klagemyndighet for kommunale enkeltvedtak og

vedtak gjort i spesialisthelsetjenesten, og tilsynsmyndighet etter særlovgivningen. I tillegg har fylkesmannen førstelinjeansvaret på flere områder. Fylkesmannen skal sikre likebehandling og rettsikkerhet for alle parter i sin forvaltning av lover og forskrifter.

Informasjon, kunnskapsinnhenting, initiativ og forslag

Fylkesmannen skal holde regjeringen og sentraladministrasjonen orientert om viktige spørsmål i fylket. Fylkesmannen skal ta de initiativ som er påkrevd, og fremme forslag til løsninger i den utstrekning fylkesmannen finner det formålstjenlig. Fylkesmannen skal formidle informasjon til kommunale, fylkeskommunale og statlige organ om forhold som antas å berøre deres virksomhet.

Fylkesmannen er et ordinært statlig forvaltningsorgan.

3 Departementets styring av Fylkesmannen

3.1 Departementets overordnede ansvar

KMD har det administrative etatsstyringsansvaret for fylkesmannen, i tillegg til å ha samordningsansvaret overfor de øvrige departementene som legger oppgaver til fylkesmannen. KMD har også rollen som fagdepartement på noen saksområder. Det enkelte fagdepartement har finansieringsansvaret for oppgaver innen eget saksområde. Likeledes har de direkte faglig instruksjonsmyndighet over fylkesmannen innen vedkommende departements saksområde. Den enkelte fagstatsråd er konstitusjonelt ansvarlig overfor Stortinget på sine fagområder hvor oppgaver er lagt til fylkesmannen, jf. [Fylkesmannsinstruksen](#).

I tråd med intensjonene i Reglementet skal departementets styringsansvar bygge på prinsippene om mål- og resultatstyring og ta utgangspunkt i departementets overordnede kontrollansvar.

Ansvars- og samarbeidsforhold mellom departementene knyttet til finansiering av fylkesmannen, fremkommer i *Retningslinjer for finansieringsordning for Fylkesmannen*, datert august 2009.

3.2 Styringsdialogen

I styringsdialogen med fylkesmannen skal embetets resultater og måloppnåelse vektlegges, samt at embetet kan identifisere og håndtere risikoer som kan hindre måloppnåelse.

Styringsdialogen skal være dokumentert. Tildelingsbrevet inneholder en styringskalender hvor de viktigste elementene i styringsdialogen det enkelte år fremgår.

3.2.1 Tildelingsbrev

Etatsstyringen skjer hovedsakelig gjennom tildelingsbrevet og oppfølgingen og rapporteringen på dette. I tildelingsbrevet formidles og presiseres de mål og resultater departementene forventer som følge av Stortingets vedtak og forutsetninger. Tildelingsbrevet inneholder bevilgninger som stilles til disposisjon, samt en oversikt over embetets budsjetttildelinger og fullmakter i budsjettåret.

Det utarbeides et foreløpig tildelingsbrev til fylkesmannen som sendes embetet for tilbakemelding før endelig tildelingsbrev utarbeides. Tilbakemeldingen gir blant annet grunnlag for departementenes vurdering av forholdet mellom oppgaver og ressurser innen fagområdene.

Tildelingsbrevet til fylkesmannen utarbeides av KMD i samarbeid med oppdragsgivende departementer.

Supplerende tildelingsbrev etterfølger det ordinære tildelingsbrevet og gis av KMD eller andre departement, direktorat eller tilsyn som gir oppgaver og /eller midler til fylkesmannen. Belastningsfullmakt skal brukes når budsjettfullmakter ikke kan tildeles ved delegering.

Ved behov for å instruere eller gi styringssignaler til embetene utover tildelingsbrev, skal dette alltid nedfelles skriftlig og gis i egne brev.

3.2.2 Etatsstyringsmøte, sektorvise styringsmøter og fagmøter

Felles etatsstyringsmøte

KMD avholder ett årlig felles etatsstyringsmøte med fylkesmannsembetene i løpet av våren. Tidspunktet vil framgå av

tildelingsbrevet. Etatsstyringsmøtet er felles for alle departement som gir oppgaver til fylkesmannen og ledelsen i alle embetene. Ved behov vil fagdepartementet invitere berørte direktorat/tilsyn til å delta i felles etatsstyringsmøte. Før møtet vil embetet motta en samlet skriftlig tilbakemelding på sin årsrapport. Møtet tar utgangspunkt i kravene som er stilt i tildelingsbrevet og som rapporteres i årsrapporten. Måloppnåelse og rapporterte resultater gjennomgås, og det gis tilbakemelding til embetene på resultatene. Det skrives referat fra etatsstyringsmøtet med kopi til Riksrevisjonen.

Sektorvise styringsmøter

Fagdepartementene, eventuelt direktorat/tilsyn med delegert myndighet, avholder sektorvise styringsmøter ved behov for utdyping og presisering av styringssignaler i tildelingsbrev og denne instruksen. Embetsledelsen skal alltid være representert i de sektorvise styringsmøtene. Møtefrekvens og øvrig deltakelse i møtene avgjøres av fagdepartementet, og møtene skal som hovedregel være varslet i tildelingsbrevet. Det skal skrives referat fra de sektorvise styringsmøtene, som sendes i kopi til KMD og Riksrevisjonen.

Fagmøter

Fagmøter skal dekke behovet for faglige avklaringer, og omfatte tolkning av regelverk, opplæring, saksbehandlingsrutiner, fagkonferanser og lignende. Det stilles ikke krav om at embetsledelsen eller ledelsen i departementene, direktorat eller tilsyn deltar. Det skal ikke gis nye styringssignaler i fagmøtene. Styringssignaler som er gitt i tildelingsbrev eller etatsstyringsmøtet/styringsmøter, kan utdypes eller forklares. Det skal ikke forekomme ressursdiskusjoner i fagdialogen.

3.2.3 Lederlønnskontrakt og lederlønnssamtale

KMD utnevner fylkesmannen på åremål og utarbeider årlig lederlønnskontrakt. Det inngås ny lederlønnskontrakt etter at lederlønnssamtalen er gjennomført.

Departementet innkaller fylkesmannen til lederlønnssamtale en gang i året. Samtalene gjennomføres som regel i vårhalvåret. I lederlønnssamtalen gjennomgås lederlønnskontrakten og oppnådde resultater i tillegg til punkter som skal inn i lederlønnskontrakten for kommende år. DFU-departementene har anledning til å spille inn til lederlønnssamtalene.

3.2.4 Årsrapport

Årsrapporten fra fylkesmannen utarbeides i overensstemmelse med de krav som stilles i tildelingsbrevet og skal gi et dekkende bilde av embetets resultater. KMD sender nærmere presiseringer og beskrivelse av teknisk løsning for utarbeidelse av årsrapport i november det enkelte år.

Årsregnskapet skal være en del av årsrapporten og skal utarbeides i tråd med til enhver tid gjeldende bestemmelser.

Årsrapporten skal ferdigstilles i den elektroniske løsningen for dette innen 1. mars det enkelte år.

Årsrapporten vil være utgangspunkt for det felles etatsstyringsmøtet som gjennomføres om våren.

Årsrapporten skal inneholde følgende deler i nevnte rekkefølge:

I Fylkesmannens beretning

- Overordnet vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse
- Overordnet framstilling av de viktigste prioriteringer for året
- Sentrale forhold i internt og eksternt som har hatt betydning for oppnådde resultater
- Sted, dato og fylkesmannens signatur

II Introduksjon til embetets hovedtall

- Embetet og samfunnsoppdraget
- Organisasjon og ledelse
- Presentasjon av utvalgte nøkkeltall

III Årets aktiviteter og resultater

- Redegjørelse for, analyse og vurdering av oppnådde resultater. Herunder:
  - Gjennomførte evalueringer
  - Særskilt om oppdrag i tildelingsbrevet/og eller faste oppgaver i VØI
  - Særskilte rapporteringskrav fra tildelingsbrevet
  - Redegjørelse for, analyse og vurdering av ressursbruk
  - Samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget og regnskapsresultatet

IV Styring og kontroll i embetet

- Redegjørelse for vesentlige forhold ved embetets planlegging, gjennomføring og oppfølging. Herunder:
  - Embetets risikostyring
  - Embetets internkontroll, herunder iverksatte tiltak
  - Bemanning, kapasitet og kompetansesituasjonen i embetet
  - Forvaltning av egne eiendeler (materielle verdier)
  - Oppfølging av eventuelle avdekkede svakheter/utfordringer, herunder merknader fra Riksrevisjonen og status for

arbeidet med informasjonssikkerhet

- Rapportering av andre vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling, HMS/arbeidsmiljø, diskriminering, ytre miljø og lignende

V Vurdering av framtidsutsikter

- Forhold i og utenfor embetet som kan påvirke embetets evne til å løse samfunnsoppdraget på sikt
- Konsekvenser for embetets evne til å nå fastsatte mål og resultater på lengre sikt

VI Årsregnskap

- Ledelseskomentarer med fylkesmannens signatur
- Oppstilling av bevilgningsrapportering med noter
- Oppstilling av artskontorrapportering med noter

3.2.5 Rapportering gjennom året

Fylkesmannen skal pr. 31. august rapportere på regnskapstall og prognose for resten av året på kapittel og post. Det skal rapporteres både på utgifts- og inntektskapittel. Rapporteringen innbefatter også rapportering på resultatområder i samsvar med rutinene for ressursrapportering. Vesentlige avvik fra budsjetttrammer og forutsetninger skal forklares.

Fast rapportering til statsregnskapet skal skje i tråd med årlige rundskriv fra Finansdepartementet.

Rapporteringen tilpasses de styringsbehov departementene til enhver tid har, og skal framgå av tildelingsbrevet.

3.2.6 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

KMD skal ha kopi av all korrespondanse mellom fylkesmannen og Riksrevisjonen. Fylkesmannen skal rapportere i årsrapporten, eventuelt også i lederlønssamtalen, hvordan eventuelle merknader fra Riksrevisjonen er fulgt opp, herunder hvilke tiltak som er iverksatt og effekten av disse.

3.3 Ansvar for avklaringer og informasjonsplikt mellom departementene og fylkesmannen

Dersom fylkesmannen vurderer at det er uklarheter i de rammer, målsetninger og føringer som formidles, har fylkesmannen et selvstendig ansvar for å ta opp saken med aktuelt departement.

Fylkesmannen har et selvstendig ansvar for snarlig å informere aktuelt departement dersom det oppstår vesentlige avvik med betydning for måloppnåelsen, herunder budsjett.

Dersom fylkesmannen ser at gjeldende regelverk og ordninger kan ha/har vesentlige utilsiktede konsekvenser, skal virksomheten snarlig informere aktuelt departement om dette. Fylkesmannen skal også uoppfordret gi aktuelt departement beskjed dersom virksomheten ser mulige forbedringstiltak som departementet kan iverksette (endringer i lov, forskrift, instruks) som kan bidra til å nå overordnede målsetninger. Departementene vil også kunne be om særskilte evalueringer i forbindelse med praksis- og regelverksendringer.

KMD skal holdes orientert om saker av vesentlighet som fylkesmannen tar opp med fagdepartementene.

4 Fylkesmannsembetets interne styring

Departementet har ansvaret for overordnet kontroll med underliggende virksomheter, iht. Bestemmelsene pkt. 1.5.2. Dette skal inngå i den ordinære styringen og oppfølgingen av embetet.

4.1 Fylkesmannens myndighet og ansvar

Fylkesmannen er embetets øverste leder og leder embetet innenfor gjeldende lover, forskrifter, reglementer, retningslinjer, instruksjoner og budsjetter.

Fylkesmannen skal fastsette instruksjoner for virksomhetens interne virksomhets- og økonomistyring innenfor rammen av denne instruks.

Ledelsen i embetet skal basere seg på gjeldende lederplattform i staten.

Fylkesmannen kan innenfor gjeldende rammer for styring, samhandling og organisering, vurdere hvilken intern organisering av embetet som best understøtter egen måloppnåelse.

4.1.1 Godtgjørelser/andre utbetalinger til fylkesmannen

Det skal foreligge rutiner for kontroll og godkjenning av utleggsrefusjoner og andre oppgavepliktige tilleggssytelser til fylkesmannen.

4.2 Fylkesmannens planlegging, gjennomføring og oppfølging

Fylkesmannen skal gjennom sin planlegging, gjennomføring og oppfølging sørge for å utnytte tilgjengelige ressurser på en mest mulig formålstjenlig og effektiv måte.

Fylkesmannen skal utarbeide strategi for virksomheten samt interne styringsdokumenter i form av virksomhetsplan, årsplan eller tilsvarende. Det skal også utarbeides budsjett og prognoser for å sikre avviksrapportering og mulighet for oppfølging av regnskap, resultater og måloppnåelse. Risikostyring skal brukes som verktøy i planarbeidet, jf. punkt 4.2.1 Risikostyring.

Strategier og interne styringsdokumenter skal ha både ettårig og flerårig perspektiv.

Fylkesmannen må sikre at planer og strategier er i tråd med departementenes mål og prioriteringer. Likeledes at finansieringsordningens krav til ressursdisponering ivaretas.

4.2.1 Risikostyring

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll. Fylkesmannen skal aktivt bruke risikostyring som verktøy i sin mål- og resultatstyring. God risikostyring skal gi bedre måloppnåelse innenfor de budsjetttrammer som er stilt til disposisjon. Risikovurderingene skal relateres til mål- og resultatkravene for virksomheten og inngår således som en integrert del av styringen. Der hvor det vurderes å være høy risiko skal risikoreduserende tiltak iverksettes. Det skal gjøres vurderinger av gjenværende risiko og om denne er akseptabel.

I tilbakemelding på foreløpig tildelingsbrev skal embetet gi en vurdering av situasjonen for gjeldende budsjettår. Eventuelle vurderinger av høy risiko for manglende måloppnåelse skal fremkomme i tilbakemeldingen.

Fylkesmannen skal i forbindelse med innspill til det årlige

etatsstyringsmøtet sende inn en oversikt over de vesentligste risikomomentene som kan hindre måloppnåelse. Fristen fastsettes i den årlige bestillingen av innspill til etatsstyringsmøtet.

4.2.2 Evalueringer

Det vises til krav i Reglement for økonomistyring i staten § 16 om evalueringer av virksomhetens oppgaveløsning og virkemiddelbruk. Frekvens og omfang av evalueringene skal bestemmes ut fra risiko og vesentlighet. Resultatinformasjonen skal benyttes i virksomhetens planlegging for de påfølgende år.

4.2.3 Arbeidsgiverrollen

Fylkesmannen skal følge opp statlig arbeidsgiverpolitikk, herunder implementere føringer og følge opp rapporteringer på personalområdet.

4.2.4 Regnskapsprinsipp og regnskapsføring

Fylkesmannsembetet skal utarbeide et virksomhetsregnskap i samsvar med kontantprinsippet, bruttoprinsippet, ettårsprinsippet og fullstendighetsprinsippet, jf. Bestemmelsene punkt 3.4.2.

Fylkesmannen avgjør i samråd med departementet eventuelle endringer i regnskapsprinsipp for virksomhetsregnskapet, jf. Bestemmelsene pkt. 3.4.2.

Fylkesmannen skal bruke standard kontoplan som føringskontoplan og skal rapportere til statsregnskapet etter statens kontoplan.

Det vises for øvrig til årlige og varige rundskriv fra Finansdepartementet.

4.2.5 Tilskudds- og stønadsforvaltning

Fylkesmannen skal påse at alle tilskudds- og stønadsordninger som embetet forvalter skal følges opp i samsvar med kapittel 6.3, 6.4 og 6.5/7.3 og 7.4 i Bestemmelsene og de presiseringer og føringer fra departementene som formidles i årlige tildelingsbrev og regelverk for ordningene. Forvaltningen av tilskudds-/stønadsordninger må baseres på embetets vurdering av risiko og vesentlighet.

4.3 Krav til fylkesmannens internkontroll

Fylkesmannen har et selvstendig ansvar for å innrette embetets systemer og rutiner for internkontroll og påse at nødvendige kontrolloppgaver blir utført. Risiko- og vesentlighetsvurderinger skal ligge til grunn. Fylkesmannen skal rapportere umiddelbart til ansvarlig departement dersom det avdekkes vesentlige svakheter, feil eller mangler.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, se kap. 4.2.1.

4.4 Kommunal- og moderniseringsdepartementets øvrige krav

4.4.1 Inkluderende arbeidsliv(IA)

Fylkesmannen skal være en IA- virksomhet og ha en lokal samarbeidsavtale som bygger på ”Intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv”.

4.4.2 Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Fylkesmannen skal ha et system for å kartlegge og følge opp risiko- og problemområder innen helse, miljø og sikkerhet, jf. Lov av 17. juni 2005 nr 62: Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.

4.4.3 Likestilling og mangfold

Endret for 2018:

Fylkesmannen skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel og adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, jf. likestillings- og diskriminerings-loven § 26

4.4.4 Kommunikasjon

Kommunikasjonsarbeidet i fylkesmannsembetet skal være basert på Statens kommunikasjonspolitikk og gjeldende regelverk som offentlighetsloven og forvaltningsloven.

4.4.5 Klart språk

Fylkesmannsembetet skal ha klart språk i interne og eksterne dokumenter og i all nettkommunikasjon.

Embetet kan hente veiledning og tips på nettsiden til det sentrale klarspråksprosjektet www.klarspråk.no

4.4.6 Etiske retningslinjer

Embetet skal med utgangspunkt i retningslinjene videreutvikle og styrke den etiske bevisstheten blant de ansatte, og slik legge et godt grunnlag for lederes og ansattes muligheter for etisk refleksjon.

4.4.7 Samfunnssikkerhet og beredskap

Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap skal inngå som en integrert del av embetets virksomhet, og embetet skal ha en tilfredsstillende beredskap for å kunne håndtere ekstraordinære hendelser. Fylkesmannens ansvar for regional samordning av arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, og fylkesmannens ansvar for egenberedskap er fastsatt i *Instruks for fylkesmannens og Sysselmannen på Svalbards arbeid med samfunnssikkerhet, beredskap og krisehåndtering*, kgl.res. 19. juni 2015.

Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) med tilhørende forskrifter gjelder for alle forvaltningsorganer som er i besittelse av skjermverdig informasjon eller objekt. Fylkesmannen skal i forbindelse med rapportering per 30. april, sende en egen rapport om sikkerhetstilstanden i embetet til KMD. Rapporten skal særskilt redegjøre for oppfølgingen av de eventuelle mangler og avvik som embetet har identifisert ved forrige rapportering. Fylkesmannen må vurdere nivå på sikkerhetsgradering på rapport om sikkerhetstilstand som sendes KMD.

Fylkesmannen skal vurdere behov for å sikkerhetsklarere personell jf. Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste med forskrifter.

4.4.8 Informasjonssikkerhet

Fylkesmannen skal ha et dokumentert styringssystem for informasjonssikkerhet (ISMS), basert på anerkjente standarder, f.eks. ISO 27001/27002. Departementet viser til [Nasjonal strategi for informasjonssikkerhet](#) av 17. desember 2012. IKT-systemer og informasjonsaktiva skal klassifiseres og risikovurderes for å sikre hensynet til informasjonens konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet. Hendelser som truer eller kompromitterer informasjonssikkerheten skal rapporteres. Status i informasjonssikkerhetsarbeidet i fylkesmannsembetet rapporteres i årsrapporten.

4.4.9 E-forvaltning og IKT

Fylkesmannen skal tilby brukerrettede digitale tjenester som bidrar til å gjøre hverdagen enklere og mer effektiv for næringsdrivende, innbyggere og forvaltning. Brukeren skal ikke behøve å rapportere inn opplysninger forvaltningen allerede kjenner til, tjenester som ikke krever brukernærhet skal være tilgjengelige digitalt, og det skal vurderes om manuelle tjenester kan fases ut der digitale tjenester gir et tilstrekkelig godt tilbud til brukerne.

Det skal legges til rette for at embetets IKT-systemer bruker nasjonale/sektorspesifikke felleskomponenter og registre, og utveksler informasjon digitalt med forvaltningen for øvrig.

4.4.10 Etterlevelse av regelverk for offentlige anskaffelser

Fylkesmannen skal ha systemer og rutiner som sikrer etterfølgelsen av regelverket for offentlige anskaffelser. Fylkesmannen må gjennom en strategi for innkjøp og oppfølging av denne sikre nødvendig kompetanse og etablere gode rutiner slik at alle innkjøp gjøres i samsvar med regelverket, og ellers mest

mulig effektivt. Det er også viktig at innkjøpsarbeidet inngår i ledelsens internkontroll, slik at uheldig praksis kan korrigeres så snart som mulig.

Fylkesmannen skal med jevne mellomrom evaluere sin innkjøpspraksis.

5 Oversikt over Fylkesmannens faste oppgaver

Kapittel 2 i denne instruksen gir en kort beskrivelse av fylkesmannens myndighets- og ansvarsområder knyttet til fylkesmannens roller. Fylkesmannen er tillagt en rekke oppgaver fra departement, direktorat og tilsyn. Noen oppgaver er faste, enten ved at forvaltningsansvaret er hjemlet i lovverket eller det er oppgaver av varig karakter. En oversikt over disse framkommer i dette kapitlet. Bakgrunnsinformasjon som er den enkelte oppdragsgivers ansvar, skal gi nyttig informasjon til løsning av oppgaven og er ikke en del av denne instruksen, men ligger som lenker i den elektroniske styringsportalen.

5.1 Iverksetter av nasjonal politikk i fylket

5.1.1 Folk og samfunn

Oppgaver

Alle embetene | BLD | Folk og samfunn

5.1.1.1

- Gi råd og veiledning til kommunene om hvordan universell utforming kan implementeres i planarbeid og tjenester.
- Videreutvikle samarbeidet med fylkeskommunene for å fremme universell utforming innenfor regionen.
- Spre kunnskap om virkemidler og finansieringsordninger som er knyttet til Regjeringens handlingsplan for universell utforming 2015-2019.
- Sørg for at universell utforming er kjent i eget embete og blir praktisert innen egen forvaltning og at fylkesmannens kompetanse på universell utforming videreutvikles.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Folk og samfunn

5.1.1.2

Som offentlig myndighet skal fylkesmannen fremme likestilling knyttet bl.a. til kjønn, etnisitet, religion, funksjonsnedsettelse og seksuell orientering på de områder fylkesmannen har lovpålagt ansvar for. Fylkesmannen skal være en pådriver for at kommunene arbeider aktivt for å fremme likestilling knyttet til ulike diskrimineringsgrunnlag i aktuell lovgivning.

Spre kunnskap om likestillingsintegrering, statistikk, tilskuddsordninger m.m. som er publisert på Bufdir.no

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Folk og samfunn

5.1.1.3

Organisere statsborgerseremonier.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Folk og samfunn

5.1.1.4

Ha et bevisst forhold til bruk av samiske språk.

Alle embetene | KMD | Folk og samfunn

5.1.1.5

Konsultere Sametinget eller andre berørte samiske interesser med målsetning om å oppnå enighet.

Alle embetene | UD | Folk og samfunn

5.1.1.6

Behandle saker om apostille og påføre dokumenter apostillestempel. Fylkesmannen skal føre et register eller protokoll med oppgave over foretatte attestasjoner hvor bl.a. nummeret på apostillen skal framgå, dato, navn på underskriver og stilling.

Alle embetene | UD | Folk og samfunn

5.1.1.7

Honorær konsul skal ha eksekvatur fra myndighetene i mottakerstaten for å utøve sitt virke. Fylkesmannen skal undersøke om det er noe til hinder for at aktuell kandidat godkjennes som et annet lands honorære konsul i Norge.

FMSF | KMD | Folk og samfunn

5.1.1.8

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane skal:

- Behandle søknader og utbetale statlig tilskudd til kommune- og fylkesparti over kap. 577 Tilskudd til de politiske partiene.
- Ha overordnet ansvar for register over alle parti og partilag (inkludert fylkesungdomsorganisasjoner) på lokalt og regionalt nivå.
- Forvalte grunndata i samarbeid med SSB.
- Drifte, forvalte og utvikle av Partiportalen <http://www.partistotte.no/>
- Utvikle, forvalte og drifte partifinansiering.no.

FMSF | KMD | Folk og samfunn

5.1.1.9

Drifte og forvalte nettsidene til partilovnemnda, www.partilovnemnda.no. Utføre sekretariatsfunksjon for Partilovnemnda og utføre arkivtjenester for nemnda og Partirevisjonsutvalget.

5.1.2 Barnehage og opplæring

Oppgaver

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.1.2.1

Informere og veilede lokal barnehagemyndighet, offentlige og private barnehageeiere og skoleeiere, allmennhet og aktuelle målgrupper om innhold, prinsipper og mål i den nasjonale politikken på barnehage- og opplæringsområdet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.1.2.2

Informere, veilede og legge til rette for deltakelse i nettverk, statlige strategier og kompetanseutviklingstiltak på barnehage- og grunnopplæringsområdet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.1.2.3

Veilede skoler og skoleeiere i arbeidet med prøver og eksamen.

Se til at prøver blir gjennomført i henhold til formål og retningslinjer, og legge til rette for og veilede skoler og kommuner i oppfølging av resultatene.

Se til at eksamen blir gjennomført i henhold til regelverk og retningslinjer. I dette ligger gjennomføring av den sentrale sensuren og klagebehandling ved eksamen.

Melde endringer i ansvarsfordelingen mellom embetene på eksamensområdet innen 1. februar hvert år til

Utdanningsdirektoratet, post@udir.no, for registrering i Prøvetjenesten eller i Eksamenstjenesten.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.1.2.4

Rettkjenne vitnemål fra videregående skoler i Norge når vitnemålet skal brukes som dokument i utlandet.

FMOA | KD | Barnehage og opplæring

5.1.2.5

Følge opp og veilede norske friskoler i utlandet på eksamens- og prøvefeltet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMAV | KD | Barnehage og opplæring**5.1.2.6**

Behandle søknader om eksamen i videregående opplæring i utlandet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMNO | FMFI | KD | Barnehage og opplæring**5.1.2.7**

Ivareta koordineringsansvar for samisk fjernundervisning, og samarbeide om gjennomføring av tiltak i rammeverket for samisk fjernundervisning.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTR | FMFI | KD | Barnehage og opplæring**5.1.2.8**

Bidra til utvikling av læremidler og kompetanseutvikling knyttet til læreplanen i finsk som andrespråk, herunder kvensk.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.1.3 Familier, barn og unge**Oppgaver**

Alle embetene | BLD | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.1.3.1

- Bidra til at ny kunnskap tas i bruk i de kommunale barnverntjenestene og/eller andre i tjenester rettet mot utsatte barn og familier i kommunen.
- Bidra til at erfaringer fra lokalt utviklingsarbeid blir spredt.
- Bidra til å videreformidle og spre strukturer for kunnskap- og kompetanseutvikling i samarbeid aktuelle samarbeidspartnere som universitet- og høyskoler, RKBU/RBUP, Bufetat, brukerorganisasjoner med flere.

5.1.4 Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

Oppgaver

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.1

Fylkesmannen har en fagrolle på folkehelseområdet som innebærer å være pådriver for et kunnskapsbasert folkehelsearbeid på lokalt og regionalt nivå. Dette skal skje bl.a. gjennom formidling av råd og veiledning om nasjonale normer og standarder for godt folkehelsearbeid, herunder effektive strategier og tiltak i folkehelsearbeidet.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.2

Bidra til å gjøre nasjonale strategier, retningslinjer, veiledere, rundskriv og handlings- og tiltaksplaner på folkehelseområdet og innen helse- og omsorgsfeltet kjent og implementert. Det gjelder også for de ulike pakkeforløpene på helse- og omsorgsfeltet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.3

Være pådriver for å nå målet om god helse for alle, og likeverdige helse- og omsorgstjenester til hele befolkningen, inkludert urbefolkning, innvandrerbefolkningen og andre sårbare grupper som innsatte i fengsel og personer med rus- og/eller psykiske helseutfordringer. Dette innebærer blant annet at fylkesmannen påser at aktuelle grupper involveres i planlegging av tjenestene og ved vurdering av kompetansebehov, samt påser at helse- og omsorgstjenestene benytter tolketjenester av god kvalitet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.4

Ha dialog med kommunen om kapasitet og kvalitet i helsestasjon-, skolehelse- og jordmortjenesten.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.5

Informere, gi råd og veilede helse- og omsorgstjenesten i kommunene om rekrutterings- og kompetansetiltakene under *Kompetanseløft 2020*.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.6

Sikre at det opprettes og godkjennes et tilstrekkelig antall LIS1- og turnusstillinger for leger og turnusplasser for fysioterapeuter og gjennomføre nødvendige opplærings- og veiledningstiltak.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOA | FMHO | FMTR | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.7

Regionansvar for administrasjon av turnustjenesten for fysioterapeuter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTR | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.8

Administrere ventelisteordningen for turnusfysioterapeuter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.9

Bistå i arbeidet med implementering av smitteverntiltak, og i arbeidet mot antibiotikaresistens. Herunder fokus på økt influensa-vaksinering av helsepersonell, samt å arrangere årlig smittevernkonferanser for kommuner og annet helsepersonell i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.10

Bidra til å gjennomføre *Omsorg 2020* som en helhetlig plan, herunder bl.a. *Demensplan 2020*, kompetanse- og rekrutteringstiltak under *Kompetanseløft 2020*, innovasjonssatsing, pårørendeprogram, velferdsteknologiprogram, frivillighetsstrategi og Husbankens investeringsordning til sykehjem, og omsorgsboliger.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.11

Fylkesmannen skal bistå og gi faglig veiledning til Husbanken i saksbehandling av søknader til investeringstilskuddet til heldøgnsomsorgsplasser. Dette for å bidra til å sikre god kvalitet på prosjektene som mottar tilskudd og at det kan gis forsvarlige og gode tjenester i byggene som mottar tilskudd. I tillegg skal fylkesmannen bidra til å sikre at sykehjem og omsorgsplasser som er innvilget tilskudd er tilpasset personer med demens.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.12

Fylkesmannen skal arbeide målrettet og bidra til styrkingen og oppfølgingen av det kommunale psykisk helse og rusarbeidet, herunder identifisere kommuner, tjenester og områder med risiko for mangelfull måloppnåelse på området.

Fylkesmannen understøtter at:

- BrukerPlan tas i bruk i alle kommuner. Fylkesmannen bør understøtte at kommunene bruker data fra BrukerPlan i arbeidet med å forbedre tjenestene.
- Kommunene rapporterer på IS-24/8 om kommunalt psykisk helse- og rusarbeid.

Fylkesmannen skal samarbeide om tverrsektorielle kompetanse- og utviklingstiltak på psykisk helse, rus og vold – og traumefeltet i samarbeid med kompetansesentrene på området, herunder i flerfaglige lokale og regionale fora og nettverk. Bruker- og pårørendeorganisasjoner bør inngå i samarbeidet.

Fylkesmannen skal bistå i planarbeid der psykisk helse- og rusutfordringer inngår og understøtte lokal tjenesteutvikling.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.13

Bidra til at tjenestene tar i bruk verktøy for innhenting av brukererfaring og brukertilfredshet at brukervedvirkning ivaretas i lokal tjenesteutvikling. Verktøyet skal være tilpasset alle befolkningsgrupper, inkludert aktuelle innvandrergupper.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.14

Fylkesmannen skal i all sin virksomhet vurdere konsekvenser for befolkningens helse og trivsel, og fordelingen av denne, der det er relevant.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.15

Fylkesmannen skal, i samarbeid med aktuelle kompetansetilgjenger, helsetjenester og fylkeskommunen, bistå med å arrangere fagdager og kompetansegivende kurs for helsepersonell om arbeid med endring av levevaner.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.16

Ha oversikt over etablerte koordinerende enheter for habilitering og rehabilitering i kommuner og helseforetak, og understøtte utviklingsarbeidet, og bistå kommunene i arbeid for å utvikle et differensiert tilbud innen habilitering og rehabilitering og koordinering som ivaretar tilbud til hele bredden av målgrupper.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.17

Fylkesmannen skal følge med på fastlegedekningen i kommunene gjennom å etablere en oversikt over rekruttering av fastleger og hvilke virkemidler som er brukt for å bistå kommunene. Fylkesmannen skal ved behov veilede kommunene .

Alle embetene | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.18

Fylkesmannen skal:

- følge opp kommuner med risiko for svikt i tjenestetilbudet til barn, unge og familier med tilsyn, råd, veiledning og samordning.
- gjennom tilsyn, råd, veiledning og samordning være en pådriver overfor kommunene i deres innsats for god kvalitet i akuttarbeidet
- bistå i gjennomføringen av nasjonale kompetansehevende tiltak rettet mot barnevernstjenesten
- gjøre fortløpende vurderinger av kvalitet og risiko knyttet til barneverntjenestenes oppfølging av barn og unge.
Vurderingen skal ta utgangspunkt i fylkesmannens modell for vurdering av risikobildet.

Alle embetene | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.1.4.19

Kommunenes halvårsrapportering på barnevernsområdet:

Følge opp og kontrollere kommunenes halvårsrapporteringer på barnevernområdet, samt indikatorene for satsing på kommunalt barnevern, jf. rundskriv [Q 31/2014](#).

5.1.5 Miljø og klima

Oppgaver

Alle embetene | **KLD** | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

---

5.1.5.1

Vannforvaltning:

- Ha en miljøfaglig samordningsrolle i prosesser knyttet til kunnskapsgrunnet for regionale vannforvaltningsplaner, herunder sikre at karakterisering av vannforekomstene er oppdatert, holde fagsystemet Vannmiljø og Vann-Nett oppdatert, videreføre og igangsette delprogram under regionale overvåkingsprogram og ved behov gi råd og veilede andre sektorer, kommuner og vannområder.
- Bidra i arbeidet i grenseoverskridende vannområder og internasjonale vannregioner.
- Iverksette tiltak på eget myndighetsområde i tråd med plan og tiltaksprogram.
- Ivareta landbrukets sektoransvar ved gjennomføringen av vannforskriften.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KLD** | JD | LMD | Miljø og klima

5.1.5.2

Avgi uttalelser til konsesjonssøknader om vannkraft, søknader om opprustings- og utvidelsesprosjekter og følge opp og avgi uttalelser i prosesser for revisjon av vannkraftkonsesjoner.

Følge opp naturforvaltningsvilkår i vassdragskonsesjoner gjennom pålegg om undersøkelser og tiltak i tråd med veileder M-721/2017

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOA | FMHE | FMOP | FMBU | FMVE | FMTE | FMAV |
FMRO | FMHO | FMSF | KLD | Miljø og klima

5.1.5.3

Vurdere behov for, gjennomføre og overvåke kalking i innsjøer, overvåke og vurdere innsjøer hvor kalking forsøksvis er avsluttet. I samarbeid med Miljødirektoratet sørge for mest mulig optimal kalking i laksevassdrag. Data fra overvåking skal registreres i vannmiljøsystemet, og kalkingsdata skal registreres i kalkingsbasen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMFI | KLD | Miljø og klima

5.1.5.4

Bistå i Barentssamarbeidets miljøarbeidsgruppe (WGE), herunder delta i vanngruppen og naturverngruppen. Bistå vannregionmyndighetene i samarbeidet med Finland om internasjonal vannregion i tråd med avtale og memorandum fra 2013. Lede og være sekretariat for Den norsk-finske grensevassdragskommisjonen. Koordinere det grensenære samarbeidet og lede prosjekter under Den norsk-russiske miljøvernkommisjon. Bistå i en norsk-russisk arbeidsgruppe om laksesaker.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.5

Forvalte verneområder, bistå og veilede aktører i verneområdeforvaltningen, sørge for gjennomføring av skjøtsel og andre tiltak, oppdatere kunnskapsgrunnlag og bevaringsmål, oppdatere Naturbase ved vernevedtak, melding om oppstart av planarbeid og godkjenning av forvaltningsplaner og holde Miljødirektoratet oppdatert på den økologiske tilstanden i norske Ramsarområder.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.6

Bidra i arbeidet med nytt vern, inkludert gjennomføre verneplanprosesser innenfor skogvern, marint vern og begrenset suppleringsvern, samt bidra i arbeidet med forskriftsendringer for eksisterende verneområder. Tilrådingene sendes Miljødirektoratet innen avtalte frister.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.7

Truete arter og naturtyper:

- Følge opp vedtatte handlingsplaner
- Oppdatere fortløpende kunnskap relevante fagdatabaser og bidra til å utarbeide faggrunnlag.
- Informere og veilede kommuner og grunneiere

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.8

Bistå utredere, sektormyndigheter og ansvarlige myndigheter med å identifisere relevante arter og naturtyper i en tidlig utredningsfase i plan og utbyggingssaker.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KLD** | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

5.1.5.9

Bidra til å ivareta miljøverdier i kulturlandskapet. Sørge for fortløpende oppdatering av datasettet Verdifulle kulturlandskap i Naturbase. Koordinere arbeidet Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL) og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap, ved å bidra til at målrettede tiltak gjennomføres, sørge for at nye områder i UKL kommer i gang og at UKL-områdene blir brukt som grunnlag for landbruksbasert næringsutvikling.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KLD** | LMD | Miljø og klima

5.1.5.10

Rovvilt:

- Bidra til at skader på husdyr og tamrein forårsaket av rovvilt blir lavest mulig.
- Sørge for god kommunikasjon og dialog med berørte aktører.
- Sørge for en balansert forvaltning og god samordning av landbruks-, dyrevelferds- og miljøvirkemidler.
- Være miljø- og jordbruksfaglig veileder og eventuelt sekretariat for regional rovviltnemnd.
- Forvalte betingete fellingstillatelser på rovvilt så effektivt som mulig i forbindelse med skadesituasjoner og i henhold til gjeldende frister for saksbehandling.
- Administrere kvotejakt på gaupe og lisensfelling på bjørn, ulv og jerv.
- Uten opphold varsle SNO ved felling, eller forsøk på felling, av gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn. Gi SNO oppdatert oversikt over godkjente båser for fangst av jerv.
- Følge opp varslingsplikt mellom fylker ved observasjon av ulv utenfor ulvesonen.
- Behandle søknader fra kommunale fellingslag om bruk av løs, på drevet halsende hund ved skadefelling på ulv.

Rovviltarbeidet skal skje i tråd med føringer fra rovviltnemnda og den regionale forvaltningsplanen for rovvilt.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.11

Viltforvaltning:

- Delta i oppfølging av vedtatte planer, arbeid med rullerende handlingsprogram og verdiskapingsprogram for de 7 regionale villreinplanene: Setesdal (Heiplanen), Hardangervidda, Nordfjella, Rondane – Sølnekletten, Forollhogna, Ottadalen (Reinheimen-Breheimen) og Dovrefjell.
- Utøve myndighet og ivareta oppgaver knyttet til viltforvaltningen, primært arter som ikke er høstbare.
- I samarbeid med berørte embeter (OP, MR) har Fylkesmannen i Trøndelag ansvaret for forvaltningen av moskus.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.12

Koordinere og gjennomføre bekjempelse, kartlegging og overvåking av fremmede skadelige organismer i og utenfor verneområder, og bidra med faglig veiledning overfor kommunene og allmennheten. Behandle søknader om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.13

Fiskeforvaltning:

- utføre oppgaver og saksbehandling for å ivareta bestandene av anadrom laksefisk
- Allmenhetens adgang til fiske i friskmeldte gyrovassdrag er ivaretatt.
- samarbeide med fylkeskommunen om innlandsfiskeforvaltningen

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Miljø og klima

5.1.5.14

Ivareta landbrukets interesser i arbeidet med nye verneområder og i utarbeidelse og oppfølging av faggrunlaget for arter og naturtyper.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.15

Ha dialog med SNO om naturoppsyn og tiltak knyttet til blant annet verneområder hvor fylkesmannen er forvaltningsmyndighet, motorferdsel i utmark, laks, handlingsplaner for truede arter mv. Holde SNO lokalt løpende orientert om alle forhold eller hendelser som kan gi grunnlag for anmeldelse eller annen oppfølging.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.16

Friluftsliv:

- Opptre som grunneier og rettighetshaver for statlig sikret friluftsområder på vegne av staten innen sitt fylke, og bistå Miljødirektoratet ved behov.
- Avgjøre søknader om midlertidig omdisponering av statlig sikret friluftsområde i inntil 10 år.
- Bidra til drift og videre utvikling av Skjærgårdstjenesten i aktuelle fylker, herunder tilskuddsforvaltning og driftstilskudd.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.17

Ivareta oppgaver på eget myndighetsområde og veilede kommunal myndighet innen motorferdsel.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.18

Ivareta oppgaver innenfor eget myndighetsområde på forurensning for å hindre tilførsel av og fjerne helse- og miljøfarlige stoffer på land og i sjø.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.19

Grunnforurensning- og sedimentområdet:

- Følge opp grunnforurensningslokaliteter innenfor eget myndighetsområdet hvor det er behov for miljøtekniske undersøkelser og tiltak.
- Følge opp arbeidet med forurenset sjøbunn i aktuelle tiltaksplanområder og ved prioriterte verft.
- Ivareta oppgaver knyttet til oppdatering av kunnskapsgrunlaget for forurensete sedimenter og grunn og løpende oppdatere relevante fagdatabaser.
- Ha dialog med Miljødirektoratet om saker hvor det er betydelig fare for spredning av miljøgifter, eller helsefare som kan forventes å bli kontroversiell eller få prinsipiell betydning.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.20

Ved akutt forurensning gi de interkommunale utvalgene mot akuttforurensning (IUAene) i fylket miljøfaglig bistand etter behov. Veilede kommunale myndigheter ved håndtering av hendelser av lokal karakter. Inngå i Miljødirektoratets kriseorganisasjon under statlige aksjoner mot akutt forurensning.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.21

Behandle søknader fra delegerte virksomheter (herunder forskriftsregulerte industribransjer, avløps-, avfallsbehandlings- og gjenvinningsanlegg) om ny eller endret tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven. På eget initiativ ta opp tillatelser til ny vurdering, jf. forurensningsforskriften § 36-19, herunder følge opp BAT(Best available techniques) konklusjoner som vedtas.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.22

Veilede og følge opp kommunal myndighet i avløpssaker, og veilede og bistå kommuner, avfallsselskaper og andre aktører i oppfølging av nasjonal avfallspolitikk.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.23

Veilede kommuner til å kunne stille krav om forsvarlig massehåndtering i arealplanprosesser.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.24

Sørge for at avfallsplaner i havner er godkjent og regodkjennes hvert tredje år.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.1.5.25

Fylkesmannen skal ha hatt dialog med alle kommuner og formidlet relevant kunnskap og informasjon. Fulgt opp kommunene for å iverksette nasjonale føringer for tilpasning til klimaendringer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.1.6 Landbruk og mat

Oppgaver

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.1

Gjennomføre reindriftspolitikken på regionalt nivå:

- Bidra til en effektiv og kunnskapsbasert forvaltning av reindriften, samt bidra til at distriktsstyrene videreutvikler eget selvstyre i hht. reindriftsloven
- Veilede om økt bærekraftig slakteuttak overfor distriktsstyrer og siidaandelshavere.
- Videreutvikle dialog og gjennomføre møter i samarbeidsforumet med Sametinget og Norske Reindriftsamers Landsforbund

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.2

Være vedtaksmyndighet etter reindriftslovens bestemmelser, herunder:

- Forberede søknader om gjeterhytter, gjerder og anlegg
- Iverksette tiltak ved ulovlig oppførte gjerder, anlegg og gjeterhytter
- Iverksette sanksjoner og tvangstiltak etter reindriftslovens kap. 11 i tett dialog med Landbruksdirektoratet

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.3

Følge opp planlegging, gjennomføring og etterkontroll av prosjekter finansiert over RUF.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.4

Følge opp inngåtte reinbeiteavtaler og avtaler om oppføring og vedlikehold av reingjerder.

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.5

Bruksregler og distriktsplaner:

- I dialog med distriktsstyrene reagere raskt ved brudd på bruksreglene, i henhold til reindriftingslovens bestemmelser.
- Fortløpende orientere Landbruksdirektoratet om oppdatering og endringer i bruksregler og distriktsplaner.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.6

Grunnlagsdata i Melding om reindrift (MOR):

- * Registrere, kvalitetssikre og vedlikeholde grunnopplysninger i fagsystemet.
- * Bidra med utvikling av nye fagsystemer.
- * Orienter Landbruksdirektoratet om manglende samsvar mellom MOR og vedtak truffet i Reindrifststyret.

FMFI | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.7

Utarbeide en plan for gjennomføring av reinpramming vår og høst 2018 i dialog med Landbruksdirektoratet, i henhold til reindriftsavtalen. Samt gjennomføre risikoanalyser knyttet til forhold som kan oppstå dersom planlagt pramming ikke kan gjennomføres.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMFI | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.8

Utarbeide plan for gjennomføringer av tellinger for reindriftsåret 2018/2019 etter mal utarbeidet i 2016. Frist 1.10.2018 til Landbruksdirektoratet.

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.9

Bidra til bevisstgjøring omkring det ansvar offentlige myndigheter har når det gjelder Grunnloven § 108 og folkerettens regler om urfolk og minoriteter, samt følge opp internasjonale konvensjoner og lover knyttet til den grenseoverskridende reindriften.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.10

Gi innspill til endringer og forbedringer i reindrifftsavtalen til Landbruksdirektoratet innen 01.09.2018.

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.11

Bidra til å øke kunnskapen om reindriftens arealbehov og reindriftens medvirkning i arealprosesser, gjennom dialog med kommunene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.12

Samhandle med Mattilsynet om beitesituasjonen og dyrevelferdsmessige forhold i landbruks- og reindriftnæringen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.13

Påse at landbrukets ressursgrunnlag ivaretas og at det tas hensyn til dyrka mark.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.14

Styrke langsiktige investeringer knyttet til oppbygging og skjøtsel av ny skog med hensyn til skogproduksjon og fremtidig verdiskaping.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.15

Revidere regionalt bygdeutviklingsprogram, herunder regionalt næringsprogram, regionalt miljøprogram, og regionalt skog- og klimaprogram i tråd med nasjonale føringer og regelverk. Programmet skal være ferdig revidert innen 01.01.2019.

Alle embetene | **LMD** | ASD | HOD | JD | KD | Landbruk og mat | Helsedirektoratet

---

5.1.6.16

Synliggjøre inn på tunet som aktuelt tiltak innenfor arbeidet på helse-, omsorgs-, utdannings-, arbeids-, og sosialområdet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.17

Mobilisere til utvikling av ulike produksjoner i og i tilknytning til landbruket. Følge opp ambisjonene som er synliggjort i meld.st. 31 (2014-2015) Gården som ressurs - marknaden som mål, samt i strategi for reiseliv basert på landbruket og reindrifta sine ressursar. Forvalte Utrednings- og tilretteleggingsmidler i landbruket. Dialog med kommunene om landbruk som en del av kommunenes arbeid innen samfunns- og næringsutvikling. Gi signal til Innovasjon Norge om regionalt partnerskaps prioriteringer i forvaltningen av IBU- midler innen 01.02.2018, med kopi til LMD.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.18

Videreutvikle økologisk landbruk som en del av landbruket i fylket.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOS | FMOA | FMOP | FMBU | FMVE | FMHO | FMSF |
FMTL | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.19

Ivareta særskilte satsinger gjennom økologiske foregangsfylker.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.20

Være en regional pådriver og samarbeide med regionale aktører for å bidra til å oppnå målsettingene om nok og trygg mat, økt matmangfold, interesse for utvikling av Matnasjonen Norge og matglede på institusjoner.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.21

Gi innspill om endringer og forbedringer i jordbruksavtalen etter nærmere bestilling fra Landbruksdirektoratet.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.22

Sikre planmessig oppfølging av skogbruksplanlegging med miljøregistreringer i samråd med kommunene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.23

Bidra til økt bruk av skogråstoff til bioenergi og økt bruk av tre.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.24

Påse at kommunene overvåker skogen av hensyn til skogskader, og melder skader til NIBIO.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.25

Påse at kommunene gjennomfører resultatkontroll av skogbruk og miljø. Frist for ajourhold i ØKS 31.12.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.26

Tydeliggjøre kommunenes lovpålagte kontrollansvar knyttet til foryngelsesplikten i skogbruksloven. Mangelfull kontroll bør få konsekvenser for kommunens tildeling av økonomiske virkemidler på skogområdet. Frist for ajourhold i ØKS 31.12.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.27

Bidra til videreutvikling av skogsveinettet gjennom veiledning, bistand i arbeidet med kommunale hovedplaner for skogsveier og tilstandsregistrering av eldre veier.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.28

Informere om og administrere skogfondordningen. Kopi av revisjonsberetning sendes Landbruksdirektoratet innen 1.7.2018.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.29

Bidra til Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) sin årlige rapport om bærekraftig skogbruk.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.30

Registrere tilskudd til miljøtiltak i skogbruket gjennom fagsystemet ØKS.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.31

Veilede og følge opp kommunene i forvaltningen av regelverket knyttet til eiendomslovgivningen, og bidra til at kommunene følger opp nasjonale mål og retningslinjer ved behandling av saker. Behandle klager etter odelsloven, konsesjonsloven, jordloven og skogloven.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.32

Forvalte regelverket for regulering av svine- og fjørfeproduksjonen, samt kontrollere at produsentene overholder konsesjonsgrensene og reglene for driftsfellesskap. Kopi av brev der fylkesmannen fatter vedtak om driftsfellesskap eller når konsesjoner faller bort skal sendes Landbruksdirektoratet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.33

Fortløpende orientere Landbruksdirektoratet om saker etter jord- og konsesjonslovgivningen som har vært til behandling hos Sivilombudsmannen.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.34

Fylkesmannen skal informere og påse at kommunene gjennomfører stedlig kontroll av 10% av NMSK-tilskuddsordningene.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

5.1.6.35

Tilfredsstillende oppfølging av hovedplan for skogbruksplanlegging

5.1.7 Kommunal styring

Oppgaver

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.1.7.1

Økonomiforvaltning

Fylkesmannen skal:

- Veilede/informere kommuner om økonomibestemmelsene i kommuneloven kapittel 8 og 9
- Informere kommuner om veiledere på økonomiområdet og tilby kommunene veiledning/opplæring
- Veilede/informere kommuner om KOSTRA, kommuneproposisjonen, statsbudsjettet, inntektssystemet, nye/oppdaterte lov- og forskriftsendringer og annen relevant styringsinformasjon
- Melde kommuner inn eller ut av ROBEK
- Fordele skjønnsmidler etter retningslinjene for skjønnsfordelingen
- Ved behov foreta saksbehandling som gjelder naturskade/uforutsette hendelser

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.1.7.2

Kontroll og godkjenning etter økonomibestemmelsene i kommuneloven, herunder:

- ROBEK-kommuner jf. §60 nr.1 og 2
- Kommunale vedtak om garantier over 500 000 kroner
- Låneopptak for interkommunale selskaper hvor minst en av deltakerkommunene er oppført i ROBEK
- Vedtekter og eventuelle endringer av vedtektene for kraft/hjemfallsfond jf. rundskriv H-1/11

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.1.7.3

Modernisering i kommunene

Stimulere til lokal omstilling og modernisering i kommunesektoren ved å gi en del av skjønnsrammen som støtte til fornyings- og innovasjonsprosjekter i kommunene, slik at de kan prøve ut nye løsninger på sine utfordringer.

Prosjekter som mottar skjønnsmidler, skal evalueres og formidles.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.1.7.4

Kommuneinndeling

- Stimulere til diskusjoner om utfordringer i de enkelte kommunene, synliggjøre konsekvenser av status quo og der det er hensiktsmessig bidra til kommunesammenslåinger.
- Sørge for god og oppdatert kompetanse om inndelingsloven.
- Veilede kommuner, folkevalgte og private i spørsmål etter inndelingsloven og prosessene ved grenseendring og grensefastsettelse, og tolke loven i aktuelle saker.
- Forberede og, der fylkesmannen har myndighet, avgjøre saker om endring og/eller fastsettelse av kommune- eller fylkesgrenser i tråd med inndelingsloven og rundskriv H-10/15.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.1.8 Arealforvaltning, by og samfunnsutvikling

Oppgaver

Alle embetene | **KMD** | BLD | HOD | JD | KLD | LMD | SD |
Miljø og klima | Areal, by og samfunn | Helsedirektoratet

5.1.8.1

Fylkesmannen skal legge regjeringens føringer til grunn i sitt arbeid. Det vises særskilt til hensyn som fremgår av Plan- og bygningslovens formål i §§1-1 og 3-1, Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging og alle statlige retningslinjer og bestemmelser. Videre skal føringer gitt i meldinger til Stortinget følges opp.

Fylkesmannen skal formidle nasjonal politikk og prioriteringer tidlig i den regionale og kommunale planleggingen, veilede om riktig forståelse og praktisering av plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter og samarbeide med fylkeskommunen om dette. Fylkesmannen skal påse at konsekvenser for, miljø og samfunn er belyst og i nødvendig grad tatt hensyn til i plan- og utbyggingssaker, herunder at samfunnssikkerhet og klimatilpasning er ivaretatt der det er behov for dette.

Fylkesmannen skal følge opp arbeidet med konsekvensutredninger for planer og tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, herunder at samfunnssikkerhet og klimatilpasning ivaretas der det er behov for dette, og bidra til beslutningsrelevante plan- og utredningsprogram.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | JD | KLD | LMD | Miljø og klima | Areal, by og samfunn

---

5.1.8.2

Fylkesmannen skal ivareta oppgaver i henhold til rundskriv H-2/14 om bruk av innsigelser, KLDs rundskriv T-2/16 om nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet og DSBs retningslinjer for fylkesmannens bruk av innsigelser på samfunnssikkerhetsområdet skal også ivaretas.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | KLD | LMD | Miljø og klima | Areal, by og samfunn

---

5.1.8.3

Fylkesmannen skal forvalte de statlige planretningslinjene for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | KLD | Miljø og klima | Areal, by og samfunn

---

5.1.8.4

Fylkesmannen skal følge opp statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen, og bistå kommunene i arbeidet med ulovlighetsoppfølging.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | KLD | Miljø og klima | Areal, by og samfunn

---

5.1.8.5

Fylkesmannen skal medvirke til at regionale og kommunale kystsonerplaner legger til rette for en balansert bruk og vern av kystsonen, samt at arealbruken på sjø og land sees i sammenheng.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **LMD** | KMD | Areal, by og samfunn

5.1.8.6

Fylkesmannen skal medvirke til at jordvernet ivaretas i kommunale og regionale planer, i tråd med Stortingets behandling av regjeringens jordvernstrategi.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | KLD | LMD | Miljø og klima | Areal, by og samfunn

---

5.1.8.7

Fylkesmannen skal bidra til at regionale og kommunale planer i fjell og utmark avklarer langsiktige utbyggingsgrenser og sikrer balanse mellom utbygging og vern.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Areal, by og samfunn

5.1.8.8

Fylkesmannen skal følge opp statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging, og bidra til reduserte klimagassutslipp, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunene.

Fylkesmannen skal veilede og følge opp kommunene slik at vurdering av effekt på klimagassutslipp, samt mål og tiltak for å redusere klimagassutslipp og energibruk, finnes igjen i relevante planer og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven og annet regelverk.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima | Areal, by og samfunn

5.1.8.9

Fylkesmannen skal bidra til at nasjonale og regionale føringer legges til grunn ved utbygging av fornybar energi og kraftlinjer gjennom oppfølging av enkeltsaker i meldings-, søknads- og detaljplanfasen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.1.8.10

Fylkesmannen kan klage på enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven der nasjonale eller vesentlig regionale interesser blir berørt.

5.1.9 Samfunnssikkerhet og beredskap

Oppgaver

Alle embetene | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.1.9.1

Informere og veilede kommunene om mål, innhold og metoder i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.1.9.2

Gjennomføre øvelser med kommuner, ref TB. I øvelsen skal kommunens kriseorganisasjon og overordnet beredskapsplan øves.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.1.9.3

Gjennomføre tilsyn med kommunal beredskapsplikt i kommunene. Tilsynene skal gjennomføres i tråd med veiledning for fylkesmannens tilsyn med kommunal beredskapsplikt.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOA | FMRO | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.1.9.4

Klareringsmyndighet

Fylkesmannen skal ivareta rollen som klareringsmyndighet etter sikkerhetsloven for fylkesmannsembetene, fylkeskommunene og kommunene. Videre må embetene gjøre nødvendige forberedelser, etter pålegg fra JD, for overgangen til en sivil klareringsmyndighet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.1.10 Tilskuddsforvaltning / forvaltning av økonomiske virkemidler

Oppgaver

Alle embetene | HOD | Tilskudd og økonomiske virkemidler | Helsedirektoratet

---

5.1.10.1

Forvalte tilskudd på folkehelse og helse- og omsorgstjenesteområdet, inkludert informasjon og veiledning om ordningene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMSF | FMFI | HOD | Tilskudd og økonomiske virkemidler | Helsedirektoratet

---

5.1.10.2

Forvalte midler til å videreføre arbeidet med å bedre legesituasjonen i Finnmark og Sogn og Fjordane.

FMFI | HOD | Tilskudd og økonomiske virkemidler |
Helsedirektoratet

5.1.10.3

Forvalte midler til veiledningsgrupper i allmennmedisin og samfunnsmedisin for leger i Nord-Norge.

FMOA | FMAV | FMHO | FMSF | FMTR | HOD | Tilskudd og
økonomiske virkemidler | Helsedirektoratet

5.1.10.4

Forvalte tilskudd til Lindrende behandling og omsorg ved livets slutt.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.5

Sammen med Arbeids- og velferdsdirektoratet forvalte Tilskudd til utvikling av sosiale tjenester i NAV-kontoret og Tilskudd til oppfølgingstjenester i bolig.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.6

Fordele midler til stillinger i det kommunale barnevernet.

Alle embetene | KD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.7

Forvalte tilskudd etter gjeldende retningslinjer og regelverk på barnehage- og opplæringsområdet, inkludert informasjon, veiledning og kontroll.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.8

Fylkesmannen skal behandle søknader om tilskudd til:

- Vannmiljøtiltak, kalking (kap. 1420 post 70.1)
- Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt (kap. 1420 post 72)
- Rovvilttiltak (kap. 1420 post 73)
- Friluftsmål, ordningen Skjærgårdstjenesten (kap. 1420 post 78)
- Verdiskaping basert på naturarven (kap. 1420 post 81)
- Truede arter og naturtyper (kap. 1420 post 82)
- Fisketiltak (kap. 1425 post 70)
- Vilttiltak (kap. 1425 post 71)

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.9

Veilede og følge opp kommunene i forvaltningen av økonomiske virkemidler og regelverk knyttet til foretakets inntekter og velferd, og påse at forvaltningen skjer i samsvar med overordnede nasjonale føringer. Kopi av rundskriv/brev vedr.

produksjonstilskudd som utarbeides av embetet og kopi av dispensasjonsvedtak knyttet til avløsning ved sykdom og fødsel skal sendes Landbruksdirektoratet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.10

Utarbeide årlig risikobasert plan for kontroller i henhold til Landbruksdirektoratets veiledninger innen 1.4. Bekreftelse på at kontrollplan er utarbeidet sendes Landbruksdirektoratet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.11

Følge opp avvik som avdekkes.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.12

Samarbeide med Mattilsynet, herunder om informasjonsutveksling, knyttet til tilsyn og kontroll.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.13

Forvalte regelverk, være vedtaksmyndighet og klageorgan knyttet til erstatningsordninger og tilskuddsordninger innen jordbruk, skogbruk og reindrift, samt miljøvirkemidlene innen jordbruk og skogbruk.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.14

Prognosere erstatningsomfanget ved skader grunnet klima.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

5.1.10.15

For å sikre informasjonssikkerheten i systemene skal brukertilganger i fagsystemene gjennomgås to ganger årlig.

FMTR | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.1.10.16

Fylkesmannen i Troms skal løpende og innen 1. desember fatte vedtak om og innen 31. desember utbetale statsrefusjon for dekning av utgifter til tiltak som iverksettes på fastlandet, ihht. forskrift om lov om barneverntjenesters anvendelse på Svalbard § 5.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.2 Samordningsmyndighet

5.2.1 Folk og samfunn

Oppgaver

Alle embetene | ASD | Folk og samfunn

5.2.1.1

Følge opp og veilede kommuner som har mottatt tilskudd til utvikling av sosiale tjenester og tiltak i kommunene etter sosialtjenesteloven for å sikre forankring, framdrift og faglig kvalitet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | ASD | BLD | HOD | JD | Folk og samfunn | Helsedirektoratet

---

5.2.1.2

Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid, Bolig for velferd (2014–2020). Strategien skal styrke kommunenes arbeid med å hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet. Et av målene i strategien er at den offentlige innsatsen skal være helhetlig og effektiv.

Fylkesmannen skal bidra aktivt til at strategien implementeres i kommunene i tråd med forutsetningene.

Fylkesmannen skal:

Sikre samordning av sektorovergripende oppgaver og se ulike statlige satsinger i sammenheng med Bolig for velferd, f.eks. Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016-2020), strategien Barn som lever i fattigdom, Opptrappingsplanen mot vold og overgrep (2017-2021) og fellesoppdraget 0-24 samarbeidet, Nasjonal strategi for samordnet tilbakeføring etter gjennomført straff og Regjeringens strategi for psykisk helse "Mestre hele livet".

Legge til rette for helhetlige vurderinger og god samordning i kommunenes arbeid med framskaffelse av boliger og tjenester til vanskeligstilte.

Legge til rette for at kommunene tar boligsosiale hensyn i ordinære planprosesser

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Folk og samfunn | Helsedirektoratet

5.2.1.3

Ha oversikt over utviklingen innen det systematiske folkehelsearbeidet i kommunene og fylkeskommunen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KMD** | HOD | JD | Folk og samfunn

5.2.1.4

Fylkesmannen skal i dialog med kommunene om planarbeid formidle hensyn til integrering, folkehelse, helse- og omsorgstjenester, barn- og unges oppvekstsvilkår, universell utforming, sosiale tjenester og boligsosiale forhold. Fylkesmannen skal integrere det boligsosiale arbeidet i etablerte fora og læringsarenaer.

Alle embetene | **KMD** | HOD | JD | Folk og samfunn

5.2.1.5

Fylkesmannen skal bidra til at kommunene gjennom tilrettelegging for tilstrekkelig og variert boligbygging også bidrar til å framskaffe egnede boliger til vanskeligstilte grupper.

5.2.2 Familier, barn og unge

Oppgaver

Alle embetene | **KD** | ASD | BLD | HOD | JD | Familier, barn og unge | Helsedirektoratet

---

5.2.2.1

Koordinert innsats for barn og unge (0-24 samarbeidet)

Visjonen for 0-24-programmet er at alle barn og unge skal få den hjelpen de har krav på slik at de kan mestre eget liv.

Fylkesmannen skal være pådriver for tverretattlig samarbeid for utsatte barn, unge og deres familier. Gjennom sin kunnskap om situasjonen og behovene i fylket skal fylkesmannen gi målrettet informasjon og veiledning og være pådriver for samarbeid og samordning i og mellom kommuner, fylkeskommuner, tjenester og institusjoner som arbeider for og med utsatte barn og unge og deres familier.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Familier, barn og unge | Helsedirektoratet

---

5.2.2.2

Veilede kommunene om miljørettet helsevern som integrert del av det lokale folkehelsearbeidet og være pådriver overfor kommuner med skoler og barnehager som mangler godkjenning etter helselovgivningen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.2.3 Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

Oppgaver

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.2.3.1

I dialog med primær- og spesialisthelsetjenesten fremme god samhandling, bidra til rolleavklaring mellom tjenester og nivåer, samt understøtte sammenhengende tjenesteforløp for den enkelte på tvers av fag, tjenester og sektorer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.2.3.2

Bidra til kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten gjennom å:

- bruke Iplos-data til planlegging og styring, og samarbeide med Helsedirektoratet om å arrangere IPLoS-temadager for kommunene annet hvert år.
- ta i bruk ny teknologi, ny kunnskap og nye faglige metoder, herunder blant annet velferdsteknologi.
- følge opp det nasjonale pasientsikkerhetsprogrammet og samarbeide med KS om tiltak og aktiviteter på regionalt og lokalt nivå.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.2.3.3

Arbeide for at kommuner og helseforetak følger opp kravene i ny forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring. Formålet er å oppnå kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet i tjenestene. Forskriften understreker øverste ledelses ansvar for å etterspørre kvalitetsdata, ta i bruk styringssystemer og etablere en kultur i organisasjonen for åpenhet og læring.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.2.4 Miljø og klima

Oppgaver

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.2.4.1

Gjennom tidlig involvering, høringsuttalelser m.m. bidra til at klima- og miljøhensyn blir ivaretatt i utredninger og planprosesser og konseptvalgutredninger, bypakker/bymiljø/byvekstavtaler, Nasjonal Transportplan, interkommunalt plansamarbeid, regionale planer og annen overordnet planlegging etter plan- og bygningsloven.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Miljø og klima

5.2.4.2

Bidra til å styrke kunnskapen og gjennomføre informasjonstiltak om reduserte utslipp fra jordbruksdrift.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KLD** | JD | LMD | Miljø og klima

5.2.4.3

Samordne arbeidet på klimatilpasning internt og mellom embeter, samt sørge for at klimatilpasning blir integrert i relevante oppgaver.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Miljø og klima

5.2.4.4

Synliggjøre hvordan skog og trevirke kan bidra positivt i klimasammenheng og til det grønne skiftet gjennom og erstatte fossile utslipp samt styrking av skogens karbonopptak.

Alle embetene | LMD | Miljø og klima

5.2.4.5

Arbeide for økt produksjon og bruk av bioenergi i samarbeid med Innovasjon Norge.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.2.5 Kommunal styring

Oppgaver

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.2.5.1

Kommunerettet samordning:

- Ivareta et tverrsektorielt samordningsansvar i forholdet mellom regional statsforvaltning og kommunene, jf. departementets retningslinjer for fylkesmannens samordningsfunksjon og kommunerettet styring (H-2143).
- Arbeide for at det i statlige tilsyn tas hensyn til egenkontrollen i kommunene, samt at fylkesmannen tilrettelegger for et hensiktsmessig tilsyn med den enkelte kommune.
- Fylkesmannen skal samordne det statlige tilsynet med kommunene i tråd med kommuneloven § 60 e. Samordningen skal bidra til at statens tilsyn med kommunene samlet sett er oversiktlig, enhetlig og forutsigbart.
- Fylkesmannsembetene skal gi råd og veiledning til kommunene for å bygge opp om målsettingen i enkelte av de bilaterale avtalene fra konsultasjonsordningen mellom staten og kommunesektoren. Dette gjelder avtaler der det ligger forventninger om samarbeid mellom KS regionalt og fylkesmannsembetene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.2.6 Arealforvaltning, by- og samfunnsutvikling

Oppgaver

Alle embetene | **KMD** | BLD | HOD | JD | KLD | LMD | Areal, by og samfunn | Helsedirektoratet

---

5.2.6.1

Fylkesmannen skal samordne statlige interesser og bidra til at fylkeskommunen og kommunene får et mest mulig helhetlig bilde av statens forventninger og krav i planleggingen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.2

Legge til rette for samordning av planlegging på tvers av kommune- og fylkesgrenser for å sikre reindriften sammenhengende bruksarealer.

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.3

Bidra til å oppdatere og kvalitetssikre reindriftsnæringens arealbrukskart.

Alle embetene | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.4

Ajourholde informasjonssystem for beitebruk i utmark (IBU).

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.5

Bidra til at reinbeitedistriktene har utarbeidet distriktsplaner som et viktig grunnlag for kommunale og fylkeskommunale planleggingsprosesser.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.6

Formidle nasjonal politikk for jordvern og kulturlandskap.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.7

Bidra til at kommunene etablerer langsiktige utbyggingsgrenser mot de viktigste landbruksarealene, samt stille krav om effektiv utnyttelse av eksisterende og planlagte utbyggingsområder.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.8

Belyse konsekvenser og ivareta landbrukets- og reindriftens interesser i arealplansaker, saker etter naturmangfoldloven og ved større tiltak og prosesser.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.9

Medvirke til at kommunene ivaretar landbrukets interesser i sine klima- og energiplaner.

Alle embetene | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.10

Bidra til at kommunene rapporterer korrekt gjennom KOSTRA-landbruk.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.11

Landbrukskompetanse skal ivaretas i plansaker og -prosesser.

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.12

Fylkesmannen skal veilede og støtte kommunene og regionale sektormyndigheter i geodataspørsmål og bidra til at disse har tilgang på oppdatert geografisk informasjon.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.13

Fylkesmannen skal i samarbeid med Statens kartverk bidra til at kommunene følger opp bestemmelsen i plan- og bygningsloven § 2-1 om kart og stedfestet informasjon, som innebærer oppfølging av krav til det offentlige kartgrunnet (DOK).

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.14

Ivareta landbrukets interesser i kartsamarbeidet Geovekst og informere om nytten av Geovekst og Norge Digitalt.

Alle embetene | LMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.15

Følge opp ajourholdet av arealressurskartet (AR5) i samarbeid med Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), og bidra til at kommunene holder arealressurskart (AR5) oppdatert.

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.16

Ivareta fylkesmannens interesser i kartsamarbeidet Geovekst med særlig oppmerksomhet mot arbeidet med mer detaljerte høydedata.

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.17

I samarbeid med Statens kartverk påse at kommunene følger opp bestemmelsen i plan- og bygningsloven § 2-2 om etablering og ajourhold av kommunalt planregister, og vedlikeholder og ajourholder planer etter gjeldende SOSI-standard.

FMOP | FMBU | FMVE | FMTE | FMAV | FMRO | FMHO | FMNR | FMTR | FMNO | FMTR | KMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.18

Fylkesmannen skal samordne statlige innsigelser til kommunale planer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.2.6.19

Fylkesmannen skal føre en oversikt over antall behandlede plansaker ved oppstartsvarsel og offentlig ettersyn, antall dispensasjoner til uttalelse, behandlede klagesaker knyttet til plan- og bygningsloven, omfanget av innsigelser, meklinger, og klager fremmet av fylkesmannen (settesfylkesmannssaker).

5.2.7 Samfunnssikkerhet og beredskap

Oppgaver

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

---

5.2.7.1

Ha en oppdatert risiko- og sårbarhetsanalyse for fylket (fylkesROS) med oppfølgingsplan som er utarbeidet i samarbeid med regionale samfunnssikkerhetsaktører, og i tråd med fylkesmannens samfunnssikkerhetsinstruks.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

---

5.2.7.2

Ta initiativ til, bidra i, veilede og samordne sivil beredskapsplanlegging og det sivil-militære samarbeidet i fylket, herunder øvelser og kompetansehevende tiltak.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.3

Ha oppnevnt et fylkesberedskapsråd og benytte dette i den regionale samordningen av samfunnssikkerhetsarbeidet, herunder arrangere minimum ett møte i året og felles øvelse hvert fjerde år.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.4

Ha en revidert beredskapsplan og plan for krisekommunikasjon basert på fylkesROS og utarbeidet i tråd med fylkesmannens samfunnssikkerhetsinstruks.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

---

5.2.7.5

Ha underliggende planverk knyttet til nasjonale beredskapstiltak.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

---

5.2.7.6

Ha systemer for på kort varsel å kunne motta og eventuelt videreformidle varsel og meldinger i henhold til gjeldende rutiner og retningslinjer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

---

5.2.7.7

Øve og evaluere egen kriseorganisasjon minimum en gang i året.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

---

5.2.7.8

Ved uønskede hendelser samordne krisehåndteringen i regionen gjennom fylkesberedskapsrådet, med øvrige aktuelle aktører og med berørte kommuner.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

---

5.2.7.9

Ved uønskede hendelser benytte krisestøtteverktøyet DSB-CIM.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.10

Sende ukerapport og situasjonsrapport til DSB iht. gjeldende rutiner og retningslinjer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

---

5.2.7.11

Varsle Helsedirektoratet om større hendelser i fylket som berører helse- og sosialsektoren.

Alle embetene | **JD** | HOD | Samfunnssikkerhet og beredskap | Helsedirektoratet

---

5.2.7.12

Ta initiativ til å følge opp evalueringer etter regionale øvelser og uønskede hendelser for å sikre læring og utvikling.

Evalueringsrapporter skal sendes til DSB.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOS | FMOA | FMHE | FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

---

5.2.7.13

Bistå i regionvis innføring av nye brukergrupper for å sikre størst mulig samfunnsmessig gevinst av landsdekkende Nødnett, med spesiell fokus på viktige samfunnssikkerhetsaktører i fylket.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **LMD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.14

Ivareta arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap på Landbruks- og matdepartementets område, jf. brev av 20.4.2012.

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | **LMD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

---

5.2.7.15

Lede arbeidet i beredskapsutvalgene for reindrift og bidra til god dialog og samhandling med Mattilsynet og Landbruksdirektoratet om beitesituasjonen og dyrevernmessige forhold.

Alle embetene | LMD | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.16

Bidra med skogfaglig kompetanse i regional og lokal skogbrannberedskap.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.17

Ivareta arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap innenfor klimaområdet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.2.7.18

Fylkesmannen skal gjennomføre et årlig sivil-militært kontaktmøte for landsdelen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.2.8 Tilsyn

Oppgaver

Alle embetene | **HOD** | ASD | BLD | Helsetilsynet

5.2.8.1

Fylkesmannen skal årlig legge en plan for å samordne tilsyn på Statens helsetilsyns områder. Planlagte tilsyn registreres i NESTOR.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **HOD** | BLD | Helsetilsynet

5.2.8.2

Fylkesmennene innen samme region skal i fellesskap legge en plan for tilsyn med spesialisthelsetjenesten og med Bufetat. Dette arbeidet koordineres av hhv. Kontaktfylkesmannen for helseregion og koordinerende fylkesmann for tilsyn med Bufetat.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMHE | FMBU | FMHO | FMTL | FMTR | BLD | Helsetilsynet

5.2.8.3

Koordinerende fylkesmann for tilsynet med Bufetat skal samordne det regionale samarbeidet og være bindeleddet til Bufetat i regionen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOA | FMHE | FMAV | FMHO | FMTL | FMTR | HOD |
Helsetilsynet

5.2.8.4

Statens helsetilsyn har utpekt en fylkesmann i hver helseregion som kontaktfylkesmann for oppgaver som gjelder spesialisthelsetjenesten. For Helseregion Sør-Øst deler tre embeter på oppgaven: Fylkesmannen i Oslo og Akershus (Oslo, Akerhus og Buskerud), Fylkesmannen i Hedmark (Hedmark, Oppland og Østfold) og Fylkesmannen i Agder (Agder, Telemark og Vestfold). De øvrige kontaktfylkesmennene er Fylkesmannen i Hordaland (Helseregion Vest), Fylkesmannen i Sør-Trøndelag (Helseregion Midt-Norge) og Fylkesmannen i Troms (Helseregion Nord).

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOA | FMHE | FMOP | FMBU | FMHO | FMNO | FMTR |
HOD | Helsetilsynet

5.2.8.5

Tilsynet med de fylkesovergripende helseforetakene skal samordnes og harmoniseres av fylkesmannen i begge fylkene. Dette gjelder Helse Fonna HF (Fylkesmannen i Hordaland, etter avtale med Fylkesmannen i Rogaland), UNN/Narvik HF (Fylkesmannen i Troms sammen med Fylkesmannen i Nordland), Vestre Viken HF (Fylkesmannen i Buskerud sammen med Fylkesmannen i Oslo og Akershus) og Sykehuset Innlandet HF (Fylkesmannen i Hedmark sammen med Fylkesmannen i Oppland).

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Tilsyn

5.2.8.6

Delta i det regionale/lokale samordningsarbeidet og samordne tilsynsaktiviteten med andre tilsynsetater, herunder HMS-etatene, i tråd med tilsynsmyndighetenes retningslinje for samordnet tilsyn og felles tilsynsprofil.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3 Rettssikkerhetsmyndighet

5.3.1 Folk og samfunn

Oppgaver

Alle embetene | HOD | Folk og samfunn | Helsedirektoratet

5.3.1.1

Gi råd og veiledning til politiet, vegmyndighetene, helsepersonell og publikum i spørsmål om helse i henhold til trafiksikkerhet. Fylkesmannen skal behandle søknader om dispensasjon fra førerkortforskriftens helsekrav, samt ta imot meldinger om helsesvikt i forhold til førerkortforskriftens helsekrav og vurdere om politiet skal tilrås inndragning av førerkortet. Førerkortsakene skal registreres i registreringssystemet Trafikk.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOA | BLD | Folk og samfunn

5.3.1.2

Saksbehandling etter ekteskapsloven mv.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal behandle søknader om godkjenning av ugyldige ekteskap etter ekteskapsloven §§ 16 og 18 a, og brudvigjingslova § 11

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Folk og samfunn

5.3.1.3

Saksbehandling etter ekteskapsloven mv.:

- Fylkesmannen skal behandle saker som følger av ekteskapsloven og lov om anerkjennelse av utenlandske skilsmisser og separasjoner.
- Fylkesmannen skal behandle søknader om skiftefritak, jf. ekteskapsloven § 8.
- Fylkesmannen skal rettlede forstandere i registrerte trossamfunn og livssynssamfunn med vigselsrett.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Folk og samfunn

5.3.1.4

Søknader om fri sakførsel og fritt rettsråd:

- Fylkesmannen skal behandle saker i første instans etter rettshjelpsloven med tilhørende forskrifter.
- Fylkesmannen skal foreta forberedende klagebehandling over egne vedtak der disse blir påklaget til Statens sivilrettsforvaltning.
- Fylkesmannen skal etablere systemer og rutiner som sikrer tilstrekkelig kvalitet i saksbehandlingen.

Alle embetene | JD | Folk og samfunn

5.3.1.5

Forliksråd:

- Fylkesmannen skal foreta oppnevninger av medlemmer og varamedlemmer til forliksrådene etter valg foretatt av kommunestyret og føre tilsyn med de administrative sidene ved forliksrådenes virksomhet, jf. domstoloven § 58, sammenholdt med domstoloven § 1.
- Fylkesmannen skal kontrollere om valget av forliksrådsmedlemmene er lovlig og utferdige oppnevningen av de som er valgt, jf. domstoloven § 58.
- Fylkesmannen skal påse at forliksrådsmedlemmene signerer forsikringen og at denne sendes til fylkesmannen, jf. domstoloven § 60. Forsikringene oppbevares av fylkesmannen.
- Fylkesmannen skal følge opp mangelfull virksomhet eller kritikkverdige forhold på et generelt grunnlag.
- Fylkesmannen skal følge opp henvendelser fra forliksrådene selv, kommuneadministrasjonen og eventuelt videreformidle henvendelser til Justis- og beredskapsdepartementet.

Alle embetene | JD | Folk og samfunn

5.3.1.6

Tomtefeste:

- Fylkesmannen skal avgjøre enkeltsaker vedrørende krav fra fester om innløsning av festetomter etter tomtefesteloven, herunder behandle søknader om oppreisning for fristoversittelse, og avgjøre hva som skal følge med ved innløsning ved punktfeste og i område der det er festet bort tomter til fritidshus etter en samlet plan.
- Fylkesmannen skal foreta forberedende saksbehandling og innhente uttalelser for å kunne vurdere om det skal gis samtykke til innløsning av festetomt for visse eldre festesaker.
- Fylkesmannen skal forberede klagesaker til Statens sivilrettsforvaltning.

Alle embetene | JD | Folk og samfunn

5.3.1.7

Navneloven:

- Fylkesmannen skal behandle klager over vedtak fattet av skattekontorene i henhold til navneloven.
- Saker om førstegangs navnevalg for barn skal prioriteres fremfor navneendringer for voksne.

Alle embetene | KUD | Folk og samfunn

5.3.1.8

Tros- og livssynsamfunn

Behandle saker etter lov om tredomssamfunn og ymist anna med forskrifter og lov om tilskott til livssynssamfunn med forskrifter. Utbetale statstilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke.

Alle embetene | KUD | Folk og samfunn

5.3.1.9

Gravferdsloven

Behandle søknader om privat gravplass for nedsetting av askeurne, behandle søknader om tillatelse til å spre aske for vinden, behandle klager over enkeltvedtak som er truffet av kommunen i medhold av gravferdsloven.

Alle embetene | KUD | Folk og samfunn

5.3.1.10

Lov om helligdager og helligdagsfred

Fylkesmannen skal behandle søknader om dispensasjon fra påbud om at utsalgssteder skal holde stengt mens helligdagsfreden varer. Behandle søknader om å få fastsatt forskrift om et område skal regnes som typisk turiststed.

Alle embetene | SD | Folk og samfunn

5.3.1.11

Konsesjon til anlegg og drift av taubaner

Fylkesmannen skal behandle søknader om konsesjon til anlegg og drift av taubaner, jf. lov om anlæg av taugbaner og løipestrenger mv datert 14. juni 1912. Behandle søknader og fornying av konsesjon, beslutte å trekke tilbake konsesjoner for taubaner som ikke lenger er i bruk, og dersom konsesjonsinnehaver ikke selv rydder, kan dette besluttes gjort for dennes regning. Avgi uttalelser til SD ved behandling av konsesjoner for anlegg og drift av kabelbaner. Behandle klager på vedtak som gjelder driftstillatelse, eller pålegg om midlertidig driftsstans fattet av Taubanetilsynet, men unntak for vedtak vedr. kabelbaner. Fylkesmannen skal deponere garantierklæring for forsikringsselskap som en forutsetning for konsesjon. Fylkesmannen er ikke klageinstans i økonomiske saker.

Alle embetene | KMD | Folk og samfunn

5.3.1.12

Fylkesmannen kan fatte vedtak om fullføring av oppmålingsforretning som kommunen ikke har fullført innen oppgitt frist jf. matrikkellova § 35 tredje ledd.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Folk og samfunn

5.3.1.13

Fylkesmannen kan pålegge kommunen å tildele vegadresser når det anses nødvendig, jf. matrikkelforskriften § 55.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.2 Barnehage og opplæring

Oppgaver

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.1

Informere og veilede om barnehageloven, opplæringsloven, friskoleloven og kap. 4 i voksenopplæringsloven med forskrifter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTR | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.2

Gjennomføre tilsyn og klagesaksbehandling, og informere og veilede om regelverket innenfor barnehagen og grunnopplæringen til Longyearbyen lokalstyre.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.3

Ivareta rollen som håndhevingsmyndighet og behandle meldte saker om elevenes psykososiale skolemiljø etter opplæringslovens § 9 A-6 og friskoleloven § 2-4.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOA | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.4

Embetet har følgende oppgaver overfor norske friskoler i utlandet:

- Behandle klagesaker.
- Informere og veilede om regelverket.
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste.
- Gjøre vedtak om spesialundervisning.
- Utbetale tilskudd til spesialundervisning.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMHO | KD | Barnehage og opplæring | Tilskudd og økonomiske virkemidler

---

5.3.2.5

Forvalte tilskudd og gjennomføre andre oppgaver knyttet til opplæring innenfor kriminalomsorgen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.6

Bidra til at samisk språkopplæring for samiske barn i barnehager og samiskopplæring i grunnopplæringen skjer i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.7

Bidra til at barn i barnehagen og elever, lærlinger og voksne i grunnopplæringen, som har rettigheter som en nasjonal minoritet, får oppfylt disse rettighetene i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMTR | FMFI | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.8

Bidra til at opplæring i finsk som andrespråk for elever som har rettigheter til dette skjer i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.3.2.9

Behandle søknader om fritak for taushetsplikt for ansatte i barnehage og skole.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.3 Familier, barn og unge

Oppgaver

Alle embetene | BLD | Familier, barn og unge

5.3.3.1

Veiledning og informasjon innen familierettens område

Fylkesmannen skal veilede og rettlede kommuner og publikum om lover på familierettens område, herunder om mekling.

Alle embetene | BLD | Familier, barn og unge

5.3.3.2

Informasjon om biologisk opphav

Fylkesmannen skal gi ut opplysninger om den adoptertes biologiske opphav i saker hvor fylkesmannen har gitt adopsjonsbevilling, jf. forskrift 30. november 1999 nr. 1193.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Familier, barn og unge

5.3.3.3

Saksbehandling etter barneloven

Fylkesmannen skal behandle saker etter barneloven med tilhørende rundskriv:

- Stadfeste avtaler om foreldreansvar, hvor barnet skal bo fast og samvær slik at de får tvangskraft, når begge foreldrene ber om det, jf. barneloven § 55 første ledd.
- Behandle saker om reisekostnader ved samvær, jf. barneloven § 44 andre ledd.
- Behandle klager over avslag på opplysninger om barnet, samt krav om tap av opplysningsretten, jf. barneloven § 47 andre og tredje ledd.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Familier, barn og unge

5.3.3.4

Implementering av barnekonvensjonen

Fylkesmannen skal bistå kommunene med å implementere barnekonvensjonen i sitt arbeid på alle områdene til Fylkesmannen, jf. Sjumilssteget. Fylkesmannen skal både internt og eksternt arbeide for å sikre at barnekonvensjonen legges til grunn for den samordnede innsatsen og for å sikre gode helhetsløsninger for barn og unge.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.4 Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

Oppgaver

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.1

Veilede og gi opplæring til kommuner og helseforetak i anvendelse av lover på folkehelseområdet og på helse- og omsorgstjenesteområdet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.2

Oppfølging av personer mellom 18 og 49 år med langtidsopphold i institusjon.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMRO | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.3

Samarbeide med Helsedirektoratet om fortolkning, forvaltning og regelverksutvikling av lover og forskrifter knyttet til helse på petroleumfeltet, og behandle søknader om godkjenning av petroleumleger og dykkerleger. Fylkesmannen i Rogaland er også sekretariat for Klagenemnda.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.4

Behandle saker etter vergemålsloven og utlendingsloven kap. 11A.

Fylkesmannen er lokal vergemålsmyndighet og skal behandle saker i første instans etter vergemålsloven med tilhørende forskrifter, samt utlendingsloven kapittel 11 A med tilhørende forskrifter.

Fylkesmannen skal foreta forberedende klagebehandling over egne vedtak der disse blir påklaget.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.5

Rekruttering, opplæring og tilsyn med verger og representanter

Fylkesmannen skal rekruttere verger og representanter i sitt område, og gi nødvendig opplæring, veiledning og bistand, både løpende og ved oppnevning. Fylkesmannen skal øke sin kompetanse på sosial kontroll, tvangsekteskap og æresrelatert vold, og formidle dette videre i forbindelse med opplæringen av verger og representanter. Fylkesmannen skal sikre tilstrekkelig tilgang på verger og representanter som kan tiltre på svært kort varsel.

Fylkesmannen skal føre tilsyn med vergene og representantene i sitt område. Tilsyn skal innbefatte både økonomiske disposisjoner og utførelse av oppdraget for øvrig.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOA | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.3.4.6

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har ansvar for å bistå øvrige fylkesmannsembeter med opplæring av representanter for enslige mindreårige asylsøkere og gi veiledning om representantordningen.

Informasjon som Fylkesmannen mottar i forbindelse med håndtering av transittfasen, og som kan være nyttig for de øvrige fylkesmannsembetene, skal formidles videre så snart som mulig. Fylkesmannen i Oslo og Akershus skal i forbindelse med oppdraget øke sin kompetanse på menneskehandel og bidra til at denne kompetansen spres til øvrige embeter og til representantene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.7**Tilgjengelighet**

Fylkesmannen skal sikre god tilgjengelighet i førstelinjen.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.8

Prioritering av oppgaver og restanser

Fylkesmannen skal gjennomføre risikovurderinger og foreta skriftlige prioriteringer innenfor sin oppgaveportefølje for å sikre at lovpålagte oppgaver blir gjennomført innen rimelig tid.

I akutte tilfeller i forbindelse med avhør av barn og særlig sårbare fornærmede og vitner i straffesaker, skal fylkesmannen ha oppnevnt verge så snart som mulig.

Fylkesmannen skal ha kontroll på restansesituasjonen.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.9

Kontroll av vergeregnskap

Fylkesmannen skal følge opp at alle verger med regnskapsplikt leverer komplett vergeregnskap.

Fylkesmannen skal ut fra en risikovurdering kontrollere vergeregnskap utover sentralt uttrekk fra Statens sivilrettsforvaltning.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.10

Forvaltning av vergehaveres midler

Fylkesmannen skal følge opp at vergehaveres midler er tatt til forvaltning dersom de overstiger beløpsgrensen fastsatt i vergemålsforskriften, samt at midler under denne grensen som fylkesmannen forvalter, blir frigitt der det ikke er truffet vedtak om annet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.11

Arbeid med datakvalitet

Fylkesmannen skal arbeide kontinuerlig med å oppdatere data og forbedre datakvaliteten i saksbehandlingssystemet VERA.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.12

Løpende gjennomgang av vergemål med hensyn til individtilpasning

Fylkesmannen skal løpende gjennomgå vergemål med hensyn til individtilpasning av vergemålet og mandatutforming.

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.13

Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Holde opplæring i loven og forskrifter for ansatte i NAV-kontoret, og eventuelt andre ansatte i kommunen. Opplæringen skal koordineres med NAV region.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.14

Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Gi NAV-kontoret tilbud om faglig veiledning, og spre erfaringer og resultater fra tilsyn etter loven til NAV-kontor og kommunene i fylket.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.15

Behandle søknad om fritak fra forvaltningsmessig taushetsplikt etter tvisteloven § 22-3 og straffeprosessloven § 118.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.16

Motta pasientjournaler etter opphør av virksomhet mv og oppbevare dem dersom vilkårene i forskrift om pasientjournal er oppfylt.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.17

Fylkesmannen skal i henhold til delegasjon behandle anmodning om samtykke etter straffeprosessloven § 118 og tvisteloven § 22-3 i at kommunalt ansatte i arbeids- og velferdsforvaltningen avgir vitneforklaring for domstolene uten hinder av lovbestemt taushetsplikt.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.18

Oppnevne medlem til abortnemndene og dekke medlemmets utgifter knyttet til nemndsarbeid. Fylkesmannen har også oppgaver knyttet til oppnevning, drift og administrasjon av de fylkesvise steriliseringsnemndene, samt godkjenning av private sykehus mv. som utfører sterilisering.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.19

Samtale før opprettelse av vergemål

Før opprettelse av vergemål skal fylkesmannen gjennomføre samtale med personen det er begjært vergemål for. Fylkesmannen avgjør hvordan samtalen skal gjennomføres. Formålet er blant annet å kartlegge om vedkommende ønsker vergemål, og hva vedkommende ønsker hjelp til. Unntak kan gjøres når samtale vurderes som umulig eller formålsløst.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.20

Behandle søknader om dispensasjoner fra forskrift om tillatelse til å utføre kosmetisk kirurgiske inngrep.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.21

Godkjenne inngrep i forbindelse med donasjon av organer eller uttak av fornybart vev fra personer under 18 år, fra personer som mangler samtykkekompetanse og personer som er uten rettslig handleevne.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.22

Fylkesmannen har oppgaver knyttet til hjemsendelse av utenlandske borgere med alvorlige psykiske lidelser som befinner seg i Norge og hjemhenting av norske borgere med alvorlige psykiske lidelser som befinner seg i utlandet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.23

Kvalitet i vedtak om opprettelse av vergemål

Det skal fremgå av vedtak om opprettelse av vergemål hvilken vurdering som er gjort av vergehavers samtykkekompetanse, hvorvidt samtale med vergehaver er gjennomført og at omfanget av vergemålet er vurdert.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.3.4.24

Fylkesmannen har enkelte oppgaver knyttet til oppnevning og drift av kontrollkommisjonene i det psykiske helsevernet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.25

Fritak for taushetsplikt

Behandle søknader om fritak for taushetsplikt for ansatte i barneverntjenesten.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.26

Digitalisering og effektivisering

Fylkesmannen skal bruke tilgjengelige digitale løsninger for en mest mulig effektiv vergemålsforvaltning. Fylkesmannen skal oppfordre til, og gi verger veiledning i, bruk av digitale løsninger.

Alle embetene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.3.4.27

Brukerundersøkelser

Fylkesmannen skal gjennomføre årlige brukerundersøkelser blant vergene i sitt område. Statens sivilrettsforvaltning har ansvaret for å utforme undersøkelsene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.5 Miljø og klima

Oppgaver

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.3.5.1

Innenfor motorferdsel utføre lovlighetskontroll av kommunens vedtak.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.3.5.2

Føre tilsyn og eventuelt stille krav dersom myndighet i enkeltsaker eller mindre tilfeller av akutt forurensning blir delegert til fylkesmannen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.6 Kommunal styring

Oppgaver

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.3.6.1

Kommunalrett:

- Sørge for god og oppdatert kompetanse i kommunalrett.
- Veilede kommuner, folkevalgte og private i spørsmål etter kommuneloven, og tolke kommuneloven i aktuelle saker. Fylkesmannen skal vise varsomhet og ikke tilrå konkrete løsninger i enkeltsaker, men heller peke på hvilke muligheter som ligger innenfor lovens rammer, siden kommunene har selvstendig ansvar for sin lovanvendelse.
- Behandle lovlighetsklager fra medlemmer av kommunestyret og eventuelt foreta lovlighetskontroll av eget tiltak jf. kommuneloven § 59.
- Sørge for god og oppdatert kompetanse knyttet til regelverket om modeller for interkommunalt samarbeid. Fylkesmannen skal veilede om muligheter og begrensninger reglene for interkommunalt samarbeid i kommuneloven og IKS-loven gir.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

5.3.6.2

Forvaltningslovens og offentleglovas anvendelse i kommunesektoren:

- Veilede kommuner og private om forvaltningsrettslige spørsmål og spørsmål knyttet til offentleglova.
- Behandle klager etter offentleglova og forvaltningsloven, dvs. klager på enkeltvedtak truffet av kommunestyret, jf. forvaltningsloven § 28 annet ledd og offentleglova § 32.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.7 Arealforvaltning, by- og samfunnsutvikling

Oppgaver

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.3.7.1

Bærekraftig arealpolitikk og by- og samfunnsutvikling:
Fylkesmannen skal etter behov vurdere den juridiske holdbarheten av kommuneplaner og reguleringsplaner.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.3.7.2

Fylkesmannen skal behandle krav om saksomkostninger etter forvaltningsloven i plan- og byggesaker.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.3.7.3

Fylkesmannen skal bistå Regjeringsadvokaten i rettssaker der Staten v/Kommunal- og moderniseringsdepartementet er saksøkt. Fylkesmannen skal utarbeide utkast til tilsvar og møte som partsrepresentant i slike saker.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Areal, by og samfunn

5.3.7.4

Ekspropriasjon på plan- og bygningsrettens område

Fylkesmannen skal:

- avgjøre ekspropriasjonssøknader som førsteinstans etter oreigningsloven § 2 nr.12 og 31.
- vurdere å gi samtykke til ekspropriasjon der dette kreves etter plan- og bygningsloven kap. 16.
- behandle klagesaker der kommunen har ekspropriasjonshjemmel etter plan- og bygningsloven kap. 16.
- avgjøre søknader om forhåndstiltredelse etter oreigningsloven § 25 på bygningsrettens område.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.8 Tilsyn

Oppgaver

Alle embetene | BLD | Tilsyn

5.3.8.1

Tilsyn med krisesentertilbudet

Fylkesmannen skal føre tilsyn med at kommunene oppfyller pliktene pålagt etter §§ 2, 3, 4 og 8 i lov om kommunale krisesentertilbud, jf. loven § 9.

Kopi av rapporter fra det enkelte tilsyn skal oversendes Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Tilsyn

5.3.8.2

Tilsyn med familievernkontor:

- Fylkesmannen skal kontrollere om virksomheten er i tråd med lover og forskrifter gjennom tilsyn.
- Risikovurderinger av hele familievernkontorets virksomhet skal ligge til grunn for valg av tema for tilsynet. Tilsynet skal rettes mot sentrale og prioriterte områder med høy risiko for mangler.
- Det anbefales at fylkesmannens tilsyn gjennomføres som systemrettet tilsyn. I dette ligger anbefaling om at familievernkontorets arbeid med internkontroll gjennomgås.
- Tilsyn skal gjennomføres minimum hvert tredje år eller oftere dersom det vurderes som nødvendig. jf. gjeldende retningslinjer.

Kopi av rapporter fra det enkelte tilsyn skal oversendes Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.3

Fylkesmannen skal vurdere behov for tilsynsmessig oppfølging etter hendelser og/eller når det er bekymring for om virksomheten drives uforsvarlig eller ulovlig. Fylkesmannen skal også vurdere om helsepersonell har brutt plikter i helselovgivningen. Sakene skal behandles i tråd med Statens helsetilsyns veiledere for tilsynssaker. Saksbehandlingstid og oppfølging skal reflektere sakens alvorlighet og median saksbehandlingstid skal være 6 måneder eller mindre. Henvendelser som omfatter fare for liv, helse og overgrep skal alltid følges opp.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.4

Fylkesmannen skal ha oppmerksomhet på etterlevelse av varslingsplikten etter spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 a i sin dialog med helseforetakene og ved tilsynsvirksomhet overfor disse, og skal på forespørsel delta ved vurderinger av varsel som sendes Statens helsetilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.5

I saker der Helsetilsynet ikke gjennomfører stedlig tilsyn etter et varsel og saken oversendes fylkesmannen til vurdering, skal fylkesmannen vurdere om det skal startes tilsynssak som skal behandles i tråd med veileder og de frister som der er satt. Fylkesmannen skal alltid involvere og vurdere samtale med pårørende i tilsynssaker som er åpnet på grunnlag av varsel i henhold til spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 a. Kopi av avsluttende brev i tilsynssakene oversendes Statens helsetilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.6

Fylkesmannen skal bistå politi- og påtalemyndighet i vurdering av alvorlige hendelser, og mulige overtredelser etter helsepersonelloven og eventuelle brudd på alternativ behandlingsloven. Fylkesmannen skal vurdere om etterforskning bør settes i gang. Saker som er ferdig etterforsket skal fylkesmannen sende til Statens helsetilsyn for vurdering av om det skal begjæres påtale etter helsepersonelloven § 67 eller alternativ behandlingsloven § 9 femte ledd.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.7

Fylkesmannen skal følge opp varsler fra helseinstitusjon om innleggelse med hjemmel i helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 10, om tilbakeholdelse av rusmiddelavhengige, herunder gravide.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **HOD** | ASD | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.8

Planlegging av tilsyn skal bygge på en risikovurdering med utgangspunkt i kunnskap fra tilsyn, klagebehandling og kartlegginger.

Fylkesmannen skal sende forslag til tema for landsomfattende tilsyn når Statens helsetilsyn inviterer til det.

Alle embetene | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.9

I tillegg til tilsyn som fremgår av tildelingsbrevets oppdrag, skal fylkesmannen etter egen risikovurdering føre tilsyn med kommunal barneverntjeneste og Bufetat, og avgjør selv form og omfang på tilsynet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.10

Tilsyn med barnevernet:

- Fylkesmannen skal føre tilsyn med at kommunene oppfyller

sine lovpålagte oppgaver etter barnevernloven, jf. barnevernloven §§ 2-3 fjerde ledd og 2-3 b.

- Fylkesmannen skal også føre tilsyn med barneverninstitusjoner og sentre for foreldre og barn, og med omsorgssentre for mindreårige, jf. barnevernloven § 2-3 b, tredje ledd. Tilsynsbesøk skal skje når det kan forventes at barn er til stede. De som gjennomfører tilsynet skal ta kontakt med det enkelte barn og spørre om barnets syn på oppholdet.
- Fylkesmannen skal utarbeide en årsrapport om tilsynsvirksomheten ved barneverninstitusjoner, omsorgssentre og sentre for foreldre og barn, jf. forskrift om tilsyn med barn i barnevernsinstitusjoner for omsorg og behandling § 14 og forskrift for sentre for foreldre og barn § 28.
- Fylkesmannen skal også føre tilsyn med lovligheten av andre statlige tjenester og tiltak etter barnevernloven, jf. barnevernloven § 2-3 b, fjerde ledd.

Dersom det oppstår prioriteringskonflikt skal klagesaker og tilsyn rettet mot virksomheter hvor det er viktig å gripe inn raskt, ha høyest prioritet. Dette gjelder der konsekvensene av svikt er alvorlige. Deretter prioriteres kontroll med bruk av tvang i barneverninstitusjoner og ved omsorgssentre for mindreårige, og øvrig tilsyn som er pålagt i lov eller forskrift. Deretter kommer landsomfattende tilsyn og annet planlagt tilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.11

I tillegg til tilsyn som fremgår av tildelingsbrevets oppdrag, skal fylkesmannen føre tilsyn med sosialtjenesten basert på egne risikovurderinger. Aktivitetsvolum av tilsyn (tilsynsaktiviteter) fremgår av tildelingsbrevet.

Dersom det oppstår prioriteringskonflikt skal klagesaker og tilsyn rettet mot virksomheter hvor det er viktig å gripe inn raskt, ha høyest prioritet. Dette gjelder der konsekvensene av svikt er alvorlige. Deretter kommer landsomfattende tilsyn og annet planlagt tilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.12

Fylkesmannen skal føre tilsyn med helse- og omsorgstjenester basert på egne risikovurderinger, og avgjør selv form og omfang på dette tilsynet. I tillegg skal fylkesmannen gjennomføre landsomfattende tilsyn med tema bestemt av Statens helsetilsyn. Aktivitetsvolum av tilsyn (tilsynsaktiviteter) fremgår av tildelingsbrevet. Gjennomføring av tilsyn med spesialisthelsetjenesten skal skje koordinert i helseregionen og de landsomfattende tilsynene skal gjennomføres med regionale tilsynslag, jf. oppgave 5.2.8.4.

Dersom det oppstår prioriteringskonflikt skal klagesaker og tilsyn rettet mot virksomheter og personell hvor det er viktig å gripe inn raskt, ha høyest prioritet. Dette gjelder der konsekvensene av svikt er alvorlige. Deretter prioriteres kontroll med bruk av tvang innen helse- og omsorgssektoren og øvrig tilsyn som er pålagt i lov eller forskrift. Deretter kommer landsomfattende tilsyn og annet planlagt tilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.13

Fylkesmannen skal gjennomføre stedlig tilsyn der fylkesmannen har godkjent gjeldende vedtak om bruk av tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning, og hvor det ikke tidligere har vært gjennomført stedlig tilsyn. Fylkesmannen skal ut fra en risikovurdering gjennomføre andre stedlige tilsyn der det utføres eller er stor sannsynlighet for at det utføres tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning.

Fylkesmannen skal prioritere stedlig tilsyn der det foreligger vedtak om inngripende tvangstiltak.

Fylkesmennene skal sende kopi av rapporter etter stedlige tilsyn til Statens helsetilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **HOD** | ASD | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.14

Som hovedregel skal fylkesmannen innhente og bruke erfaring fra barn og voksne som brukere, pasienter og pårørende i planlegging, gjennomføring og avslutning av tilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.15

Fylkesmannen skal kontrollere barneverntjenestenes fristskjema og følge opp med relevante tilsynsaktiviteter. Ved vedvarende fristoversittelser skal fylkesmannen vurdere å ilegge mulkt. Kopi av vedtak om ileggelse av mulkt skal sendes til Statens helsetilsyn til orientering.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.16

Fylkesmannen skal vurdere om kopi av vedtak etter pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A er i samsvar med gjeldende retningslinjer fra Statens helsetilsyn. Fylkesmannen skal på eget initiativ gjennomgå og overprøve vedtak som har vart mer enn 3 måneder.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.17

Fylkesmannen skal overprøve vedtak etter kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven om planlagte skadeavvergende tiltak og tiltak for å dekke grunnleggende behov for personer med utviklingshemming, og behandle søknader om dispensasjon fra utdanningskrav. Overprøving av vedtak og behandling av søknader om dispensasjon skal skje fortløpende og minst 90 prosent skal være behandlet innen 3 måneder.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.18

Fylkesmannen skal gjennomgå meldte beslutninger om skadeavvergende tiltak i nødssituasjoner etter kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Tilsyn

5.3.8.19

Gjennomføre tilsyn med barnehageloven og opplæringsloven med tilhørende forskrifter og etter gjeldende Metodehåndbok, retningslinjer og omfangskrav.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Tilsyn

5.3.8.20

Føre tilsyn med barnehager i særlige tilfeller, jf. barnehageloven § 9 andre ledd.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KLD | Tilsyn

5.3.8.21

Gjennomføre risikobasert tilsyn på eget myndighetsområde og delta i tilsynsaksjoner etter prioritering i Tilsynsplanen for Miljødirektoratet og Fylkesmannen og i henhold til årlig gebyrbudsjett. Veilede og bistå kommuner, bransjer og virksomheter i oppfølging av forurensningsregelverket.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMRO | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

5.3.8.22

Fylkesmannen i Rogaland skal i samarbeid med Petroleumstilsynet føre tilsyn med helsetjenesten på innretninger i norsk olje- og gassindustri med hjemmel i petroleumsloven.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Tilsyn

5.3.8.23

Varsle Udir om risiko ved friskoler etter gjeldende retningslinjer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | BLD | Helsetilsynet

5.3.8.24

Fylkesmannen skal vurdere behov for tilsynsmessig oppfølging etter hendelser og/eller når det er bekymring for om virksomheten drives uforsvarlig eller ulovlig. Sakene skal behandles i tråd med Statens helsetilsyns veiledere for tilsynssaker. Saksbehandlingstid og oppfølging skal reflektere sakens alvorlighet og median saksbehandlingstid skal være 5 måneder eller mindre for saker på ASDs område. Henvendelser som omfatter fare for liv, helse og overgrep skal alltid følges opp

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.3.9 Klagesaksbehandling

Oppgaver

Alle embetene | JD | Klagesaksbehandling

5.3.9.1

Introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven)

Fylkesmannen skal behandle klagesaker, gi veiledning om endringer i lov og forskrift og gi nødvendig veiledning til kommunene ved anvendelse av introduksjonsloven med tilhørende forskrifter.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | JD | Klagesaksbehandling

5.3.9.2

Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (introduksjonsloven)

Fylkesmannen skal behandle klagesaker, gi veiledning om endringer i lov og forskrift og gi nødvendig veiledning til kommunene ved anvendelse av introduksjonsloven med tilhørende forskrifter og organisere etterutdanning for lærere som underviser voksne innvandrere i norsk og samfunnskunnskap.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | BLD | Klagesaksbehandling | Helsetilsynet

5.3.9.3

Fylkesmannen skal behandle klagesaker etter barnevernloven (med forskrifter).

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | HOD | Klagesaksbehandling | Helsetilsynet

---

5.3.9.4

Fylkesmannen skal behandle klager etter pasient- og brukerrettighetsloven, tannhelsetjenesteloven, folkehelseslovens kapittel 3 (miljørettet helsevern) og sosialtjenesteloven i henhold til veiledere for saksbehandling fra Statens helsetilsyn.

Minst 90 prosent av klagesakene skal være avsluttet innen 3 måneder.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Klagesaksbehandling | Helsetilsynet

5.3.9.5

Fylkesmannen skal behandle klager etter pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A i samsvar med gjeldende retningslinjer fra Statens helsetilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Klagesaksbehandling | Helsetilsynet | Helsedirektoratet

---

5.3.9.6

Fylkesmannen skal behandle klager på meldte beslutninger om skadeavvergende tiltak i nødssituasjoner etter kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven. Fylkesmannen skal forberede eventuelle klagesaker for fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Klagesaksbehandling | Helsedirektoratet

---

5.3.9.7

Behandle klager på enkeltvedtak etter alkohollovens § 1-8 og kapittel 3, 4 og 7

Alle embetene | KD | Klagesaksbehandling

5.3.9.8

Behandle klager knyttet til barnehageloven, opplæringsloven, friskoleloven og kap. 4 i voksenopplæringsloven med forskrifter, jf. forvaltningsloven.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | SD | Klagesaksbehandling

5.3.9.9

Fylkesmannen er klageinstans i avkjørselssaker for riksveger, jf. vegloven § 11. Fylkesmannen vil dermed være klageinstans for vedtak som regionvegkontoret fatter i henhold til vegloven §§ 40, 41, 42 og 43 for riksveger.

Alle embetene | KLD | Klagesaksbehandling

5.3.9.10

Fylkesmannen skal behandle klagesaker etter relevante miljølover med tilhørende forskrifter hvor fylkesmannen er tillagt myndighet som klageinstans.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Klagesaksbehandling

5.3.9.11

Fylkesmannen er klageinstans for kommunale vedtak etter matrikkellova jf. matrikkellova § 46. Tvist om gjennomføring av oppmålingsarbeid avgjøres av fylkesmannen, jf. matrikkellova § 47.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KMD | Klagesaksbehandling

5.3.9.12

Fylkesmannen skal behandle klager over kommunens vedtak etter plan- og bygningsloven, herunder klager på dispensasjoner og reguleringsplaner, begjæringer om utsatt iverksettelse av vedtak etter forvaltningsloven § 42, og krav om sakskostnader etter forvaltningsloven § 36.

Klager etter plan- og bygningsloven skal avgjøres av fylkesmannen innen 12 uker. Fylkesmannen skal prioritere saker der en klage er gitt utsatt iverksetting etter forvaltningsloven § 42. For disse sakene gjelder en tidsfrist for behandlingen på 6 uker.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Klagesaksbehandling | Helsedirektoratet

5.3.9.13

Behandle klager på vedtak om tvungen legeundersøkelse og vedtak om behandling uten eget samtykke etter psykisk helsevernloven. Fylkesmannen skal avgjøre om de formelle og materielle vilkårene er tilstede og fatte vedtak om opphevelse, opphør eller stadfestelse av vedtakene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.4 Informasjon, kunnskapsinnhenting, initiativ og forslag

5.4.1 Barnehage og opplæring

Oppgaver

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.4.1.1

Formidle informasjon til sentrale myndigheter om virkningen av statlig politikk innenfor barnehage- og grunnopplæringsområdet.

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.4.1.2

Formidle funn fra gjennomførte tilsyn til barnehagemyndigheter, offentlige og private barnehageeiere og skoleeiere, berørte elever og foreldre, andre relevante målgrupper og befolkningen for øvrig.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.4.1.3

Bidra til god bruk og kvalitet i statistikk- og kvalitetsvurderingssystemene på barnehage- og grunnopplæringsområdet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOA | KD | Barnehage og opplæring

5.4.1.4

Følge opp norske friskoler i utlandet i GSI.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | **KD** | KMD | Barnehage og opplæring

5.4.1.5

Bidra til et mest mulig korrekt grunnlag for trekk i rammene til kommunene ved å sørge for at friskoler (grunnskoler) leverer individdata til korreksjonsordningen innen gitt frist, og at kommunene har godkjent individdataene innen sin frist.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

5.4.1.6

Bistå Utdanningsdirektoratet i forbindelse med blant annet nominasjoner, regionale konferanser og høringskonferanser.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.4.2 Helse-, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

Oppgaver

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.4.2.1

Fylkesmannens opplæringstiltak må gjenspeile sosialtjenestelovens formål og de fem obligatoriske sosiale tjenestene som ligger i NAV-kontoret. Fylkesmannen skal utarbeide felles kompetanseplan sammen med NAV region på de sosiale tjenestene. Fylkesmannen skal delta aktivt i utformingen og gjennomføringen av kompetanse- og utviklingsløp i arbeids- og velferdsforvaltningen der sosiale tjenester bør inngå, samt videreutvikle og drifte faglige nettverk for kompetanse- og erfaringsutveksling i arbeidet med henholdsvis kvalifiseringsprogrammet og økonomisk rådgivning.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

5.4.2.2

Følge med på levekårsutviklingen i fylket og i kommunene.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.4.2.3

Samarbeide med NAV region om å etablere og følge opp samarbeidsavtaler med universitetene og høyskolene når det gjelder innhold i studietilbud og eventuelle lokale forsøks- og utviklingstiltak.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOS | FMBU | FMRO | FMTL | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.4.2.4

Fylkesmannsembetene i Rogaland, Trøndelag, Østfold og Buskerud skal samarbeide med NAV region og utvalgte høyskoler i spredning av erfaringer fra *Praksis og kunnskapsutvikling i NAV kontorene*.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsetilsynet

---

5.4.2.5

Fylkesmannen skal basert på tilsynserfaringer gi innspill til årlig melding til Stortinget om kvalitet og pasientsikkerhet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.4.2.6

Fylkesmannen skal bidra til at personell i pleie- og omsorgstjenesten får opplæring om tann- og munnstell av den offentlige tannhelsetjenesten.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.4.2.7

Gjennom dialog skal fylkesmannen bidra til å sikre forankring av kvalifiseringsprogrammet hos politisk og administrativ ledelse i kommunene. Arbeidet med kvalifiseringsprogrammet skal koordineres med NAV region.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

FMOA | FMHO | FMTL | ASD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

5.4.2.8

Fylkesmannsembetene i Oslo og Akershus, Hordaland og Trøndelag har et særskilt ansvar for å bistå øvrige embeter med kompetansehevende tiltak innenfor økonomisk rådgivning. Nevnte embeter skal bistå Arbeids- og velferdsdirektoratet med å videreutvikle kurs i økonomisk rådgivning.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsetilsynet

---

5.4.2.9

Fylkesmannen skal bistå Statens helsetilsyn ved overvåking av streik som kan medføre fare for liv og helse, og skal innhente informasjon og vurdere konsekvensen ved streik i henhold til de frister som Statens helsetilsyn til enhver tid setter.

Alle embetene | **HOD** | ASD | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsetilsynet

---

5.4.2.10

Fylkesmannen skal registrere planlagte tilsyn i NESTOR og ajourføre tilsynsaktivitetene fortløpende. Fylkesmannen skal fortløpende registrere klage- og tilsynssaker og lovregulert kontroll ved bruk av tvang i NESTOR. Registreringen skal være ajour senest 5 virkedager etter utløpet av hvert tertial (31/12, 30/4 og 31/8), slik at fylkesmennene og Statens helsetilsyn kan ta ut nasjonale statistikker for å vurdere saksbehandlingstid og omfang av tilsyn, herunder tilsyn der feil ikke er rettet.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsetilsynet

---

5.4.2.11

Kopi av all korrespondanse som er knyttet til hendelser relatert til blodbankvirksomhet eller til virksomheter som håndterer humane celler og vev, for eksempel hornhinner, stamceller og celler til bruk i assistert befruktning, skal oversendes Statens helsetilsyn.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

5.4.2.12

Fylkesmannen har oppgaver som er av stor betydning for gjennomføring av psykisk helsevern, herunder oppgaver knyttet til godkjenninger av institusjoner for bruk av tvang, poliklinikker, dispensasjoner for faglig ansvarlig og oversikt og kontroll med pasienter i privat forpleining.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.4.3 Miljø og klima

Oppgaver

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

5.4.3.1

Gi råd, veilede og følge opp kommunene i klima- og miljøsaker, herunder bidra til å spre informasjon om støtteordningen Klimasats, veiledningsmateriale og klimagasstatistikk for kommuner.

Bidra til at klima- og miljøhensyn og klima- og miljødata blir formidlet, forankret og integrert i alle sektorer.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.4.4 Samfunnssikkerhet og beredskap

Oppgaver

Alle embetene | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

5.4.4.1

Holde sentrale myndigheter og regionale aktører orientert om status for samfunnssikkerhetsarbeidet i fylket, og ta opp spørsmål som har betydning utover fylkesgrensen.

[Bakgrunnsinformasjon](#)

5.5 Andre faste oppgaver

5.5.1 Oppgaver for Kongehuset

Oppgaver

Alle embetene | Kongehuset | Annet tema

5.5.1.1

Forberede, gjennomføre og evaluere kongelige besøk i fylket i samråd med Det kongelige hoff.

Alle embetene | Kongehuset | Annet tema

5.5.1.2

Forestå utdeling av Kongens fortjenestemedalje. Gi informasjon om ordner og medaljer som utdeles av H.M.Kongen. Dele ut ordner etter anmodning fra Ordenskanselliet. Formidle lokal presseomtale, leserinnlegg av interesse for Det kongelig hoff.

5.5.2 Krav til informasjonssikkerhet og informasjonsteknologi for fylkesmannsembetene

Oppgaver

Alle embetene | KMD | Annet tema

5.5.2.1

Ivareta embetets informasjonssikkerhet etter personopplysningsloven med forskrifter. Dokumentere krav og rapportering gjennom bruk av Risk- Manager.

Alle embetene | KMD | Annet tema

5.5.2.2

Følge opp de anvisninger og forordninger som Fylkesmannen i Hedmark har for de felles etablerte IKT tjenestene og systemene.

Alle embetene | KMD | Annet tema

5.5.2.3

Følge opp de retningslinjer som Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har for drift og utvikling av embetenes ulike nettsider, herunder informere eksterne brukere om elektroniske tjenester som embetene i felleskap tilrettelegger for tjenestebrukere og publikum.

Alle embetene | KMD | Annet tema

5.5.2.4

Embetet skal holde oversikt over antall programvarelisenser fra de ulike leverandører som er i bruk i eget embete. Årsak til dette er dokumentasjonskrav i de ulike programvareselskapenes lisensvilkår, som KMD har avtale med, og som er stilt til bruk i embetene. Dersom embetet gjør enkeltkjøp utenfor disse avtalene så skal embetet holde oversikt over hva som er kjøpt, når det er kjøpt og over hvilke type avtaler/leverandører som er benyttet.

5.5.3 Drift av FRI (Fylkesmannsembetenes regionale informasjonsnett)

Oppgaver

FMHE | KMD | Annet tema

5.5.3.1

Være ansvarlig for drift og sikkerhet for Fylkesmennenes regionale informasjonsnett, herunder telefoniløsninger og maskinell drift av sentral ePhorteløsning samt hosting av Nestor for Helsetilsynet. Embetet skal til enhver tid sørge for oppdaterte ROS analyser, dokumentasjon av løsninger og teknisk arkitektur samt ajourholde de ulike faggrupper under FRI.

FMHE | KMD | Annet tema

5.5.3.2

Være avtaleforvalter for telefoniavtalen med Statens Servicesenter i Engerdal (SSIE). Embetet skal også være avtaleforvalter for telefoniavtalen med Atea for alle embetene.

FMHE | KMD | Annet tema

5.5.3.3

Være avtaleforvalter og systemteknisk ansvarlig for drift av Risk-Managersystemet for embetene.

FMHE | KMD | Annet tema

5.5.3.4

Varsle planlagte driftsavbrudd og vedlikehold via e-post med 7 dagers varsel. Øvrige driftsavbrudd, herunder uforutsette hendelser varsles via e-post eller SMS så raskt som mulig til de øvrige embetene. Oppetidskrav er satt til 98%.

FMHE | KMD | Annet tema

5.5.3.5

Oppetidskrav for felles driftstjenester, herunder kartpoolløsning, GISbase, Riskemanager, ePhorte og nettverk med øvrige systemer er 98%.

5.5.4 Drift av Trippelnett og sentral drift av fri rettshjelp-ordningen

Oppgaver

FMSF | KMD | Annet tema

5.5.4.1

Drifte og forvalte løsningen Trippelnett, embetenes internett, ekstranett, intranett og prosjektsider, samt være ansvarlig for avtalene med system og skjemaleverandører. Nye digitale tjenester skal utvikles i tråd med embetenes prioriteringer og innenfor de til enhver tid angitte rammer fra KMD.

Fylkesmannportalen skal til enhver tid være oppdatert og gi oversikt over alle felles digitale tjenester og skjema til bruk for embetene.

FMSF | KMD | Annet tema

5.5.4.2

Ha redaktøransvar for nyheter og fellestekster på samtlige språk som formidles gjennom portalen fylkesmannen.no

FMSF | KMD | Annet tema

5.5.4.3

Drifte, forvalte og videreutvikle løsningen Fritt rettsråd med etablerte tilleggstjenester/integrasjoner, herunder gi veiledning og opplæring til brukerne og markedsføre løsningen mot nye brukere, samt informere og følge opp oppgraderinger med brukere av systemet.

FMSF | KMD | Annet tema

5.5.4.4

Sørge for ansvarlig informasjonssikkerhet for både Trippelnett-løsningene og Fritt Rettsråd løsningen.

FMSF | KMD | Annet tema

5.5.4.5

Varsle planlagte driftsavbrudd og vedlikehold via e-post med 7 dagers varsel. Øvrige driftsavbrudd, herunder uforutsette hendelser varsles via e-post eller SMS så raskt som mulig til de øvrige embetene og øvrige oppdragsgivere.

FMSF | KMD | Annet tema

5.5.4.6

Oppetidskrav for felles driftstjenester, herunder Fritt rettsråd, skjemaløsninger og integrasjoner med øvrige systemer er 98%.

5.5.5 Drift av ePhorte helpdesk og testsenter for fylkesmannsembetene

Oppgaver

FMNO | KMD | Annet tema

5.5.5.1

Drifte ePhorte for alle embetene. Fungere som brukerstøttekontakt for embetene. Tilrettelegge for faste kontaktpersoner i embetene. Formidle kontakt med leverandør der det er nødvendig. Sørge for informasjon til embetene. Samarbeide med FMHE om teknisk drift av ePhorte.

FMNO | KMD | Annet tema

5.5.5.2

Samarbeide med KMD om avtaleforvaltning av avtalen med leverandør.

FMNO | KMD | Annet tema

5.5.5.3

Være ansvarlig for alle uttestinger i ePhorte og integrasjoner som skal være mot ePhorte. Ha ansvar for oversikt over ePhortelisenser som er i bruk i embetene.

FMNO | KMD | Annet tema

5.5.5.4

Tilrettelegge for gode løsninger for innmeldinger og oversikter over rapporterte feil og feilrettinger.

Alle embetene | KMD | Annet tema

5.5.5.5

Tilrettelegging av nye ePhortebaser for fusjonerte embeter.

5.5.6 Drift av embetenes kartdatabase og GIS programvare via FRI for samtlige fylkesmannsembeter

Oppgaver

FMOS | FMHE | KMD | Annet tema

5.5.6.1

Sørge for størst mulig tilgjengelighet til tjenestene overfor brukerne og formidle nødvendig kartgrunnlag og data til embetene, samt være avtaleforvalter for programvareavtalen med Geodata på vegne av embetene

FMOS | FMHE | KMD | Annet tema

5.5.6.2

Utrede tekniske og programmessige spørsmål fra brukere og utviklere, og etablere driftsfunksjon ift FRI og faggrupper for de ulike tjenester som kartbasen skal inneholde.

FMOS | FMHE | KMD | Annet tema

5.5.6.3

Tilrettelegge for videre utvikling av felles karttjenester for embetene.

Tildelingsbrev

1 Innledning

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) gir gjennom tildelingsbrevet styringssignaler og tildeler midler til fylkesmannen i 2018, jf. Prop. 1 S (2017–2018) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Innst. XX S (2017-2018) vedtatt XX.12.2017.

Virksomhets- og økonomiinstruksen, gjeldende fra 01.01.2018, inneholder oversikt over faste og lovpålagte oppgaver, og legger sammen med tildelingsbrevet rammene for fylkesmannens virksomhet i 2018.

Vi ber fylkesmannen ta opp eventuelle uklarheter så snart som mulig.

2 Overordnede prioriteringer for 2018

2.1 Tverrsektorielle utfordringer og prioriteringer

God måloppnåelse på flere av områdene i fylkesmannsembetenes portefølje er avhengig av samordning og samarbeid mellom flere sektorer. Det gjelder spesielt arealforvaltning, by- og samfunnsutvikling hvor landet står overfor utfordringer knyttet til klimaendringer, miljø, urbanisering og befolkningsvekst. For å møte disse utfordringene er det viktig å ivareta helhet og effektivitet i samfunnsplanleggingen gjennom at arbeidet på tvers av flere sektorer ses i sammenheng. Fylkesmannen sin samordningsrolle er sentral. I 2018 er det viktig at fylkesmannen bidrar til å identifisere tiltak for mer effektive planprosesser og bedre plankvalitet.

Klima- og miljø må inngå i alle sektorers prioriteringer regionalt og lokalt for å nå nasjonale mål. Arealplanlegging er viktig virkemiddel for å bidra til mål om null utslipp av klimagasser, ivaretagelse av naturmangfold, og begrense forurensning til land, luft og vann.

Det er høy erkjennelse innenfor de ulike sektorene om at det er viktig og nødvendig å samhandle mer helhetlig om barn og unges utvikling og læring. Det gjelder særlig i tilfeller der det er behov for innsats fra flere faginstanser samtidig og over lengre perioder. Samhandling er også svært viktig i arbeidet med helsefremming og forebygging.

Fylkesmannsembetene skal være pådriver for tverretattlig samarbeid for utsatte barn og unge og deres familier gjennom 0-24-samarbeidet. Gjennom informasjon, veiledning og oppfølging av kommunene skal fylkesmannen bidra til et samlet og samordnet

tjenestetilbud til utsatte barn og unge og deres familier innen fagområdene barnehage, grunnopplæring, barnevern, helse, sosiale tjenester og arbeidsliv.

Med «utsatte barn og unge» menes barn og unge som har risiko for å utvikle problemer som kan lede til mangelfull grunnopplæring, med påfølgende utfordringer knyttet til utdanning, arbeid og helse, og som står i fare for fremtidig marginalisering.

Arbeidet med videreutvikling av totalforsvaret berører og involverer en rekke sektorer. Totalforsvarskonseptet innebærer at alle samfunnets ressurser skal kunne mobiliseres for forsvaret av landet og vern av samfunnet ved en sikkerhetspolitisk krise eller krig. I rammen av totalforsvarsarbeidet er fylkesmannens samordningsrolle derfor svært viktig. NATO-øvelsen Trident Juncture 2018 vil øve relevante deler av det norske totalforsvaret, og i denne øvelsen er fylkesmannens involvering og helhetlige samordningsrolle regionalt essensiell. Nasjonal helseøvelse 2018 gjennomføres som en integrert del av Trident Juncture. Samvirket mellom Forsvaret og helsetjenesten er et vesentlig element i totalforsvaret.

2.2 Arbeids- og sosialdepartementet

Sosialtjenesteloven er samfunnets siste sikkerhetsnett og retter seg mot de vanskeligst stilte. Fylkesmannen fører tilsyn med kommunenes praktisering av sosialtjenesteloven. Fylkesmannen skal bidra til å øke kvaliteten på de sosiale tjenestene i kommunene, gjennom tiltak som øker kompetansen og regelverksetterlevelsen. Embetene skal prioritere sin innsats mot kommuner der det er avdekket særlige utfordringer.

Landsomfattende tilsyn har de senere år avdekket svikt knyttet til blant annet tilgjengeligheten til de sosiale tjenestene og at

søknader ikke alltid blir individuelt vurdert. Fylkesmannen skal i sin innsats for å medvirke til god forståelse for og riktig praktisering av sosialtjenesteloven, blant annet bidra til at kommunene sikrer tilgjengelighet til tjenestene, gjør individuelle vurderinger i den enkelte sak og sikrer at barneperspektivet er ivaretatt.

Fylkesmannen skal i 2018 fortsatt ha særlig oppmerksomhet, bl.a. i sin tilsynsaktivitet, på aktivitetsplikt for personer under 30 år og kvalifiseringsprogrammet.

2.3 Barne- og likestillingsdepartementet

Fylkesmennene er viktige støttespillere for kommunene i kompetanse- og kvalitetsutviklingen i kommunale tjenester for barn og unge. Fylkesmennene skal bistå og samarbeide med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet om tiltakene i kompetansestrategien for et bedre barnevern.

Fylkesmannen skal sørge for at barnets perspektiv ivaretas ved tilsyn, og at barna blir involvert i tilsyn på aktiv måte.

Fylkesmannen skal gjennomføre tilsyn med virksomheten ved familievernkontor og med kommunenes ansvar for krisesentertilbudet, herunder tilbudet til barn og menn og spesielt sårbare personer med alvorlige rusproblem, psykiske lidelser og funksjonsnedsettelse. Tilsynet med kommunenes oppfølging av voldsutsatte i reetableringsfasen skal prioriteres i 2018.

Fylkesmannen skal, i sin tilsynsaktivitet, bidra til samhandling mellom barnevern og psykisk helsevern om barn som på samme tid har behov for tjenester fra begge.

2.4 Helse- og omsorgsdepartementet

Fylkesmannens virkemidler og tiltak skal samlet sett være med på å bedre folkehelsen og øke kvaliteten, innovasjonsevnen og regelverksetterlevelsen i helse- og omsorgstjenestene.

Regjeringen arbeider med en ny kvalitetsreform for eldre – Leve hele livet. Målet er å bidra til at eldre får mulighet til å mestre egen hverdag og får god hjelp når de trenger det. Det planlegges å fremme en stortingsmelding våren 2018. Fylkesmannen vil ha en sentral rolle i å gjennomføre reformen. Andre satsingsområder som vil kreve fylkesmennenes bidrag de kommende årene er Omsorg 2020, Kompetanseløft 2020, rusområdet jf. Prop. 15 S (2015-2026) Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016-2020), Mestre hele livet - regjeringens strategi for psykisk helse, Prop. 12 S (2016-2017) Opptrappingsplan mot vold og overgrep, Opptrappingsplan habilitering og rehabilitering, Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold (2017-2021), helsestasjon- og skolehelsetjenesten, implementering av akuttmedisinforskriften og nye kompetansekrav i legevakt. Fylkesmannen skal bidra til å nå målet om styrket folkehelsearbeidet på lokalt og regionalt nivå. Embetene skal prioritere sin innsats mot kommuner der det er avdekket særlige utfordringer. Gjennom en fireårig satsing og i kommunikasjon med pasienter, brukere og pårørende, skal fylkesmennene og Statens helsetilsyn utvikle et bedre faktabasert og treffsikkert tilsyn. Brukerne av tjenestene skal oppleve at tilsynsmyndigheten blir mer tilgjengelig og åpen.

Fylkesmannen har et helhetlig ansvar for oppgaveporteføljen embetene har på Helse- og omsorgsdepartementets ansvarsområder. Fylkesmannen skal gjøre en skjønnsmessig og risikobasert vurdering og prioritering, og bruke ressursene best mulig ut fra disse prioriteringene med sikte på endring og forbedring i tjenestene. Lovpålagte oppgaver skal prioriteres, og da

særlig saker som omhandler enkeltpersoners rettigheter og saker der konsekvensene av svikt er alvorlige. Vi viser i denne forbindelse til det som er sagt under kapittel 2.3 om samhandling mellom barnevern og psykisk helsevern.

Fylkesmannen skal tilstrebe en lik fordeling av ressurser

2.5 Justis- og beredskapsdepartementet

Fylkesmannen har en viktig rolle som pådriver og veileder i kommunenes arbeid med å styrke samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet. En prioritert oppgave for embetene i 2018 vil være oppfølging av kommunal beredskapsplikt i kommunene gjennom tilsyn og veiledning.

Norge opplever et endret sikkerhetspolitisk bilde. Med bakgrunn i endringer i den geopolitiske situasjonen, hybride trusler, terrorisme og cyberangrep er det nødvendig å tilpasse totalforsvaret og øke motstandsdyktigheten i samfunnskritiske funksjoner. De som skal sikre samfunnet og ha en beredskap for å møte det endrede trusselbildet må gis nødvendige virkemidler og forutsetninger.

Fylkesmennene må også i 2018 bidra i arbeidet med utviklingen av det moderne totalforsvaret. Noen av leveransene er presisert som oppdrag i tildelingsbrev for 2018. Andre leveranser har en naturlig plass i embetenes kontinuerlige arbeid med samfunnssikkerhet. I oppfølgingen av kommunene har fylkesmannen et ansvar for å sikre at videreutviklingen av totalforsvaret og arbeidet med robuste samfunnskritiske funksjoner når helt frem til lokalt nivå.

Fylkesmannen skal gjennom sin rolle som førstelinje på vergemålsområdet bidra til å nå målet om en effektiv og

velfungerende vergemålsforvaltning som ivaretar rettsikkerhet og rettslikhet. I tillegg skal de arbeide for at det enkelte vergemål utøves med respekt for vergehavers behov og vilje

Dette krever at fylkesmennene sørger for rekruttering av tilstrekkelig antall verger og representanter, og sørger for god oppfølging av disse gjennom opplæring og utbetaling av godtgjøring. Av hensyn til personer med verge må det føres tilsyn med vergene.

Fylkesmannen skal i 2018 fortsette å digitalisere vergemålsforvaltningen og skal oppfordre til, og gi verger veiledning i, bruk av digitale løsninger.

Det kom over 31 000 asylsøkere til Norge i 2015. I 2016 og 2017 har antallet vært markant lavere. Det er likevel slik at svært mange flyktninger er bosatt i kommunene de siste årene. For at de skal komme i arbeid og bidra til fellesskapet, er det avgjørende at de raskt finner seg til rette i lokalsamfunnet. Situasjonen krever at lokale, regionale og nasjonale aktører samarbeider og samordner seg på en god måte, slik at vi i felleskap bidrar til gode løsninger. Fylkesmannen skal også i 2018 prioritere oppgaver som understøtter nasjonale myndigheters og kommunenes arbeid med integrering. I samarbeid med IMDi og andre relevante sektormyndigheter skal fylkesmannen bidra til raskere bosetting og kvalifisering av flyktninger og økt deltakelse i arbeids- og samfunnsliv. Enslige mindreårige skal prioriteres særskilt.

2.6 Klima- og miljødepartementet

Fylkesmannens innsats på klima- og miljøområdet er svært viktig for å iverksette nasjonal miljøpolitikk og utvikle fylket i en klima- og miljøvennlig retning. Arbeidet med å redusere klimagassutslipp

på kort og lang sikt og omstilling til lavutslippssamfunnet skal prioriteres høyt. Det skal også legges vekt på å utvikle naturforvaltningsområdet i en mer helhetlig og økosystembasert retning.

I 2018 skal fylkesmannen følge opp kommunenes arbeid med lokale klimatiltak. Fylkesmannen skal oppdatere kunnskapsgrunnlaget i Vann-Nett som grunnlag for reviderte vannforvaltningsplaner. Fylkesmannen skal videre vurdere tiltak foreslått i regionale vannforvaltningsplaner innenfor eget myndighetsområde. Fylkesmannen skal prioritere arbeidet med opprydning i forurenset grunn og det er særlig viktig at grunnforurensningslokaliteter på land og i sjø blir riktig registrert. Fylkesmannen skal prioritere opprydning i forurenset sjøbunn på prioriterte skipsverft og i tiltaksplanområder. Fylkesmannen skal følge opp verneplanarbeid (skog, marint og supplerende vern), utarbeide forvaltningsplaner for verneområder som fylkesmannen har forvaltningsansvar for, og følge opp arbeid med restaurering av våtmark. Fylkesmannen skal gjennomføre risikobasert tilsyn og delta i tilsynsaksjoner i tråd med tilsynsplan for 2018. Fylkesmannen skal koordinere det regionale samarbeidet om opprydding av marin forsøpling.

2.7 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Fylkesmennenes fellesadministrasjon (FMFA) skal etableres fra 1. januar 2019. KMD tar sikte på å avklare FMFAs ansvar, oppgaver og organisering våren 2018, mens gjennomføring av omstillings- og tilsettingsprosesser planlegges gjennomført andre halvår 2018. KMD forventer at embetene understøtter arbeidet knyttet til etablering av FMFA, blant annet bistå i gjennomføring av omstillings- og tilsettingsprosesser lokalt i henhold til føringer som gis fra KMD.

Fylkesmannsembetene har hatt en sentral rolle i gjennomføringen av kommunereformen gjennom å legge til rette for kommunenes lokale prosesser, og ved å oppsummere og komme med en tilråding om kommunestrukturen i fylket. Fylkesmannsembetene har i sine tilrådingene i kommunereformen pekt på behov for ytterligere endringer i kommunestrukturen i sine fylker, og skal også fremover bistå kommuner som ønsker å slå seg sammen med andre kommuner. KMD vil i kommuneproposisjonen for 2019 presentere et opplegg for å videreføre arbeidet med endringer i kommunestrukturen, herunder fylkesmannens rolle i arbeidet. Fylkesmennene har også oppsummert initiativ og behov for justeringer av dagens kommunegrenser, og vil ha ansvar for ev. utredninger. I brev av 12.10.2017 har fylkesmennene fått i oppdrag å kartlegge om det er kommuner i randsonene til de nye fylkene som er aktuelle for fylkesbytte fra 1. januar 2020.

Det har vært en relativt sterk inntektsvekst i kommunene de siste årene, og antall kommuner i ROBEK har blitt betydelig redusert. Vi kan ikke regne med like gode økonomiske resultater i årene framover. Det er derfor viktig at fylkesmannsembeter jobber aktivt med kommuneøkonomi, slik at antall kommuner i ROBEK forblir på et lavt nivå.

Meld. St. 18 (2016-2017) Berekraftige byar og sterke distrikt, peker på hvordan plan- og bygningsloven er en av nøklene til bærekraftig utvikling i hele landet. utfordringer knyttet til verdiskapning, urbanisering, klimaendringer, miljø og boligforsyning, stiller krav til fylkesmannens samordningsrolle og fordrer at vi evner å ivareta helhet og effektivitet i areal- og samfunnsplanleggingen. I 2018 skal fylkesmannen bidra til en bærekraftig, trygg og fremtidsrettet samfunnsutvikling gjennom

tiltak for mer effektive plan- og byggesaksprosesser og bedre plankvalitet. Samordning av nasjonale og viktige regionale interesser, samordning av statlige innsigelser, oppfølging av samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging og byvekstavtaler, formidling og tidlig dialog herunder oppfølging av veiledning om planlegging i sjøområder, fareområder og LNFR-områder skal bidra til dette.

Fylkesmannen skal fremme boligsosialt arbeid og sikre koordinering og samordning av sektorgripende oppgaver og virkemidler på tvers av fagområdene, jf. nasjonal strategi *Bolig for velferd (2014-2020)*, *Opptrappingsplanen på rusfeltet*, *Nasjonal strategi Barn som lever i fattigdom*, *0-24-satsingen* og *helhetlig tilbakeføring etter soning*.

Fylkesmannen skal bidra til at boligsosiale hensyn vektlegges i helhetlig kommunal planlegging.

2.8 Kunnskapsdepartementet

Fylkesmannens virkemidler og tiltak skal samlet sett være med på å øke kvaliteten, kompetansen og regelverksetterlevelsen i barnehagene og grunnopplæringen. Tilsyn, klagebehandling og veiledning er embetenes hovedoppgaver. Det er lokale variasjoner i det tilbudet barna møter i barnehagene og skolene, og det er en utfordring at ikke alle barn og unge opplever gode og inkluderende miljø for læring og utvikling. Tidlig innsats til rett tid og til barnets beste er avgjørende. Embetene skal derfor gjennom sine ulike virkemidler arbeide videre for at barn og unge får et likeverdig tilbud, at innsats blir satt inn tidlig og at gjennomføringen av videregående opplæring øker.

Arbeidet mot krenkelser for et trygt og godt skolemiljø er svært

viktig. Fylkesmannen må sørge for god implementering av håndhevingsordningen, slik at vi når målet om en enklere, raskere og tryggere ordning for elevene.

Fylkesmannen vil ha sentral rolle i nytt felles nasjonalt tilsyn på opplæringsområdet (FNT) og nasjonal tilsynssatsning på barnehageområdet. Temaene i FNT er utvidet slik at fylkesmannen skal velge og kombinere temaer for tilsyn ut fra lokale risikovurderinger. Formålet er mer målrettede tilsyn for å oppnå bedre regeletterlevelse i sektor, samtidig som tilsynsressursene blir utnyttet bedre.

Fylkesmannen skal føre tilsyn med barnehager i særlige tilfeller. Fylkesmannen må gjøre forsvarlige vurderinger av hva som er særlige tilfeller og gjennomføre tilsyn der det er nødvendig og riktig.

I 2018 får barnehageområdet et kvalitetsløft og det er viktig at fylkesmannen fortsetter arbeidet med implementering av ny rammeplan. Det er essensielt at forståelse og kompetanse knyttet til den nye rammeplanen blir innarbeidet i alle barnehager, og fylkesmannen får derfor en sentral rolle med å følge opp revidert kompetansestrategi for barnehagen.

Desentralisert ordning for kompetanseutvikling gir fylkesmannen en sentral oppgave med å legge til rette for samarbeid mellom kommunene og universiteter og høyskoler om innholdet i tiltak for kompetanseutvikling. Videre skal fylkesmannen bidra til at statlige midler bygger opp under kommunens ansvar for kompetanse- og kvalitetsutvikling i skolen. Oppfølgingsordningen, for kommuner som over tid viser svake resultater, gir også embetene en viktig oppgave i å bistå kommunene med å identifisere tiltak, være i dialog med kommunene om iverksatte

tiltak og sikre at disse har et langsiktig perspektiv for kvalitetsutvikling.

Fylkesmannen skal fortsette sitt arbeid med 0-24-samarbeidet. Det overordnede målet er at færre utsatte barn og unge faller utenfor samfunnet ved at flere gjennomfører videregående opplæring og kommer i arbeid. Det er viktig å se innsats og tiltak i en helhet, og fylkesmannen har et særskilt ansvar for å bidra til at tiltak er samordnet på tvers av ulike sektorer for å nå utsatte barn, unge og deres familier.

2.9 Landbruks- og matdepartementet

Fylkesmannen skal i 2018 legge til rette for å nå regjeringens mål om økt matproduksjon, landbruk over hele landet, videreutvikling av lønnsom næringsaktivitet i landbruket, samt økt produksjon- og verdiskaping i reindriftsnæringen. Nylig fremlagte meldinger til Stortinget og Stortingets behandling av disse er relevante dokumenter for fylkesmannens arbeid på landbruks- og matområdet, jf. omtale nedenfor.

Meld. St. 11 (2016-2017) "Endring og utvikling. En fremtidsrettet jordbruksproduksjon". Regjeringen har som mål å øke og effektivisere norsk matproduksjon, og vil legge til rette for at næringen kan utvikle seg. Enklere virkemiddelstruktur, økt konkurranse og mer markedsretting av produksjonen vil være sentralt i denne omstillingen. Bærekraftig og økt produksjon på norsk ressurser danner grunnlaget for å utvikle norsk jordbruksproduksjon i samsvar med markedet og forbrukernes ønsker.

Meld. St. 6 (2016-2017) "Verdier i vekst – Konkurransedyktig

skog- og trenæring" vektlegger at en konkurransedyktig skog- og trenæring i Norge er avgjørende for størst mulig verdiskaping av norsk tømmer. Det er fortsatt behov for ombygging av eksisterende skogsveier og utbygging av nye veier for å holde kravene som tømmertransporten og transportutstyret setter. Fylkesmannen må også i 2018 arbeide for videreutvikling av en hensiktsmessig infrastruktur for å bidra til økt verdiskaping i skog- og trenæringen

I Meld. St. 32 "Reindrift. Lang tradisjon – unike muligheter" vises det til at økologisk bærekraftig drift og økt produksjon danner grunnlaget for de unike mulighetene i reindriften. I meldingen presenteres strategier og tiltak for at næringen bedre skal kunne utnytte sitt potensiale i en rasjonell og markedsorientert retning. Reindriftenes inntekter skal i størst mulig grad skapes ved å selge etterspurte produkter og tjenester til markedet. Dette vil sikre grunnlaget for den unike næringen og kulturbæreren som reindriften er.

Stortinget har fastsatt at målet for den årlige omdisponeringen av dyrka jord må være under 4000 dekar, og at målet skal nås gradvis innen 2020. Fylkesmannen skal bidra til at dette målet kan bli nådd.

3 Mål for 2018

3.1 Nasjonal politikk skal være kjent og iverksatt i fylket

3.1.1 Tverrsektorielle delmål

3.1.1.1 En bærekraftig, trygg og fremtidsrettet samfunnsutvikling og arealbruk

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.1.1.1 Fylkesmannens bidrag til gode og effektive planprosesser gjennom formidling, dialog og samordning av nasjonale og viktige regionale interesser.	Alle embetene KMD Areal, by og samfunn
	3.1.1.1.1.1 FM har hatt dialog med og formidlet nasjonale og regionale hensyn til alle kommuner i fylket, og deltar aktivt i regionalt planforum.
	Alle embetene KMD KLD LMD Miljø og klima Landbruk og mat Areal, by og samfunn
	3.1.1.1.1.2 Andel relevante kommunale og regionale planer med tidlig medvirkning: 100 %.
	Alle embetene KMD Areal, by og samfunn
3.1.1.1.1.3 Mekling i planer med uløste innsigelser: 100 %.	

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat | Areal, by og samfunn

3.1.1.1.1.4

Landbrukets arealressurser er ivaretatt i alle planprosesser.

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Landbruk og mat | Areal, by og samfunn

---

3.1.1.1.1.5

Reindriftens arealressurser er ivaretatt i alle planprosesser.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat | Areal, by og samfunn

3.1.1.1.1.6

Gradvis reduksjon i omdisponering av dyrka jord, i tråd med det nasjonale jordvernmålet.

Alle embetene | **KMD** | HOD | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Areal, by og samfunn | Helsedirektoratet

---

3.1.1.1.1.7

Alle kommuner har planprogram som redegjør for hvordan boligososiale utfordringer og løsninger skal ivaretas.

<p>3.1.1.1.2 Kommuner, fylkeskommuner og staten legger statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging til grunn for sin planlegging.</p>	<p>Alle embetene KMD KLD LMD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.1.1.1.2.1 De statlige planretningslinjene er lagt til grunn i alle relevante og kommunale planer.</p>
<p>3.1.1.1.3 Oppfølging av kommunenes tilrettelegging for tilstrekkelig og variert boligbygging.</p>	<p>FMOA FMRO FMHO FMTL KMD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.1.1.1.3.1 Alle relevante kommuner i storbyområdene tilrettelegger aktivt for boligbygging.</p>
<p>3.1.1.1.4 Vurdering av hensyn til samfunnssikkerhet, inkludert klimaendringer i planer.</p>	<p>Alle embetene JD KLD Miljø og klima Samfunnssikkerhet og beredskap</p> <hr/> <p>3.1.1.1.4.1 Alle planer etter plan- og bygningsloven er vurdert med hensyn til samfunnssikkerhet, herunder klimaendringer.</p>

Oppdrag

FMHE | FMOP | FMBU | FMVE | FMTE | FMAV | FMRO |
FMHO | FMSF | FMMR | FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | JD |
Samfunnssikkerhet og beredskap

3.1.1.1.5

Embetene skal i 2018 sette seg inn i og veilede kommuner i DSBs veiledning for samfunnssikkerhet i plan- og bygningsloven

Alle embetene | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.1.1.1.6

Fylkesmannen skal i 2018 sette seg inn i og veilede kommuner i ny temaveiledning om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat | Areal, by og samfunn

3.1.1.1.7

Fylkesmannen skal i 2018 i dialog med kommunene bidra til å øke kunnskapen om plan- og bygningslovens verktøy for å redusere nedbygging av dyrka jord i tråd med regjeringens jordvern strategi.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat | Areal, by og samfunn

3.1.1.1.8

Fylkesmannen fremme kandidater til den nasjonale kulturlandskapsprisen

FMOA | FMRO | FMHO | FMTL | **KMD** | SD | Areal, by og samfunn

3.1.1.1.9

Fylkesmannen i de fire største byområdene skal delta aktivt i forhandlinger og reforhandlinger av byvekstavtaler, og følge opp byvekst- og byutviklingsavtalene for å sikre ivaretagelse av arealdimensjonen i avtalene.

FMOS | FMBU | FMTE | FMAV | FMTR | **KMD** | SD | Areal, by og samfunn

3.1.1.1.10

Fylkesmannen skal forberede og legge tilrette for forhandlinger om byvekstavtaler for å sikre ivaretagelse av arealdimensjonen i avtalene.

3.1.1.2 Informasjon og veiledning er tydelig og målrettet

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.1.2.1 Oppfølging av barnehageeiere som ikke har tatt i bruk ny rammeplan.	Alle embetene KD Barnehage og opplæring
	3.1.1.2.1.1 Alle barnehageeiere som ikke har tatt i bruk ny rammeplan skal ha fått nødvendig oppfølging.

Oppdrag

FMOA | FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | KD | Barnehage og opplæring

3.1.1.2.2

Fylkesmannen skal ha det samiske feltet som tema i møter med barnehagemyndighetene og barnehageeierne angående ny rammeplan. Der det er aktuelt skal fylkesmannen sette i gang nettverksarbeid og andre kompetansetiltak.

3.1.1.3 Fylkesmannen understøtter kommunenes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap

Styringsparametere	Resultatmål
<p>3.1.1.3.1 Tilsyn og veiledning med kommunenes etterlevelse av kommunal beredskapsplikt, ref. sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt .</p>	<p>Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap</p> <hr/> <p>3.1.1.3.1.1 På bakgrunn av bestemmelser i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt, skal Fylkesmannen gjennomføre tilsyn med kommunal beredskapsplikt i ¼ av kommunene. Kommuner for tilsyn velges ut på bakgrunn av en vurdering av risiko og vesentlighet.</p>

	<p>Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap</p> <hr/> <p>3.1.1.3.1.2 Gjennomføre øvelser for kriseorganisasjonen i ¼ av kommunene.</p>
	<p>Alle embetene JD Samfunnssikkerhet og beredskap</p> <hr/> <p>3.1.1.3.1.3 Fylkesmannen må være forberedt på å bistå DSB i arbeidet med å få en sikker og forutsigbar bruk av nødnettutstyr innen brann - og redningsvesen. Når det er aktuelt vil nærmere avklaringer av forventninger fra embetene bli formidlet.</p>

Oppdrag

FMNO | FMTR | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.1.1.3.2

Når Fylkesmannen skal føre tilsyn med kommunen etter kommunal beredskapsplikt, se 3.1.1.3.2, skal Fylkesmannen også vurdere hvordan kommunens bistandsplikt til næringslivet, ref. næringsberedskapsloven §12, er ivaretatt. Se eget skriv.

Alle embetene   JD   Samfunnssikkerhet og beredskap

3.1.1.3.3

Bistå i regionvis innføring av nye brukergrupper for å sikre størst mulig samfunnsmessig gevinst av landsdekkende Nødnett. Spesielt fokus skal være på viktige samfunnssikkerhetsaktører i fylket.
--

FMOS   FMOA   FMHE   FMTL   FMNO   FMTR   FMFI   JD   Samfunnssikkerhet og beredskap
--

3.1.1.3.4

Bistå med forberedelser og innføring av nødkommunikasjon mellom norske, svenske og finske beredskapsaktører.
--

3.1.2 Arbeids- og sosialdepartementet

3.1.2.1 Økt kunnskap om sosialtjenesteloven

Styringsparametere	Resultatmål
---------------------------	--------------------

<p>3.1.2.1.1 Andel gjennomførte opplæringstiltak.</p>	<p>Alle embetene ASD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.1.2.1.1.1</p> <p>Alle NAV-kontor i fylket har fått tilbud om opplæring i sosialtjenesteloven og forskrifter, med særlig vekt på aktivitetsplikt for personer under 30 år og kvalifiseringsprogram. Manglende deltakelse i opplæringen skal kommenteres.</p> <p>Fylkesmannens opplæring skal bidra til økt tilgjengelighet til de sosiale tjenestene og at det gjøres individuelle vurderinger, samt at barneperspektivet er ivaretatt.</p>
<p>3.1.2.1.2 Gjennomførte tiltak for å prioritere oppfølging av kommuner der det gjennom tilsyn, klagesaksbehandling og annen veiledning er avdekket særlig utfordringer.</p>	<p>Alle embetene ASD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.1.2.1.2.1</p> <p>Antall kommuner i fylket som har fått oppfølging. Prioriteringen skal begrunnes og hvilke tiltak som er iverksatt skal beskrives.</p>

3.1.3 Helse- og omsorgsdepartementet

3.1.3.1 Økt tilgjengelighet og kapasitet, samt styrket kvalitet i

helse- og omsorgssektoren i kommunene

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.3.1.1 Utvikling av kapasitet og kompetanse i kommunale helse- og omsorgstjenester inkludert psykisk helse og rusfeltet.	<p data-bbox="683 389 1370 539">Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet</p> <hr/> <p data-bbox="683 600 1331 936">3.1.3.1.1.1 Minst 70 % av kommunene har politisk vedtatt planer for å møte fremtidens utfordringer på helse- og omsorgsfeltet, bl.a. kompetanse- og rekrutteringsplaner [1].</p> <hr/> <p data-bbox="683 996 1359 1323">[1] Helsedirektoratet har i dialog med fylkesmannen i 2017 utarbeidet felles kartleggingsmetode. Dersom kartleggingen fremstår som hensiktsmessig vil den videreføres i 2018.</p>

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg,
barnevern og sosiale tjenester |
Helsedirektoratet

3.1.3.1.1.2

Flere kommuner enn i 2017 gir dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens [1].

---

[1] Antall plasser med dagaktivitetstilbud for personer med demens og antall kommuner som gir dagaktivitetstilbud fremkommer av Helsedirektoratets oversikt over tildelt tilskudd. Oversikten oversendes fylkesmennene 3 ganger i året. I tillegg fremkommer antall kommuner som har dagaktivitetstilbud til personer med demens i Kostra-skjema 4 pkt. 4. Totalt antall personer med demens som får dagaktivitetstilbud fremkommer av nasjonale kartlegginger av kommunenes tilrettelagte tjenestetilbud for personer med demens. Siste kartlegging var i 2014, og neste er i 2018, med rapport i 2019.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

3.1.3.1.1.3

Flere plasser med dagaktivitetstilbud for personer med demens sammenliknet med 2017 [1].

---

[1] Se referanse under fotnote 3.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

3.1.3.1.1.4

Personell i helse- og omsorgstjenesten har fått økt formalkompetanse sammenliknet med 2017 [1].

---

[1] Tall hentes fra KOSTRA.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

3.1.3.1.1.5

Økt ressursinnsats i kommunalt psykisk helse- og rusarbeid sammenliknet med 2017, jf. vekst i kommunerammen på 300 mill. kroner til styrket innsats på rusfeltet i 2018 [1].

---

[1] Tall hentes IS 24/8.

<p>3.1.3.1.2 Utvikling av kapasitet og kompetanse innenfor habilitering og rehabilitering, jf. Opptrappingsplan habilitering og rehabilitering og kommunalt stimuleringsstilsudd til habilitering og rehabilitering, Prop.1S (2016-2017).</p>	<p>Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet</p>
	<p>3.1.3.1.2.1 Økt andel av pasienter med behov for habilitering- og rehabilitering mottar tjenester i kommunene sammenliknet med 2016 [1].</p>
	<p>[1] Tall hentes fra IPLOS/SSB. Andelen beregnes ved å dele antall personer som får hab/rehab i kommunen på totalt antall personer med registrert behov for hab/rehab i kommunen.</p>
	<p>Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet</p>
	<p>3.1.3.1.2.2 Flere kvalifiserte årsverk enn i 2016 arbeider innen habilitering og rehabilitering i kommunene [1].</p>
	<p>[1] Tall hentes fra KOSTRA.</p>

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

3.1.3.1.2.3

Minst 75 % av kommunene rapporterer forbedring på innsatsområder/tiltak i opptrappingsplanen 2017-2019 sammenlignet med 2017 [1].

---

[1] Helsedirektoratet har i dialog med fylkesmannen utarbeidet en nasjonal spørreundersøkelse til kommunene som en felles kartleggingsmetode for status knyttet til tiltak i opptrappingsplanen. Resultatet av kartleggingen forventes brukt av fylkesmannen i oppfølging av kommunene gjennom året.

Oppdrag

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

3.1.3.1.3

Fylkesmannen skal i 2018 bistå utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester i deres oppdrag med å styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene gjennom fag- og kompetanseutvikling og spredning av ny kunnskap, nye løsninger og nasjonale føringer, frist 31.12.2018.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

3.1.3.1.4

Fylkesmannens oppgaver knyttet til dagens turnustjeneste for leger videreføres som læringsaktiviteter i del 1 av ny spesialistutdanning for leger, tilpasset de nye læringsmålene.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

3.1.3.1.5

Fylkesmannen skal følge med på at kommunene planlegger opplæring for alle leger i vakt som skal ha grunnkompetanse etter §7 første ledd i akuttmedisinforskriften innen 1.5.18. Fylkesmennene rapporterer status om planlegging 1.7.18. Helsedirektoratet kommer tilbake med rapporteringsmal. Kurs for leger og annet helsepersonell i vakt ihht. akuttmedisinforskriften §§7-8, begge første ledd, innen 1.5.2020.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

3.1.3.1.6

Fylkesmannen skal bistå med implementeringen av nye nasjonale faglige retningslinjer for:

- Diabetes
- Svangerskapsomsorgen – hvordan avdekke vold (IS-2181)
- Spedbarnsnæring
- Helsestasjon 0-5 år, Skolehelsetjenesten og Helsestasjon for ungdom

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

3.1.3.1.7

Fylkesmannen skal bistå i forberedelsen av reformen Leve hele livet i 2018, herunder bistå i gjennomføringskonferanser og blant annet ved å sette temaene i reformen på dagsorden i kommunal planlegging.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.1.8

Fylkesmannen skal være en pådriver for at kommunene jobber med pasientsikkerhet, og bistå kommunene i å innfri kravene i ny forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten, som trådte i kraft 1.1.2017, og som erstatter tidligere internkontrollforskrift.

3.1.3.2 Forbedret, forsterket, tverrsektoriell og samordnet innsats på psykisk helse og rusfeltet jf. Opptrappingsplan for rusfeltet 2016-2020 og Opptrappings

Styringsparametere	Resultatmål
--------------------	-------------

3.1.3.2.1 Forbedret, forsterket, tverrsektoriell og samordnet innsats på rusfeltet og økt kapasitet og bedre kvalitet i tilbudet til personer med psykisk helse og rusproblemer	Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet
	3.1.3.2.1.1 90 % av kommunene har kartlagt rusmiddelsituasjonen i kommunen ved brukerplan eller annen kartlegging [1].
	[1] Tall hentes fra IS 24/8.
	Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet
3.1.3.2.1.2 Minst 70 % av kommunene sikrer brukermedvirkning i tjenesteutvikling innen rus- og psykisk helsefeltet [1].	
[1] Tall hentes fra IS 24/8 om brukermedvirkning og brukererfaringer, samt fylkesmennenes egen kunnskap om brukererfaringer knyttet til det kommunale tjenestetilbudet i fylket.	

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg,
barnevern og sosiale tjenester |
Helsedirektoratet

3.1.3.2.1.3

Et større antall personer med rus-
og/eller psykisk helseutfordringer har
tilfredsstillende botilbud enn i 2017

[1].

[1] Tall hentes fra Brukerplan/
rapportering på Bolig for velferd.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg,
barnevern og sosiale tjenester |
Helsedirektoratet

3.1.3.2.1.4

Bedre kvalitet i tilbudet til personer med psykisk helse- og/eller rusproblemer gjennom kunnskapsbaserte metoder herunder etablering av flere aktivt oppsøkende behandlings- og oppfølgingsteam etter modell av ACT/FACT-team, Individuell jobbstøtte/ Jobbmestrende oppfølging og Rask psykisk helsehjelp enn i 2017.

---

[1]

Rapportering på bruk av kunnskapsbaserte modeller for oppfølging av personer med rusproblemer, tall hentes fra rapportering på tilskuddsordninger på psykisk helse- og rusfeltet og IS 24/8.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

3.1.3.2.1.5

80% av kommunene omfattes av tilskuddsordningen til kommunalt rusarbeid. [1]

---

[1] Tall hentes fra rapportering på tilskuddsordning "Kommunalt rusarbeid" (765.62).

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

3.1.3.2.1.6

Flere kommuner har rekruttert psykolog og flere benytter denne kompetansen i rusarbeid enn i 2017

[1]

[1] Tall hentes fra rapportering på tilskuddsordning «Psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene» sett i sammenheng med IS 24/8.

	<p>Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>3.1.3.2.1.7 70 % av kommunene har etablert tidlig intervensjonstiltak ved rusrelatert. Tall hentes fra IS 24/8 for 2018.</p>
<p>3.1.3.2.2 Forsterket innsats mot vold og overgrep i kommunene</p>	<p>Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>3.1.3.2.2.1 Alle kommunene kjenner til opptrappingsplanen mot vold og overgrep og nye lovbestemmelsene som berører arbeidet.</p> <hr/> <p>Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>3.1.3.2.2.2 Flere kommuner har utarbeidet kommunale eller interkommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner enn i 2017. [1] Tall hentes fra IS 24/8 for 2018</p>

Oppdrag

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

3.1.3.2.3

Fylkesmannen skal bidra til at kommunene utvikler sitt rusarbeid i tråd med Opptrappingsplanen for rusfeltet og bidra til at kommunene integrerer rusfeltet i sitt ordinære planverk. Arbeidet sees i sammenheng med fylkesmannens innsats på psykisk helsefeltet og andre tilstøtende områder det vises også til regjeringens strategi for god psykisk helse 2017- 2020 «Mestre hele livet. Fylkesmennene skal initiere samarbeidet med kompetansesentrene om opptrappingsplanen, Fylkesmannen skal oversende sin virksomhetsplan med angivelse av tidspunkt for aktivitet og milepælsplan for arbeidet med Opptrappingsplanen for rusfeltet. Planen oversendes Helsedirektoratet med kopi til Helse- og omsorgsdepartementet innen 1. mars 2018.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

3.1.3.2.4

Fylkesmannen skal i 2018 bidra til å gjøre det helserelaterte arbeidet knyttet til Opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021) kjent. Informasjon om ny bestemmelse om kommunens ansvar for å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-3a, og ansvar for «Psykososial oppfølging og beredskap» § 3-2 første ledd nr. 3 ny bokstav d), skal inngå i arbeidet.

Fylkesmannen skal understøtte kommunenes arbeid med å styrke kompetansen om vold og overgrep i helse- og omsorgstjenesten i samarbeid med kompetansesentrene.

Fylkesmannen skal bidra til gode og effektive planprosesser for å understøtte målet om at flere kommuner utarbeider kommunale eller interkommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner.

Arbeidet sees i sammenheng med fylkesmannens innsats på tilstøtende områder. Frist 31.12.2018.

3.1.3.3 Styrket folkehelsearbeid

Styringsparametere	Resultatmål
--------------------	-------------

<p>3.1.3.3.1 Andel kommuner som har etablert et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid.</p>	<p>Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>3.1.3.3.1.1 Minst 75 % [1].</p> <hr/> <p>[1] Helsedirektoratet har i dialog med fylkesmannen i 2017 utarbeidet felles kartleggingsmetode. Dersom kartleggingen fremstår som hensiktsmessig vil den videreføres i 2018.</p>
<p>3.1.3.3.2 Andel kommuner som har vektlagt utjevning av sosiale helseforskjeller i planer etter plan- og bygningsloven.</p>	<p>Alle embetene HOD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>3.1.3.3.2.1 Minst 80 % [1].</p> <hr/> <p>[1] Som fotnote over.</p>

Oppdrag

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

3.1.3.3.3

Fylkesmannen skal bidra til at psykisk helse blir en likeverdig del av kommunenes folkehelsearbeid, gjennom å formidle politikk og fagkunnskap på området. Det vises til regjeringens nye strategi for god psykisk helse [Mestre hele livet \(2017-2022\)](#) og til Helsedirektoratets [temaside](#), med rapporter, om livskvalitet og psykisk helse samt til [Veivisere i lokale folkehelseiltak](#) – psykisk helse og livskvalitet.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

3.1.3.3.4

Fylkesmannen skal formidle *Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold (2017-2021)* til kommuner og fylkeskommuner (bl.a. de som har ansvar for mattilbud i barnehage, skole, arbeidsplasser, institusjoner osv.). Det skal legges vekt på det faglige grunnlaget og betydningen av kosthold, mat og måltider for helse og trivsel. Frist 31.12.2018.

Alle embetene | HOD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

3.1.3.3.5

Fylkesmannen skal i 2018 formidle Nasjonal faglig retningslinje for mat og måltider i barnehagen (utgis våren 2018) til kommunene i kraft av de er lokal barnehagemyndighet. Frist 31.12.2018.

3.1.4 Klima- og miljødepartementet

3.1.4.1 Økosystemene i fylket har god tilstand og leverer økosystemtjenester

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.4.1.1 Etablering av overvåkingsprogram i vannregioner.	Alle embetene KLD Miljø og klima <hr/> 3.1.4.1.1.1 Etablering av overvåkingsprogram i vannregioner.
3.1.4.1.2 Antall nye pålegg eller gjennomførte tiltak og undersøkelser hjemlet i vannkraftkonsesjoner.	Alle embetene KLD Miljø og klima <hr/> 3.1.4.1.2.1 Økt bruk av påleggsmyndigheten hjemlet i vannkraftkonsesjoner sammenliknet med 2017.
3.1.4.1.3 Antall igangsatte restaureringstiltak i myr og våtmark.	Alle embetene KLD Miljø og klima <hr/> 3.1.4.1.3.1 Ha satt i gang alle innvilga restaureringstiltak
3.1.4.1.4 Status på bestander av anadrom laksefisk, innlandsfisk og andre ferskvannsorganismer som fylkesmannen har ansvar for.	Alle embetene KLD Miljø og klima <hr/> 3.1.4.1.4.1 Gjennomført kontroll av rettighetshaverorganisering.

FMHE | FMOP | FMBU | FMTE |
FMSF | KLD | Miljø og klima

3.1.4.1.4.2

Bidrag til ny forvaltningsstrategi for storørret er levert.

Oppdrag

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.1.4.1.5

Sikre at overvåkingsdata er registrert i Vannmiljø slik at disse kan benyttes i oppdatering av klassifiseringen av vannforekomster. Frist 31.05.2018.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.1.4.1.6

Oppdatere karakterisering og klassifisering i Vann-Nett basert på ny informasjon framkommet gjennom overvåking, undersøkelser, modeller og annet. Frist 30.06.2018.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.1.4.1.7

Følge opp foreslåtte tiltak i de regionale tiltaksplanene innenfor eget myndighetsområde, slik at de er operative og kan rapporteres til ESA innen 31.12.2018. Status for tiltakene skal oppdateres i Vann-Nett med frist 30.09.2018.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.1.4.1.8

Retningslinjer for fiskekultivering skal være implementert. Frist 31.12.2018

3.1.4.2 Ingen arter og naturtyper i fylket er utryddet, og utviklingen til truede arter er i bedring

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.4.2.1 Gjennomførte tiltak for truede arter.	Alle embetene KLD Miljø og klima 3.1.4.2.1.1 Antall tiltak for truede arter som ivaretas i tråd med forvaltningsmål, faggrunnlag og handlingsplaner i fylket er uendret eller forbedret fra foregående år.
3.1.4.2.2 Antall lokaliteter og areal av truede og utvalgte naturtyper som ivaretas i tråd med forvaltningsmål, faggrunnlag og handlingsplaner.	Alle embetene KLD Miljø og klima 3.1.4.2.2.1 Antall lokaliteter truede og utvalgte naturtyper som ivaretas i tråd med forvaltningsmål, faggrunnlag og handlingsplaner i fylket er uendret eller forbedret fra foregående år.

	<p>Alle embetene KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.4.2.2 Areal av truede og utvalgte naturtyper som ivaretas i tråd med forvaltningsmål, faggrunnlag og handlingsplaner i fylket er uendret eller forbedret fra foregående år.</p>
<p>3.1.4.2.3 Antall lokaliteter og areal av naturtyper i kulturlandskap som er ivaretatt gjennom skjøtsel og bærekraftig bruk.</p>	<p>Alle embetene KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.4.2.3.1 Et økt omfang av de mest verdifulle lokalitetene i kulturlandskap i fylket er sikret god tilstand gjennom riktig skjøtsel og bærekraftig bruk.</p>

Oppdrag

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.1.4.2.4

Foreslå arealer for naturtypekartlegging innen 01.11.2018 med truede naturtyper, som er viktige for mange arter, dekker sentrale økosystemfunksjoner eller er spesielt dårlig kartlagt. Av disse skal områder der kartlegging gir stor samfunnsnytte (m.a. områder med stor aktivitet og stort utbyggingspress) prioriteres. Varsle grunneierne om kartleggingen når Miljødirektoratet har det endelige utvalget klart.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.1.4.2.5

I samarbeid mellom miljø-, landbruks- og kulturminneforvaltning og lokal arbeidsgruppe, arbeide med å ferdigstille (utkast til) forvaltningsplaner for de utvalgte kulturlandskapene i jordbruket i fylket innen 31.12.2018.

3.1.4.3 Et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for kommende generasjoner

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.4.3.1 Skogareal foreslått for vern.	Alle embetene KLD Miljø og klima 3.1.4.3.1.1 Antall gjennomførte verneplanprosesser innenfor skogvern er økt i forhold til 2017.
3.1.4.3.2 Antall verneområder med godkjent forvaltningsplan	Alle embetene KLD Miljø og klima 3.1.4.3.2.1 Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene.

Oppdrag

FMOS | FMSF | FMMR | FMTL | FMNO | FMTR | KLD | Miljø og klima

3.1.4.3.3

Gjennomføre vernplanprosesser innen 31.12.2018 for marine områder hvor det er gitt oppdrag om oppstart.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.1.4.3.4

Bidra i arbeidet med å velge ut områder til fylkesvise supplerende verneplaner. Frist: 31.12.2018

FMRO | KLD | Miljø og klima

3.1.4.3.5

Utarbeide besøksstrategi for verneområdene på Jæren. Frist: 31.12.2018

FMAV | KLD | Miljø og klima

3.1.4.3.6

Utarbeide besøksstrategi for verneområdene på Lista. Frist: 31.12.2018

3.1.4.4 God ivaretagelse av friluftsliv

Oppdrag

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.1.4.4.1

Framskaffe oversikt over ferdsels- og oppholdsrestriksjoner i de statlige sikrede friluftslivsområdene og foretatt en vurdering av om restriksjonene er lovlige og nødvendige innen utgangen av 2018.

3.1.4.5 Forurensning skal ikke skade helse og miljø

Styringsparametere	Resultatmål
<p>3.1.4.5.1 Antall kartlagte brannøvingslokaliteter registrert i Forurensningsdatabasen med tiltaksvurdering mot spredning av PFAS når nødvendig.</p>	<p>Alle embetene KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.4.5.1.1 Kvalitetssikret informasjon om brannøvingslokaliteter i fylket i Forurensningsdatabasen</p>
<p>3.1.4.5.2 Alle grunnforurensningslokaliteter som Fylkesmannen har ansvar for i databasen Grunnforurensning, som er kvalitetssikret og oppdatert i nytt fagsystem.</p>	<p>Alle embetene KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.4.5.2.1 100 % av lokalitetene med grunnforurensning er kvalitetssikret.</p>

<p>3.1.4.5.3 Antall tilsyn med opprydding i forurenset sjøbunn.</p>	<p>FMHO KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.4.5.3.1 Minst ett tilsyn i henhold til tillatelser og pålegg gjennomført i Puddefjorden</p> <p>FMVE KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.4.5.3.2 Minst ett tilsyn i henhold til tillatelser og pålegg gjennomført i Sandefjordsfjorden.</p> <p>FMAV KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.4.5.3.3 Minst ett tilsyn i henhold til tillatelser og pålegg gjennomført i Listerfjordene.</p>
<p>3.1.4.5.4 Ha ferdigbehandlet søknader om oppryddingstiltak i Hammerfest, Ålesund og Horten.</p>	<p>FMFI KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.1.4.5.4.1 Søknader om tillatelse til oppryddingstiltak i tiltaksplanområdet i Hammerfest ferdigbehandles.</p>

	<p>FMMR KLD Miljø og klima</p>
	<p>3.1.4.5.4.2 Søknader om tillatelse til oppryddingstiltak i tiltaksplanområdet i Ålesund ferdigbehandles.</p>
	<p>FMVE KLD Miljø og klima</p>
	<p>3.1.4.5.4.3 Søknader om tillatelse til oppryddingstiltak i tiltaksplanområdet i Horten ferdigbehandles.</p>
<p>3.1.4.5.5 Pålegg for utarbeidelse av tiltaksplan for forurenset sjøbunn ved prioriterte verft er gitt.</p>	<p>FMOS FMBU FMVE FMTE FMAV FMRO FMHO FMSF FMMR FMTL FMNO FMTR FMFI KLD Miljø og klima</p>
	<p>3.1.4.5.5.1 Gjenstående prioriterte skipsverftslokaliteter har fått pålegg innen 31.12.2018</p>

Oppdrag

FMBU | KLD | Miljø og klima

3.1.4.5.6

Bistå Drammen og Lier kommune med planlegging av hvordan konklusjonene i sluttrapporten fra "Ren Drammensfjord 2015"-prosjektet skal følges opp innen 31.12.2018: Eksisterende utslippskilder skal identifiseres og stanses, effekten av naturlig tildekking skal overvåkes og noen hotspotter skal fjernes.

FMTE | KLD | Miljø og klima

3.1.4.5.7

Utarbeide og publisere rapport over kilder til tilførsel av miljøgifter til Porsgrunnselva. Frist innen 31.12.2018.

3.1.5 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

3.1.5.1 God økonomiforvaltning i kommunene

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.5.1.1 Antall kommuner i ROBEK.	Alle embetene KMD Kommunal styring
	3.1.5.1.1.1 Antallet kommuner i ROBEK ved utgangen av 2018 skal ikke overstige antallet ved utgangen av 2017.

<p>3.1.5.1.2 Kvalitet i KOSTRA-data.</p>	<p>Alle embetene KMD Kommunal styring</p> <hr/> <p>3.1.5.1.2.1 Antall feil i KOSTRA-rapporteringen reduseres vesentlig sammenliknet med 2017.</p>
--	---

3.1.6 Landbruks- og matdepartementet

3.1.6.1 Økt verdiskaping i landbruket

Styringsparametere	Resultatmål
<p>3.1.6.1.1 Mobilisering av lokale ressurser for økt verdiskaping og konkurransekraft i og i tilknytning til landbruket</p>	<p>Alle embetene LMD Landbruk og mat</p> <hr/> <p>3.1.6.1.1.1 Regionalt bygdeutviklingsprogram med tilhørende underprogrammer er fulgt opp i tråd med nasjonal politikk</p>
<p>3.1.6.1.2 Verdiskapning i skogbruket.</p>	<p>Alle embetene LMD Landbruk og mat</p> <hr/> <p>3.1.6.1.2.1 Tilfredsstillende foryngelse etter all hogst innen tre år etter hogst.</p>

Oppdrag

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

3.1.6.1.3

Regionale bygdeutviklingsprogram (RBP) med tilhørende underprogrammer skal være ferdig revidert 1.1.2019.

3.1.6.2 Bærekraftig landbruk

Styringsparametere	Resultatmål
3.1.6.2.1 Skogens rolle i klimasammenheng.	Alle embetene LMD Landbruk og mat 3.1.6.2.1.1 Økt planting med tilskudd til tettere planting, og økt gjødsling, sammenlignet med 2017
3.1.6.2.2 Fylkesmannens bidrag til opprettholdelse av kulturlandskap og redusert miljøbelastning fra jordbruksdrift.	Alle embetene LMD Landbruk og mat 3.1.6.2.2.1 Tiltak i regionalt miljøprogram er innrettet mot de regionale miljøutfordringene.

3.1.7 Andre oppdrag

Oppdrag

FMSF | KMD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

3.1.7.1

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane skal etablere en ny versjon av partifinansiering.no innen utgangen av 2018. Teknisk drift av nettsiden overføres samtidig fra SSB til Fylkesmannen i Sogn og Fjordane. Totale kostnader for dette oppdraget, 550 000 kroner, dekkes av bevilgningen på kap 577, post 01 for 2017 og 2018.

Alle embetene | KMD | Annet tema

3.1.7.2

Fylkesmannen skal innen utgangen av 2018 ha fulgt opp identifiserte tiltak i IKT-strategien og arbeidet videre med digitalisering i embetet. Arbeidet inkluderer:

- Alle embeter skal ta i bruk tilskot.no til utbetaling av tilskudd. Avtale gjøres med Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
- Embetene skal gjøre forberedelser til ny personvernordning (GDPR) som trer i kraft fra mai 2018, og iverksette den nye ordningen fra dette tidspunkt
- Det enkelte embete skal ta i bruk de digitale fellesløsninger, tjenester og skjema som tilrettelegges og etableres for embetene

FMAV | KMD | Annet tema

3.1.7.3

Fylkesmennenes fellesadministrasjon (FMFA) sitt hovedsete skal lokaliseres i Arendal sammen med Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder fra 1.1.2019. Fylkesmannen skal innen utgangen av 2018 sørge for at nødvendige lokaler og tjenester vil være tilgjengelig for FMFA til oppstart. Avklaringer knyttet til tidsplan og omfang av behov, gjøres i dialog med KMD i løpet av andre halvår 2018. Ved anskaffelser av nye lokaler for embetet skal fylkesmannen, i dialog med KMD, sørge for at FMFA sine behov for lokaler og tjenester blir ivaretatt.

FMOS | FMOA | FMHE | FMOP | FMBU | FMVE | FMTE | FMHO | FMSF | FMTR | FMFI | KMD | Annet tema

3.1.7.4

I sammenheng med vedtatte fusjoner av fylkesmannsembeter skal fylkesmannen innen utgangen av 2018 gjennomføre lokale omstillingsprosesser i henhold til KMDs føringer og mandat, slik at det nye embetet er fullt ut operativt fra 1.1.2019.

3.2 Statlig virksomhet på regionalt nivå skal være godt samordnet og legge til rette for gode helhetsløsninger

3.2.1 Tverrsektorielle delmål

3.2.1.1 Den offentlige boligsosiale innsatsen skal være helhetlig og effektiv

Styringsparametere	Resultatmål
--------------------	-------------

<p>3.2.1.1.1 Regional stat under Fylkesmannens ledelse møter kommuner samordnet med virkemidler og tiltak for økt måloppnåelse i <i>Bolig for velferd</i> og relaterte statlige satsinger.</p>	<p>Alle embetene KMD ASD HOD Familier, barn og unge Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Areal, by og samfunn Helsedirektoratet</p> <hr/> <p>3.2.1.1.1.1 Antall tiltak for å løse boligsosiale problemstillinger i kommuner samordnet av regionale aktører under fylkesmannens ledelse.</p>
--	---

<p>Oppdrag</p>	
<p>Alle embetene KMD ASD HOD Familier, barn og unge Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Areal, by og samfunn Helsedirektoratet</p>	
<p>3.2.1.1.2 Fylkesmannen skal koordinere regionale fora for å samordne regionale atørers tiltak og virkemidler knyttet til boligsosiale problemstillinger i møte med kommuner. Fylkesmannen skal i samarbeid med Husbanken ta initiativ til å opprette slike fora der dette ikke allerede er etablert.</p>	
<p>Alle embetene KMD ASD HOD Familier, barn og unge Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Areal, by og samfunn Helsedirektoratet</p>	
<p>3.2.1.1.3 Fylkesmannen skal medvirke til at muligheter i veiviseren.no, veileder for boligsosialt arbeid på nett, blir kjent i kommunene.</p>	

3.2.1.2 Tilsyn skal være samordnet, målrettet og medvirke til læring og forbedring

Styringsparametere	Resultatmål
3.2.1.2.1 Avslutning av tilsyn.	Alle embetene ASD BLD HOD Familier, barn og unge Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester Tilsyn Helsetilsynet
	3.2.1.2.1.1 Alle tilsyn på Helsetilsynets områder hvor det er funnet brudd på lov- og forskriftskrav er avsluttet (dvs. praksis er endret) innen en avtalt frist.

Oppdrag
Alle embetene   KMD   Tilsyn
3.2.1.2.2 I 2018 skal fylkesmannen styrke samordningen av tilsynsvirksomheten overfor kommunene og tilretteleggingen for læring og forbedring i forbindelse med tilsyn. Frist for oppdraget er 31.12.2018.

3.2.1.3 Klimahensyn skal ivaretas i alle sektorer

Styringsparametere	Resultatmål
--------------------	-------------

<p>3.2.1.3.1</p> <p>Andel kommuner som tilfredsstillers statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging. Herunder hvor mange kommuner som har en gjeldende handlingsplan med konkrete tiltak, samt ambisiøse mål for klimagassreduksjon, og har gjennomført tiltak siste år for å oppnå dette.</p>	Alle embetene KLD Miljø og klima
	<p>3.2.1.3.1.1</p> <p>Minimum 50 % av kommunene tilfredsstillers krav.</p>
	Alle embetene KLD Miljø og klima
	<p>3.2.1.3.1.2</p> <p>Alle kommuner i fylket har mottatt bistand til klima- og energiplanlegging, herunder veiledning til ny klimagassstatistikk og statlige forventninger til klima- og energiplanleggingen.</p>

Oppdrag

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.2.1.3.2

Informere om støtteordningen Klimasats og vurdere søknader. Bistå med oppfølging av Klimasats-prosjekter i fylket. Frist for å informere: 31.12.2018, frist for å vurdere: 1. 5. 2018, frist for å bistå med oppfølging: 31.12.2018

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.2.1.3.3

Lage en samlet oversikt over status for klimaplaner og klimatiltak i regi av kommunen, med vurdering av hvordan kommunene oppfyller statlige forventninger. Oversikten sendes Miljødirektoratet innen 31.12.2018.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.2.1.3.4

Informasjon om ordningen og vurdering av søknader til støtteordningen for klimatilpasning i kommunene. Frist for vurdering av søknader: 15.3. 2018. Frist for informasjon: 31.12.2018

FMBU | FMSF | FMTL | FMNO | FMTR | **KLD** | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

---

3.2.1.3.5

Gjennomføre pilotprosjekt for Klimatilpasning innenfor natur- og miljøsektoren – "Klimahjelperen Natur og Miljø" i tråd med prosjektplan. FMTR har prosjektledelsen. Frist: 31.12.2018

FMTL | KLD | Miljø og klima

3.2.1.3.6

Følge opp pilotprosjektet "Nettverk klimatilpasning Trøndelag" i tråd med prosjektplan. Frist: 31.12.2018.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.2.1.3.7

Bistå Miljødirektoratet i oppfølging av nye statlige planretningslinjer for klimatilpasning. Frist 31.12.2018

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.2.1.3.8

Lage en sjekkliste for å vurdere om klimatilpasning er ivaretatt i kommunale plansaker. Sjekklisten skal bygge på klimaprofilen for fylket, og være tilpasset regionene i fylket. Frist: 31.12.2018

3.2.1.4 Fylkesmannen understøtter nasjonale myndigheters og kommunenes arbeid med flyktnings situasjonen

Styringsparametere	Resultatmål
3.2.1.4.1 Kommunenes bosetting av flyktninger.	Alle embetene JD Annet tema
	3.2.1.4.1.1 Andel flyktninger bosatt innen 6 måneder etter at vedtak som danner grunnlag for bosetting eller reisetillatelse er gitt: 90 % Resterende andel skal være bosatt innen 12 måneder.
	Alle embetene JD Annet tema
	3.2.1.4.1.2 Andel enslige mindreårige bosatt innen 3 måneder etter at vedtak som danner grunnlag for bosetting eller reisetillatelse er gitt: 80 %.

3.2.1.5 God samordning i opprydding av marin forsøpling

Styringsparametere	Resultatmål
--------------------	-------------

<p>3.2.1.5.1 Prosess igangsatt for å koordinere opprydding av marin forsøpling</p>	<p>Alle embetene KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.2.1.5.1.1 Fylkesmannen har oversikt over alle viktige oppryddingstiltak mot marin forsøpling.</p>
--	--

<p>Oppdrag</p>
<p>Alle embetene   KLD   Miljø og klima</p> <hr/>
<p>3.2.1.5.2 Bistå Miljødirektoratet i forvaltning av tilskuddsmidler for opprydding av marin forsøpling. Frist 01.04.2018.</p>
<p>Alle embetene   KLD   Miljø og klima</p> <hr/>
<p>3.2.1.5.3 I Meld. St. 45 (2016-2017) Avfall som ressurs foreslår Regjeringen at regionalt samordningsansvar legges til fylkesmannen. Fylkesmannen skal innkalle til et koordineringsmøte med relevante private og offentlige aktører og skal lage et forslag om hvordan samarbeidet mellom aktørene i regionen kan styrkes og oppryddingsarbeidet samordnes og effektiviseres. Frist innen 31.12.2018.</p>

3.2.1.6 Andre oppdrag

<p>Oppdrag</p>

Alle embetene | **KD** | ASD | BLD | HOD | JD | Barnehage og opplæring | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

3.2.1.6.1

Et overordnet mål med 0-24-programmet er å styrke det tverretatlige samarbeidet om utsatte barn og unge og deres familier i kommunene/fylkeskommunene, jf. strategi for 0-24-programmet. Fylkesmannen bes velge ut inntil tre målsettinger og tilhørende tiltak som embetet ønsker å prioritere i 2018 og som understøtter den overordnede målsettingen for 0-24-programmet.

Alle embetene | BLD | Familier, barn og unge

3.2.1.6.2

Fylkesmannen skal bidra til å gjøre fritidserklæringen kjent i kommunene. Fritidserklæringen har en intensjon om at alle barn og unge skal ha en mulighet til å delta jevnlig i minst en fritidsaktivitet, uavhengig av foreldrenes sosiale og økonomiske situasjon. Dette er forankret i FNs Barnekonvensjon, Artikkel 31. Gjennom sin kunnskap om barn og unges levekår i kommunene skal Fylkesmannen bidra til at kommunene legger forholdene til rette for et godt samarbeid med frivillige lag og foreninger. Dette er et viktig virkemiddel for sosial inkludering og deltakelse for barn og unge i lokalsamfunnet.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet vil gå i dialog med fylkesmannsembetene om arbeidet i 2018.

Alle embetene | **BLD** | KD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

3.2.1.6.3

Fylkesmannen skal bidra i det tverretatlige samarbeidsprosjektet for å bedre opplærings situasjonen og skoler resultatene til barn og unge i barnevernet.

Fylkesmannen skal informere og motivere kommuner og fylkeskommuner til å ta i bruk kursets Modul 1, "Samarbeid mellom skole og barnevern", som retter seg mot ansatte i både skole- og barnevernsektoren. Som del av dette arbeidet skal Fylkesmannen fortsette arbeidet med å gjøre veilederen "Samarbeid mellom skole og barnevern" kjent i kommuner og fylkeskommuner.

Alle embetene | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

3.2.1.6.4

Fylkesmannen skal bistå og samarbeide med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet om tiltakene i kompetansestrategien for det kommunale barnevernet:

- Tjenestestøtteprogrammet
- Veiledningsteamet
- Dialogmøter
- Læringsnettverk og lokale utviklingsprosjekter

Oppdraget vil bli nærmere spesifisert i eget oppdragsbrev. Fylkesmannen skal bidra til at alle kommuner får en forsvarlig organisering av akuttberedskapen i kommunene i løpet av 2018. Fylkesmannen skal utarbeide og benytte en systematisk modell for vurdering av risikobildet i kommunal barneverntjeneste.

Alle embetene | ASD | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

3.2.1.6.5

Prosjektet "Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier". Fylkesmannsembeter som har kontorer i tiltaksgruppen bes i 2018 delta i en arbeidsgruppe, bestående av representanter for fylkesmannsembeter, fylkesadministrasjoner og Arbeids- og velferdsdirektoratet, som skal se på fremtidig implementering og rollefordeling. Disse embetene kan også delta på prosjektsamlinger som observatører. Embeter med sammenligningskontor følger opp disse tilsvarende som for andre tilskuddsprosjekter.

Alle embetene | **ASD** | **KD** | Barnehage og opplæring | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

3.2.1.6.6

Fylkesmannen skal også i 2018 bidra i det tverretatlige samarbeidsprosjektet *Forsøk med NAV-veileder i videregående skoler* med Arbeids- og velferdsdirektoratet og Utdanningsdirektoratet. Fylkesmannen skal understøtte pilotene i de fylkene som fortsatt har forsøk og bidra med erfaringsspredning.

Alle embetene | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.1.6.7

Fylkesmannen må være forberedt på å bistå DSB i arbeidet med å gjennomføre nødvendig dialog- og kontaktmøter med kommunene for å informere om plikter og oppgaver som følger overfor kommunene i forbindelse med ny utdanningsmodell for brann- og redningspersonell. Når det er aktuelt vil nærmere avklaringer av forventninger bli formidlet til embetene.

Alle embetene | **JD** | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.1.6.8

Fylkesmannen bidrar til videreutvikling av totalforsvaret og robusthet i kritiske samfunnsfunksjoner i tråd med sentrale føringer, se program for videreutvikling av totalforsvaret og samfunnets motstandsdyktighet 2017- 2020.

FMNO | FMTR | FMFI | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.1.6.9

Fylkesmannen i Finnmark må i samarbeid med Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og andre relevante aktører, slutføre arbeidet med egen forsyningsplan for matvarer i fylket i løpet av 2018. Fylkesmannen i Nordland og Troms må være forberedt på å involveres i dette arbeidet.

FMHE | FMOP | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.1.6.10

Fylkesmannen skal bistå Sivilforsvaret i pilotprosjekt for videreutvikling av sivile beskyttelsestiltak.

Alle embetene | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.1.6.11

Fylkesmannen skal i 2018 ferdigstille revisjon av underliggende planverk knyttet til Sivilt beredskapssystem (SBS).

FMOS | FMOA | FMHE | FMOP | FMTE | FMMR | FMTL | FMNO | FMTR | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.1.6.12

Fylkesmannen skal i 2018 bidra i tilrettelegging og vertslandsstøtte for fullskalaøvelsen (Livex) av NATO-øvelsen Trident Juncture 2018

Alle embetene | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.1.6.13

Fylkesmannen skal delta med fylkesberedskapsrådet i spilløvelsen (CPX) av NATO-øvelsen Trident Juncture 2018.

FMMR | FMTL | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

3.2.1.6.14

Fylkesmannen skal i 2018 bistå Forsvaret i pilotprosjekt for utvikling av et regionalt vertslandsstøttekonsept.

3.3 Rettssikkerhet skal være ivaretatt på en enhetlig måte i fylket og på tvers av embetene

3.3.1 Tverrsektorielle delmål

3.3.1.1 Høy kvalitet i veiledning, kontroll, tilsyn og saksbehandling

Styringsparametere	Resultatmål
3.3.1.1.1 Fylkesmannens bidrag til et bedre skolemiljø for elevene.	Alle embetene KD Barnehage og opplæring 3.3.1.1.1.1 Alle skoleeiere sikrer en enklere, raskere og tryggere behandling av saker om elevenes skolemiljø på skolenivå.
3.3.1.1.2 Gjennomførte tilsyn med ordningene i introduksjonsloven.	Alle embetene JD Tilsyn 3.3.1.1.2.1 Minimum 2 tilsyn per år.

<p>3.3.1.1.3 Saksbehandlingstid i antall uker for klager over kommunens vedtak i byggesaker etter plan- og bygningsloven</p>	<p>Alle embetene KMD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.3.1.1.3.1 Alle klagesaker er behandlet innen 12 uker, jf. § 7-1 bokstav d, i byggesaksforskriften</p> <hr/> <p>Alle embetene KMD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.3.1.1.3.2 Alle klagesaker der det er gitt utsatt iverksetting etter forvaltningsloven § 42, er behandlet innen 6 uker, jf. § 7-1 bokstav e, i byggesaksforskriften</p>
<p>3.3.1.1.4 Saksbehandlingstid i antall uker for klager over kommunens vedtak i klager over reguleringsplan.</p>	<p>Alle embetene KMD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.3.1.1.4.1 Alle klagesaker er behandlet innen 12 uker</p>
<p>3.3.1.1.5 Saksbehandlingstid i antall uker for ekspropriasjonssaker på plan- og bygningsrettens område (også der oreigningsloven er hjemmelsgrunnlag).</p>	<p>Alle embetene KMD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.3.1.1.5.1 Alle ekspropriasjonssaker i førsteinstans på plan- og bygningsrettens område er behandlet innen 12 uker</p>

	<p>Alle embetene KMD Areal, by og samfunn</p> <hr/> <p>3.3.1.1.5.2 Alle ekspropriasjonssaker som klageinstans på plan- og bygningsrettens område er behandlet innen 12 uker</p>
<p>3.3.1.1.6 Økning i gebyrinntekter fra tilsyn i utvalgte fylker</p>	<p>FMBU FMVE FMAV FMTL FMNO FMTR FMFI KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.3.1.1.6.1 I 2018 skal FMBU nå følgende budsjettmål for inntekter fra tilsynsvirksomhet: 500 000,- kroner.</p> <hr/> <p>FMVE KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.3.1.1.6.2 I 2018 skal FMVE nå følgende budsjettmål for inntekter fra tilsynsvirksomhet: 400 000,- kroner.</p> <hr/> <p>FMAV KLD Miljø og klima</p> <hr/> <p>3.3.1.1.6.3 I 2018 skal FMAV nå følgende budsjettmål for inntekter fra tilsynsvirksomhet: 700 000,- kroner.</p>

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

3.3.1.1.6.4

I 2018 skal FMTL nå følgende budsjettmål for inntekter fra tilsynsvirksomhet: 450 000,- kroner.

FMNO | KLD | Miljø og klima

3.3.1.1.6.5

I 2018 skal FMNO nå følgende budsjettmål for inntekter fra tilsynsvirksomhet: 750 000,- kroner.

FMTR | KLD | Miljø og klima

3.3.1.1.6.6

I 2018 skal FMTR nå følgende budsjettmål for inntekter fra tilsynsvirksomhet: 470 000,- kroner.

FMFI | KLD | Miljø og klima

3.3.1.1.6.7

I 2018 skal FMFI nå følgende budsjettmål for inntekter fra tilsynsvirksomhet: 300 000,- kroner.

<p>3.3.1.1.7</p> <p>Fylkesmannens kvalitet og kompetanse i saksbehandling.</p>	<p>Alle embetene KD Barnehage og opplæring Tilsyn Klagesaksbehandling</p> <hr/> <p>3.3.1.1.7.1</p> <p>All saksbehandling knyttet til klagesaker, tilsyn og håndheving av skolemiljøsaker skal være utført med riktig kvalitet i tråd med regelverket og instruksjer.</p>
--	--

<p>Oppdrag</p>	
<p>Alle embetene KLD Miljø og klima Tilsyn</p> <hr/>	
<p>3.3.1.1.8</p> <p>Gjennomføre et risikobasert tilsyn og delta i tilsynsaksjoner i tråd med tilsynsplanen 2018. Frist innen 31.12.2018</p>	
<p>Alle embetene KD Barnehage og opplæring</p> <hr/>	
<p>3.3.1.1.9</p> <p>Behandle søknader om dispensasjon fra krav til fremmedspråk i henhold til instruks fra Kunnskapsdepartementet, inntil nytt regelverk er på plass.</p>	

3.3.1.2 Effektiv og korrekt lov- og tilskuddsforvaltning

<p>Styringsparametere</p>	<p>Resultatmål</p>
----------------------------------	---------------------------

<p>3.3.1.2.1</p> <p>Etablerte systemer for kontroll og oppfølging på landbruksområdet på regionalt og kommunalt nivå etterleves.</p>	<p>Alle embetene LMD Landbruk og mat</p> <hr/> <p>3.3.1.2.1.1</p> <p>Gjennomført kontroll i henhold til kontrollplan.</p> <p>Alle embetene LMD Landbruk og mat</p> <hr/> <p>3.3.1.2.1.2</p> <p>Gjennomført risikobasert forvaltningskontroll av 20 % av kommunene.</p> <p>Alle embetene LMD Landbruk og mat</p> <hr/> <p>3.3.1.2.1.3</p> <p>Andel avvik avdekket under kontroll som er fulgt opp: 100 %.</p>
<p>3.3.1.2.2</p> <p>Fylkesmannen har innarbeidet kontroll på reindriftsområdet i sin kontrollplan.</p>	<p>FMTL FMNO FMTR FMFI LMD Landbruk og mat</p> <hr/> <p>3.3.1.2.2.1</p> <p>Andel av siidaandeler der det er gjennomført kontroll: 15%.</p> <p>FMTL FMNO FMTR FMFI LMD Landbruk og mat</p> <hr/> <p>3.3.1.2.2.2</p> <p>Andel avvik avdekket under kontroll som er fulgt opp: 100%.</p>

Oppdrag

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

3.3.1.2.3

Bistå i arbeidet med endringer i veterinærvaktdistrikt som følge av ny kommunestruktur

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

3.3.1.2.4

Bidra til å implementere nytt fagsystem for sykdomsavløsning på en god måte

3.3.1.3 Befolkningen har tillit til tjenestene og får ivaretatt sin rett til forsvarlige og nødvendige tjenester

Styringsparametere	Resultatmål
3.3.1.3.1 Stedlige tilsyn med tvangsbruk overfor personer med utviklingshemming.	FMOS FMOA FMHE FMVE FMRO FMHO FMSF FMTL FMNO FMTR HOD Tilsyn Helsetilsynet
	3.3.1.3.1.1 Antallet stedlige tilsyn skal økes sammenlignet med 2017.

<p>3.3.1.3.2 Tilsynsmyndighetens kontakt med barn i barneverninstitusjoner og omsorgssentre.</p>	<p>FMOA FMHE FMBU FMTE FMMR FMNO BLD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.2.1 Minst 80 prosent av barn registrert ved barneverninstitusjoner og omsorgssentre skal få tilbud om samtale.</p>
<p>3.3.1.3.3 Saksbehandlingstid.</p>	<p>Alle embetene HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.3.1 Median saksbehandlingstid for tilsynssaker: 6 måneder eller mindre.</p> <hr/> <p>Alle embetene ASD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.3.2 Median saksbehandlingstid for tilsynssaker: 5 måneder eller mindre</p> <hr/> <p>Alle embetene ASD HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.3.3 Avslutning av klagesaker: Minst 90 prosent innen 3 måneder.</p>

	<p>Alle embetene HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.3.4 Andel vedtak om bruk av tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning som er overprøvd innen 3 måneder: Minst 90 %.</p>
<p>3.3.1.3.4 Aktivitetsvolum av tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester</p>	<p>Alle embetene HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.3.5 Andel søknader om dispensasjon fra utdanningskrav som er behandlet innen 3 måneder: Minst 90 %.</p> <hr/> <p>FMAV HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.4.1 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 260 poeng</p> <hr/> <p>FMOS FMBU FMMR FMNO HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.4.2 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 170 poeng</p> <hr/> <p>FMFI HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.4.3 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 110 poeng</p>

FMHE | FMOP | FMVE | HOD |
Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.4.4

Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 150
poeng

FMHO | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.4.5

Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 240
poeng

FMTE | FMSF | FMTR | HOD |
Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.4.6

Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 130
poeng

FMOA | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.4.7

Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 350
poeng

FMRO | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.4.8

Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 220
poeng

	<p>FMTL HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.4.9 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 300 poeng</p>
<p>3.3.1.3.5 Aktivitetsvolum av tilsyn med spesialisthelsetjenesten</p>	<p>FMAV HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.5.1 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 70 poeng</p>
	<p>FMBU HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.5.2 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 40 poeng</p>
	<p>FMHE FMOP FMVE FMTE FMSF FMFI HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.5.3 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 30 poeng</p>
	<p>FMHO HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.5.4 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 60 poeng</p>

	<p>FMOS FMRO FMMR FMNO FMTR HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.5.5 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 40 poeng</p> <hr/> <p>FMOA HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.5.6 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 80 poeng</p> <hr/> <p>FMTL HOD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.5.7 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 70 poeng</p>
<p>3.3.1.3.6 Aktivitetsvolum av tilsyn med sosiale tjenester</p>	<p>FMAV FMHO ASD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.6.1 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 80 poeng</p> <hr/> <p>FMOS FMBU FMMR FMNO ASD Tilsyn Helsetilsynet</p> <hr/> <p>3.3.1.3.6.2 Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 60 poeng</p>

FMTE | FMSF | FMTR | FMFI | ASD
| Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.6.3

Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 40
poeng

FMHE | FMOP | FMVE | ASD |
Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.6.4

Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 50
poeng

FMOA | ASD | Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.6.5

Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 120
poeng

FMRO | ASD | Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.6.6

Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 70
poeng

FMTL | ASD | Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.6.7

Tilsynsaktiviteter tilsvarende: 100
poeng

Oppdrag

Alle embetene | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.7

Alle landets fylkesmenn skal innen utgangen av 2018 ha gjennomført oppfølgingstilsyn med helseforetakenes somatiske akuttmottak og deres gjenkjennelse og oppfølging av uklare medisinske tilstander i spesialisthelsetjenesten med fokus på hvordan pasienter med blodforgiftning (sepsis)/ alvorlige infeksjoner blir diagnostisert og behandlet. Tilsynene utgjør en del av resultatmålet for planlagte tilsyn. Antallet som skal gjennomføres fremgår av veilederen for det landsomfattende tilsynet. Tilsynene skal utføres i tråd med veilederen.

Alle embetene | ASD | HOD | Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.8

Alle landets fylkesmenn skal i 2018 føre tilsyn med kommunale helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester, og spesialisthelsetjenester til personer med samtidig psykisk lidelse og rusmiddelavhengighet. Det er utarbeidet to veiledere, en for kommunale tjenester og en for spesialisthelsetjenesten, og tilsynene skal utføres i tråd med disse. Tilsynene utgjør en del av resultatmålet for planlagte tilsyn. Antallet som skal gjennomføres fremgår av veilederne. Alle tilsynene skal være gjennomført innen utgangen av 2018.

Alle embetene | BLD | Tilsyn | Helsetilsynet

3.3.1.3.9

Alle landets fylkesmenn skal i 2018 føre tilsyn med barneverninstitusjoner. De skal undersøke om institusjonene gir forsvarlig omsorg og behandling. Videre skal de undersøke bruk av tvang og barn og unges medvirkning. Tilsynene skal utføres i tråd med veilederen.

FMBU | FMVE | FMFI | BLD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

3.3.1.3.10

Fylkesmannen skal følge opp kommuner i fylkene som er med i forsøk med endret oppgave- og ansvarsdeling mellom kommune og stat innen barnevernet gjennom:

- råd og veiledning samt tilsyn ved behov
- tertialvis rapportering til Bufdir
- å bidra i følgeevalueringen etter nærmere anvisninger.

3.3.2 Justis- og beredskapsdepartement

3.3.2.1 En effektiv og velfungerende vergemålsforvaltning som ivaretar rettsikkerhet og rettslikhet

Styringsparametere	Resultatmål
--------------------	-------------

3.3.2.1.1 Saksbehandlingstid (utvalgte sakstyper).	Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
	3.3.2.1.1.1 <i>Opprett vergemål</i> – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 60 dager.
	FMOA JD Familier, barn og unge Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
	3.3.2.1.1.2 <i>Oppnevning av representant for enslig mindreårig asylsøker</i> – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 10 dager.
	Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
3.3.2.1.1.3 <i>Fylkesmannens samtykke til bruk av kapital</i> – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 15 dager.	
Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester	
3.3.2.1.1.4 <i>Godtgjøring og utgiftsdekning til verger og representanter</i> – 80 % av vedtakene skal være fattet innen 30 dager.	

	<p>Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.3.2.1.1.5 <i>Klagesaksbehandling</i> – 80 % av klagene Fylkesmannen mottar på vergemålsområdet skal være behandlet innen 30 dager.</p>
3.3.2.1.2 Fylkesmannens kontroll av vergeregnskap	<p>Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.3.2.1.2.1 Alle vergeregnskap i sentralt uttrekk fra Statens sivilrettsforvaltning skal være kontrollert innen fristen.</p>
3.3.2.1.3 Digital innlevering av vergeregnskap	<p>Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.3.2.1.3.1 Andelen vergeregnskap som leveres digitalt via Altinn, skal være minst 50 %.</p>
3.3.2.1.4 Digital innsending av søknader om godtgjøring og fylkesmannens samtykke	<p>Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester</p> <hr/> <p>3.3.2.1.4.1 Andelen søknader om godtgjøring og søknader om fylkesmannens samtykke (bruk av kapital, salg av eiendom etc.) som leveres digitalt via Altinn, skal være minst 30 %</p>

Oppdrag
Alle embetene   JD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
3.3.2.1.5 Fylkesmannen skal innen utgangen av 2018 ha gjennomgått alle oppdrag hvor det benyttes advokat som verge med timebetaling etter offentlig salærsats. Siktemålet er å omgjøre disse oppdragene til ordinære vergeoppdrag i saker hvor det ikke er spesielt behov for juridisk kompetanse.
Alle embetene   JD   Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
3.3.2.1.6 Fylkesmannen skal i 2018 arbeide for økt bruk av fremtidsfullmakter.

3.3.2.2 Vergehaver skal ha høy grad av selvbestemmelse og vergemålene skal være individtilpassede

Styringsparametere	Resultatmål
3.3.2.2.1 Individtilpasning av vergemål	Alle embetene JD Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester
	3.3.2.2.1.1 Alle vergemål skal være individtilpasset og skal ikke være mer inngripende enn nødvendig.

3.4 Fylkesmannen skal ta de initiativ som finnes påkrevd og holde sentrale myndigheter orientert om tilstanden i fylket og effekten av statlig politikk

3.4.1 Tverrsektorielle delmål

3.4.1.1 Økt kvalitet og kompetanse i kommunene

Styringsparametere	Resultatmål
3.4.1.1.1 Oppfølging av skoleeiere i oppfølgingsordningen som ikke har igangsatte tiltak.	FMOS FMBU FMVE FMTE FMAV FMRO FMHO FMMR FMTL FMNO FMTR FMFI KD Barnehage og opplæring
	3.4.1.1.1.1 Alle skoleeiere, som er omfattet av oppfølgingsordningen og ikke har igangsatte tiltak, skal ha fått nødvendig oppfølging fra fylkesmannen.

Oppdrag
Alle embetene   KD   Barnehage og opplæring
3.4.1.1.2 Fylkesmannen skal legge til rette for et samarbeid mellom barnehagemyndigheter, barnehageeiere, skoleeiere og UH-institusjoner, med sikte på kompetanseutvikling i barnehage og grunnopplæring. Fylkesmannen skal iverksette tiltak innenfor fagfornyelse, læringsmiljø, Veilederkorps og andre relevante tiltak som støtter målene for ny kompetansemodell.

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Fellesføring for 2018

Fellesføringene for 2018 er ikke klare ennå.

4.1.1 Lærlinger

Regjeringen har ambisiøse forventninger til offentlige virksomheters inntak av lærlinger. Det vises til brev datert 10. mars 2015 og 14. september 2016 om tilrettelegging for læreplasser og tiltak for å øke antall lærlinger i staten og tidligere tildelingsbrev.

Virksomheten skal hvert år vurdere om de kan øke antall lærlinger og tilby opplæring i nye lærefag. Kravet om at fylkesmannen til enhver tid har minimum én lærling videreføres. Det skal rapporteres om bruk av lærlinger i årsrapporten.

4.2 Vesentlige endringer i oppgaveporteføljen

4.2.1 Kunnskapsdepartementet

I statsbudsjettproposisjonen for 2018 er det foreslått endring i følgende tilskuddsordninger:

Kap. 225 post 66 – Tilskudd til leirskoleopplæring

Fra 1.1.2018 overtar Utdanningsdirektoratet forvaltningen av tilskudd til leirskoleopplæring, og foretar utregning og utbetaling av tilskudd for 2018.

Kap. 225 post 64 – Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge

Fra høsten 2018 overtar Utdanningsdirektoratet forvaltningen av tilskuddet til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge som er i aldersgruppen 6 - 15 år, og som har rett og plikt til grunnskoleopplæring. Utdanningsdirektoratet godkjenner tilskuddet for høstsemesteret 2018 og utbetaler tilskuddet i januar/februar 2019.

5 Budsjetttildelinger

5.1 Budsjetttrammer på kap. 525, post 01, post 21 og kap. 3525, post 01

Det vises til Prop. 1 S (2017-2018) for budsjettåret 2018 hvor budsjettforslaget på Programkategori 13.25 Fylkesmannsembetene, kap. 525 Fylkesmannsembetene framkommer. Tildelingene som foretas i dette brevet er foreløpige. Endelig tildeling vil skje i tildelingsbrevet som sendes ut etter Stortingets budsjettvedtak i desember.

5.1.1 Kap. 525 Fylkesmannsembetene (Utgifter)

I Prop. 1 S (2017-2018) for 2018 er følgende foreslått:

Post	Betegnelse	Forslag 2018
01	Driftsutgifter	1 840 532
21	Spesielle driftsutgifter	164 215
	Sum kap. 525	2 004 747

Foreløpig tildeling til det enkelte embete følger som vedlegg 2.

Foreløpig budsjettfordeling til embetene for 2018 er videreført fra 2017. Priskompensasjon og reduksjon i bevilgningen som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (0,5%) og digital post, er foreslått fordelt forholdsmessig mellom embetene. Lønnskompensasjonen er foreslått fordelt med utgangspunkt i beregnet lønnsøkning i embetene som følge av lønnsoppgjøret i 2017.

Som tidligere år er det holdt tilbake 24,039 mill. kroner av

bevilgningen på kap. 525, post 01 til sentrale avsetninger. De sentrale avsetningene anvendes i all hovedsak til dekning av felles datalisenser, felles IKT-tjenester og driftstjenester for samtlige embeter. Det er foreslått satt av et mindre beløp til dekning av administrative forhold som fellesmøter og KMDs fagutvalg. I tillegg er det foreslått avsatt midler til oppretting av Fylkesmennenes fellesadministrasjon og til prosjektet med DFØ for embetene som slås sammen fra 01.01.2019.

Rammeendringer

Det er foreslått lagt inn 5 mill. kroner til å dekke engangskostnader ved overgang til vedtatte endringer i fylkesmannsstrukturen. Midlene er foreslått fordelt til embetene i samsvar med vedlegg 2.

Bevilgningen er foreslått redusert med 18,1 mill. kroner knyttet til forenklet pensjonsmodell på vergemålsområdet, beløpet er overført til kap. 469, post 01. Det er også foreslått en reduksjon på 0,380 mill. kroner på grunn av justering av anslåtte utgifter i forbindelse med forenklet pensjonsmodell.

Kap. 525, post 01 er foreslått styrket med 2 mill. kroner som er helårsvirkning av utgifter på grunn av økning av klagesaker ved etablering av fritt rettsråd for psykisk helsevern. Midlene er fordelt i samsvar med forslag fra Hels- og omsorgsdepartementet. Rammen er også foreslått styrket med 6 mill. kroner til utnevning av områdeforvaltere for seks verneområder, midlene er fordelt etter forslag fra Klima- og miljødepartementet. Det er også foreslått å redusere bevilgningen med 0,965 mill. kroner til drift av den sivile klareringsmyndigheten som etableres i Moss. Reduksjonen er fordelt mellom Fylkesmannen i Oslo og Akershus og i Rogaland.

I 2017 ble det rammeoverført i 26 mill. kroner fra Landbruks- og matdepartementet (LMD) til reindriftsforvaltning i de 5 nordligste fylkene. Det er i forslag til fordeling for 2018 foretatt en mindre omfordeling mellom embetene på bakgrunn av innspill fra LMD.

Bevilgningen på kap. 525, post 21 og kap. 3525, post 01 vil ikke bli fordelt til embetene. Når embetet mottar midler til tidsavgrensede prosjekter eller oppgaver, skal midlene inntektsføres på kap. 3525, post 01, og når midlene brukes, skal de utgiftsføres på post 21 i tråd med Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.4.2 c).

5.1.2 Kap. 3525 Fylkesmannsembetene (Inntekter)

I Prop. 1 S (2017-2018) for 2018 er følgende foreslått:

Post	Betegnelse	Forslag 2018
01	Inntekter ved oppdrag	164 215
	Sum kap. 3525	164 215

5.2 Finansiering utenfor kapittel 525

5.2.1 Justis- og beredskapsdepartementet

I vedlegg 3 ligger foreløpig fordeling av midler over kap 469, post 01 Vergemål til embetene for 2018. Pensjonskompensasjonen på 18,1 mill. er fordelt etter samme fordeling som i supplerende tildelingsbrev etter RNB.

5.2.2 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Kap. 577 Tilskudd til de politiske partier

Post 01 Driftsutgifter, post 71 Tilskudd til de politiske partiers kommunale organisasjoner, post 73 Tilskudd til de politiske partiers fylkesorganisasjoner og post 75 Tilskudd til de politiske partiers fylkesungdomsorganisasjoner.

KMD tildeler i dette brevet midler på kap. 577, post 01, 71, 73 og 75 til Fylkesmannen i Sogn og Fjordane for 2018 for å utføre oppgaver knyttet til partiloven. Nærmere bestemt gjelder dette utbetaling av statlig partistøtte på regionalt og kommunalt nivå, drift av partiportalen.no, utvikling (og senere drift) av partifinansiering.no og kontorteknisk bistand til Partilovnemnda og Partirevisjonsutvalget. Det vises i denne sammenheng til punkt 3.1.7.1 der Fylkesmannen i Sogn og Fjordane får i oppdrag å etablere en ny versjon av partifinansiering.no innen utgangen av 2018. Fylkesmannen i Sogn og Fjordane skal i utførelsen av oppgavene legge partiloven og partilovforskriften til grunn. Det forutsettes også at Fylkesmannen forvalter de aktuelle tilskuddsordningene i tråd med kapittel 6 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Det vises videre til Virksomhets- og økonomiinstruks for fylkesmannen gjeldende fra 01.01.2017, hvor Fylkesmannen i Sogn og Fjordane sine oppgaver knyttet til partiloven er beskrevet under punkt 5.1.1.8.

Endringen i årets tildelinger til Fylkesmannen i Sogn og Fjordane framgår av tabellen under. Følgende midler stilles til disposisjon i tillegg til tidligere budsjettildelinger:

Utgifter

Kap. 577 Tilskudd til de politiske partier

Post 01 Driftsutgifter 2, 860 mill. kr.

Post 71 Tilskudd til de politiske partiers komm.org 33, 761 mill. kr.

Post 73 Tilskudd til de politiske partiers fylkesorg. 73,771 mill. kr.

Post 75 Tilskudd til de politiske partiers fylkes.ung.org. 21, 913 mill. kr.

Sum tildeling kap. 577 er på 163,207 mill. kr.

6 Fullmakter

Departementet delegerer følgende budsjettmessige fullmakter til fylkesmannen for budsjettåret 2018. Fylkesmannen er selv ansvarlig for å sette seg inn i de kravene og hjemlene departementet viser til.

I tillegg gjelder de administrative fullmaktene fylkesmannen har fått delegert i brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet 04.05.2015.

6.1 Merinntektsfullmakt

Fullmakten gjelder tilgang til å overskride kap. 525, post 21 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3525, post 01, jf. romertallsvedtak II i Prop. 1 S (2017-2018).

6.2 Fullmakt til nettobudsjettering

Fullmakten gjelder adgang til å nettoføre som utgiftsreduksjon på kap. 525, post 21 Spesielle driftsutgifter, refusjoner av utgifter til fellestjenester der embetet samordner utgiftene, jf. Romertallsvedtak VIII i Prop. 1 S (2017-2018).

6.3 Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Fullmakten gis for kap. 525, post 01 på de vilkår som fremgår av Finansdepartementets rundskriv R-110 av 25. november 2013 pkt. 2.2.

6.4 Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Fullmakten gis på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.3. Unntak

fra denne fullmakten er inngåelse av ny husleieavtaler eller endringer av løpende husleieavtaler, som skal drøftes med departementet før oppstart og godkjennes av departementet.

6.5 Merinntektsfullmakt(2)

Fullmakt til å overskride driftsbevilgningen på kap. 525, post 01 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3525, post 02 på de vilkår som framgår av R-110 pkt 2.4.

7 Rapportering og resultatoppfølging

Tidspunkter for styringsmøter i 2018 fremgår av styringskalenderen i vedlegg 1.

7.1 Rapportering gjennom året

7.1.1 Rapporteringskrav per 30.04

Rapporteringen skal sendes til oppdragsgiveren innen 15.5.2018.

7.1.1.1 Justis- og beredskapsdepartementet

7.1.1.1.1 Samfunnssikkerhet og beredskap

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.1.1.1.1.1

Fylkesmannen skal redegjøre for effekten av økte bevilgninger fra 2016 til styrking av fylkesmannens veiledning og tilsyn med kommunal beredskapsplikt. Redegjør kort for hvilke tiltak som er iverksatt og antall årsverk ved rapporteringstidspunktet.

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.1.1.1.1.2

Fylkesmannen skal sende en egen rapport om sikkerhetstilstanden i embetet til KMD (se også VØI pkt. 4.4.7).

7.1.1.1.2 Vergemålsordningen

Rapportering sendes SRF innen 15.5 iht. mal som SRF distribuerer.

Alle embedene | JD | Alle temaer

7.1.1.1.2.1

Saksbehandlingstid på utvalgte sakstyper med resultatmål under pkt. 3.3.2.1.1, herunder vurdering av risiko og tiltak for å nå resultatmålene.

Alle embedene | JD | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester

---

7.1.1.1.2.2

Status for gjennomgang av oppdrag hvor det blir benyttet advokat som verge med timebetaling etter offentlig salærsats, jfr. oppdrag 3.3.2.1.2 i tildelingsbrevet.

Alle embedene | JD | Alle temaer

7.1.1.1.2.3

Fylkesmannen skal rapportere på ressursbruken på kap. 469, post 01 og post 21.

Alle embedene | JD | Alle temaer

7.1.1.1.2.4

Fylkesmannen skal redegjøre for arbeidet med individtilpasning ved opprettelse av nye vergemål

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.1.1.1.2.5

Fylkesmannen skal rapportere på andelen opprettede vergemål for voksne per 2. tertial hvor det er gjennomført samtale med vergehaver. Fylkesmannen skal i tillegg redegjøre for hovedgrunnene til at samtaler eventuelt ikke er gjennomført.

7.1.1.1.3 Rettshjelp

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.1.1.1.3.1

Fylkesmannen skal rapportere på forbruk samt forventet forbruk på kap. 470, post 01 både for inneværende og påfølgende budsjettår. Rapporteringen sendes Statens sivilrettsforvaltning. Eventuelle avvik skal begrunnes. Fylkesmannen skal umiddelbart informere SRF dersom det er andre vesentlige risikoer eller avvik på området.

7.1.1.2 Landbruks- og matdepartementet

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Alle temaer

7.1.1.2.1

Rapporter på forbruk, avvik i henhold til tildelte midler og planlagte tiltak, samt forventet forbruk ved årets slutt knyttet til belastningsfullmakt på kap. 1142 post 45 og 71. Bruk tilsendt mal fra Landbruksdirektoratet (gjelder Fylkesmannen i Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag).

7.1.2 Rapporteringskrav per 31.08

7.1.2.1 Justis- og beredskapsdepartementet

7.1.2.1.1 Samfunnssikkerhet og beredskap

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.1.2.1.1.1

Fylkesmannen skal redegjøre for effekten av økte bevilgninger fra 2016 til styrking av fylkesmannens veiledning og tilsyn med kommunal beredskapsplikt. Redegjør kort for hvilke tiltak som er iverksatt og antall årsverk ved rapporteringstidspunktet.

7.1.2.1.2 Vergemålsordningen

Rapportering sendes SRF innen 15.9 iht. mal som SRF distribuerer.

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.1.2.1.2.1

Saksbehandlingstid på utvalgte sakstyper med resultatmål under pkt. 3.3.2.1.1, herunder vurdering av risiko og tiltak for å nå resultatmålene.

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.1.2.1.2.2

Fylkesmannen skal rapportere på ressursbruken på kap. 469, post 01 og post 21.

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.1.2.1.2.3

Fylkesmannen skal rapportere på status i arbeidet med å kontrollere vergeregnskap i henhold til sentralt uttrekk fra Statens sivilrettsforvaltning.

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.1.2.1.2.4

Fylkesmannen skal rapportere på resultatene av brukerundersøkelsen blant vergene i sitt område.

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.1.2.1.2.5

Fylkesmannen skal redegjøre for arbeidet med individtilpasning ved opprettelse av nye vergemål og hvordan embetet løpende gjennomgår gamle saker med tanke på individtilpasning

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.1.2.1.2.6

Fylkesmannen skal rapportere på andelen opprettede vergemål for voksne per 2. tertial hvor det er gjennomført samtale med vergehaver. Fylkesmannen skal i tillegg redegjøre for hovedgrunnene til at samtaler eventuelt ikke er gjennomført.

7.1.2.1.3 Rettshjelp

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.1.2.1.3.1

Fylkesmannen skal rapportere på forbruk samt forventet forbruk på kap. 470, post 01 både for inneværende og påfølgende budsjettår. Rapporteringen sendes Statens sivilrettsforvaltning. Eventuelle avvik skal begrunnes. Fylkesmannen skal umiddelbart informere SRF dersom det er andre vesentlige risikoer eller avvik på området.

7.1.2.2 Klima- og miljødepartementet

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

7.1.2.2.1

Rapportering på supplerende tildelinger på klima- og miljøområdet på eget skjema

7.1.2.3 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Alle embetene | KMD | Annet tema

7.1.2.3.1

Fylkesmannen skal rapportere på regnskapstall pr. 31.08 på kap. 525/3525, og gi en prognose for forbruk for resten av året. Det skal rapporteres både på utgifts- og inntektskapittel.

Rapporteringen innbefatter også rapportering på resultatområder i samsvar med rutinene for ressursrapportering. Vesentlige avvik i forhold til budsjetttrammer og forutsetninger skal forklares.

7.1.2.4 Landbruks- og matdepartementet

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Alle temaer

7.1.2.4.1

Rapporter på forbruk, avvik i henhold til tildelte midler og planlagte tiltak, samt forventet forbruk ved årets slutt knyttet til belastningsfullmakt på kap. 1142 post 45 og 71. Bruk tilsendt mal fra Landbruksdirektoratet (gjelder Fylkesmannen i Finnmark, Troms, Nordland og Trøndelag).

7.1.3 Rapporteringskrav med egne frister

7.1.3.1 Helse- og omsorgsdepartementet

Alle embetene | HOD | Alle temaer

7.1.3.1.1

Rapportere på økonomi- og tilskudd (inkl. belastningsfullmakten over kapittel 734 post 01 kontrollkommisjoner, driftsbudsjett) i egen tertialportal – tall per 30.04, 31.08 og 31.12.

Frist til Hdir 1. tertialrapport 15.05.

Frist til Hdir 2. tertialrapport 15.09.

Frist til Hdir 3. tertialrapport 15.01 (påfølgende år).

Alle embetene | HOD | Alle temaer

7.1.3.1.2

Rapportering på tilskuddsmidler mellom tiltak som inngår i kap 761, post 68 Kommunalt kompetanse- og innovasjonstilskudd pr 01.05. Herunder gi en kortfattet vurdering av kompetanse- og rekrutteringssituasjonen innen helse- og omsorgstjenestene i kommunene, herunder også helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

7.1.3.2 Kunnskapsdepartementet

Alle embetene | KD | Alle temaer

7.1.3.2.1

Rapportere på økonomi og tilskudd i egen tertialportal – tall per 30.04, 31.08 og 31.12

Frist til Udir 1. tertialrapport 15.05.

Frist til Udir 2. tertialrapport 15.09.

Frist til Udir 3. tertialrapport 15.01 (påfølgende år).

Alle embetene | KD | Alle temaer

7.1.3.2.2

Sammenfatte sluttrapporter fra skoleeierne i pulje

4 i *Ungdomstrinn i utvikling*

Frist til Udir 15.03.

Alle embetene | KD | Alle temaer

7.1.3.2.3

Sammenfatte sluttrapportene fra skoleeiere i pulje 7 i satsingen «Vurdering for læring». Frist til Udir er 9. november 2018 (frist for skoleeierne er 15. september).

Alle embetene | KD | Alle temaer

7.1.3.2.4

Rapportere om retten til barnehageplass - tall per 1. november.

Frist til Udir. 3. november.

Alle embetene | KD | Tilsyn

7.1.3.2.5

Jf. oppgave i VØI om tilsyn med barnehager i særlige tilfeller.

Viser til Innst. 344 L (2015–2016) der familie- og

kulturkomiteen ber regjeringen redegjøre for utviklingen overfor

Stortinget etter en toårsperiode. Fylkesmannen skal rapportere

hvor mange tilsyn dere har ført etter 1. august 2016, med

grunnlag i § 9 annet ledd. Fylkesmannen skal også rapportere om

tilfeller der dere har vurdert å bruke tilsynshjemmelen, men

likevel ikke har funnet grunnlag for å bruke den. I rapporteringen

skal vurderingen for hvorfor hjemmelen ikke ble benyttet tydelig

komme frem. Rapporteringen skal skje elektronisk innen 15. mai

2018.

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

7.1.3.2.6

Antall søknader om dispensasjon fra krav til fremmedspråk og utfall i saken. Frist 1. september 2018.

7.1.3.3 Landbruks- og matdepartementet

Fylkesmannen forvalter ordninger over to næringsavtaler innenfor landbruks- og matområdet. Det er nødvendig med egne frister for enkelte rapporteringspunkter, knyttet til oppfølging og gjennomføring av årlige forhandlinger om avtalene.

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Alle temaer

7.1.3.3.1

Gi innspill til Landbruksdirektoratet om forbruk for 2018 og budsjettbehov og tiltak for 2019 knyttet til kapittel 1142 post 45 Større utstyrskjøp og post 71 Omstillingstiltak i Finnmark innen 1.12.2018. Bruk tilsendt mal fra Landbruksdirektoratet (gjelder Fylkesmannen i Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag).

FMTL | FMNO | FMTR | FMFI | LMD | Alle temaer

7.1.3.3.2

Rapporter om arbeidet i Beredskapsutvalgene for reindrift innen 1.4.2018 og 1.11.2018

Alle embetene | LMD | Alle temaer

7.1.3.3.3

Rapportering for 2017 og budsjett for 2018 sendes innen 15.1.2018 til Landbruksdirektoratet knyttet til utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap.

Alle embetene | LMD | Alle temaer

7.1.3.3.4

Rapporter på saker fylkesmannen har behandlet i 2018 etter jordloven, konsesjonsloven og odelsloven i eget skjema som sendes Landbruksdirektoratet innen 1.3.2019.

Alle embetene | LMD | Alle temaer

7.1.3.3.5

Landbruksvikarordningen: Sende samlet oversikt over rapporteringen fra avløserlagene for 2018 til Landbruksdirektoratet innen 15.6.2019.

Alle embetene | LMD | Alle temaer

7.1.3.3.6

Rapporter i henhold til tabell knyttet til tilskuddsordninger der fylkesmannen disponerer regional ramme, jf. tilskuddsordninger som fordeles i kap. 5.2 i tildelingsbrevet. Frist for innspill er 1.12.2018.

7.1.3.4 Klima- og miljødepartementet

Alle embetene | KLD | Alle temaer

7.1.3.4.1

Økonomirapportering på supplerende tildelinger på klima- og miljøområdet 30.04 og 31.10.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

7.1.3.4.2

Skjærgårdstjenesten: Innen 1. mai 2018 rapportere hvordan tildelte midler på kapittel 1420.78 er fordelt mellom driftsenhetene. Kopier av driftsenhetenes regnskap for 2017 skal følge rapporten.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

7.1.3.4.3

Rapportering om antall havner som mangler en godkjent avfallsplan og andel av innsendte avfallsplaner i havner som er godkjent eller regodkjent. Frist innen 30.04.

7.2 Årsrapport og årsregnskap

Fylkesmannsembetene skal oversende årsrapporten for 2017 til departementet, med kopi til Riksrevisjonen, innen 1. mars 2018. Årsrapporten skal inneholde rapportering på mål, styringsparametere og resultatmål omtalt i dette tildelingsbrevets pkt. 3 pkt. og andre rapporteringskrav som framgår av pkt. 7.3. Fylkesmannen skal også avgi en avviksrapportering med omtale av igangsatte tiltak iht. oppgaver i Virksomhets- og økonomiinstruksen og i tråd med krav i økonomireglementet.

Departementet vil understreke at det er fylkesmannen som står ansvarlig for at den avlagte årsrapporten er korrekt og komplett

ved oversendelse til departementet. Departementet vil ikke godta at det gjøres korrigeringer i årsrapporten etter den er avlagt, med mindre det er særskilte forhold som gjør det nødvendig.

7.3 Andre rapporteringskrav i årsrapporten

7.3.1 Arbeids- og sosialdepartementet

Fylkesmannen skal beskrive situasjonen for kvalifiseringsprogrammet (KVP) og innføring av aktivitetsplikt i fylket, herunder:

Alle embetene | ASD | Alle temaer

7.3.1.1

Fylkesmannen skal beskrive situasjonen for kvalifiseringsprogrammet (KVP) i fylket, herunder: I hvilken grad blir personer i målgruppen for programmet vurdert med hensyn til deltakelse og får de som har krav på det, tilbud om program; Hva kjennetegner NAV-kontor som jobber godt med KVP, og hvilke utfordringer opplever Fylkesmannen at NAV-kontorene har i arbeidet med KVP; Hvilke virkemidler benytter Fylkesmannen for å understøtte kommunenes arbeid for å øke bruken av KVP.

Alle embetene | ASD | Alle temaer

7.3.1.2

Fylkesmannen skal beskrive kommunenes erfaring med aktivitetsplikt for mottakere av økonomisk stønad under 30 år. Herunder om aktivitetsplikten bidrar til overgang til arbeid og utdanning.

7.3.2 Barne- og likestillingsdepartementet

Alle embetene | BLD | Alle temaer

7.3.2.1

Fylkesmannen skal rapportere på antall gjennomførte tilsyn med kommunenes oppfølging av krisesenterloven.

Alle embetene | BLD | Alle temaer

7.3.2.2

Fylkesmannen skal redegjøre for bakgrunnen for og konsekvenser av eventuelle nedleggelse av krisesentrene eller reduksjon i tilbudet.

Alle embetene | BLD | Alle temaer

7.3.2.3

Fylkesmannen skal rapportere på antall behandlede søknader, og fattede vedtak inndelt i innvilgelser, avslag og avvisninger knyttet til hver sakstype, etter ekteskapsloven, anerkjennelsesloven og brudvigjingslova i årsrapporten.

Fylkesmannen skal rapportere på andelen separasjons- og skilsmisssøknader som er mottatt digitalt.

Alle embetene | BLD | Alle temaer

7.3.2.4

Fylkesmannen skal rapportere på antall fattede vedtak etter barneloven i årsrapporten.

Alle embetene | BLD | Alle temaer

7.3.2.5

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid med veiledning og informasjon på familierettens område, herunder om mækling. Dette kan f. eks. være dominerende sakstyper, utviklingstrekk og utfordringer. Det er også av interesse å få opplyst hvem som kontakter Fylkesmannen.

Alle embetene | BLD | Alle temaer

7.3.2.6

Fylkesmannen skal rapportere på antall saker hvor det er gitt ut opplysninger om den adoptertes biologiske opphav i saker hvor fylkesmannen har gitt adopsjonsbevilling.

Alle embetene | BLD | Alle temaer

7.3.2.7

Fylkesmannen skal rapportere på antall tilsyn med familievernkantorene.

Alle embetene | BLD | Alle temaer

7.3.2.8

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid med veiledning og informasjon på universell utforming.

Alle embetene | BLD | Alle temaer

7.3.2.9

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid med å fremme likestilling knyttet til ulike diskrimineringsgrunnlag i aktuell lovgivning.

Alle embetene | BLD | Alle temaer

7.3.2.10

Fylkesmannen skal gi en kort omtale av embetets arbeid på området barnevern og skole, herunder digitalt kurs modul 1 og veilederen.

Alle embetene | BLD | Alle temaer

7.3.2.11

~~Fylkesmannen skal utarbeide en årsrapport om tilsynsvirksomheten ved barneverninstitusjoner, omsorgssentre og sentre for foreldre og barn, jf. forskrift om tilsyn med barn i barnevernsinstitusjoner for omsorg og behandling § 14 og forskrift for foreldre og barn §28.~~

Alle embetene | BLD | Alle temaer

7.3.2.12

Fylkesmannen skal rapportere status på barnevernstjenestens akuttberedskap i alle kommunene i fylket, herunder om alle har en forsvarlig akuttberedskap.

Fylkesmennene skal redegjøre for embetenes vurdering av kvalitet og risiko i barnevernet i fylket.

7.3.3 Helse- og omsorgsdepartementet

7.3.3.1 Rapportering på Omsorgsplan 2020, herunder Demensplan 2020

Alle embetene | HOD | Alle temaer

7.3.3.1.1

Samlet vurdering av hvorvidt det kommunale helse- og omsorgstilbudet i fylket utvikles i henhold til retning og målsettinger i *Omsorgsplan 2020*, herunder *Demensplan 2020*.

7.3.3.2 Rapportering på Opptrappingsplan for rusfeltet (Prop. 15 S (2015-2016))

Alle embetene | HOD | Alle temaer

7.3.3.2.1

Rapportere på resultatoppgåelse for tilskuddsordninger 765.60 og 765.62.

Alle embetene | HOD | Alle temaer

7.3.3.2.2

Samlet vurdering av hvorvidt det kommunale rusarbeidet i fylket utvikles i henhold til retning og målsettinger i opptrappingsplanen.

I tillegg bes Fylkesmannen om samlet rapportering i årsrapporten på gjennomføring av tiltak i oversendt virksomhetsplan for arbeidet i 2018 med psykisk helse og rus, jamfør Opptrappingsplanen for rusfeltet.

7.3.3.3 Rapportering på Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering 2017 – 2019

Alle embetene | HOD | Alle temaer

7.3.3.3.1

Rapportere på resultatoppnåelse for tilskuddsordningen til kommunene 0762.60.

Alle embetene | HOD | Alle temaer

7.3.3.3.2

Samlet vurdering av hvorvidt tilbudet innen habilitering og rehabilitering i fylket utvikles i henhold til retning og målsettinger i opptrappingsplanen.

7.3.4 Justis- og beredskapsdepartementet

Alle embetene | JD | Miljø og klima | Samfunnssikkerhet og beredskap

---

7.3.4.4

1. Fylkesmannen skal gi en kort beskrivelse av hvorvidt samfunnssikkerhet i planer etter plan- og bygningsloven, herunder klimatilpasning, er ivaretatt.
2. Erfarer embetet at ROS er en integrert del av planene i kommunene? Hvis ikke, gi en kort forklaring.
3. Beskriv kort hvilke utfordringer embetet har i slike saker (f.eks. kompetanse, kapasitet, kommunenes oppfølging, evt. annet)
4. DSB har som mål at kommunene etablerer hensynssoner i kommuneplaner rundt eksisterende storulykkevirksomheter, slik at det ikke skjer en u hensiktsmessig utvikling i arealene rundt disse. Beskriv i hvilken grad dette har blitt gjennomført i nyere kommuneplaner.
5. Hvordan følger fylkesmannen opp at kommuner med storulykkevirksomheter har samordnet kommunens overordnede beredskapsplan med storulykkevirksomhetens beredskapsplan?

Alle embetene | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

7.3.4.5

1. Redegjør kort for status revisjon for underliggende planverk knyttet til SBS.
2. Redegjør kort for status i arbeidet med å bistå Sivilforsvaret i videreutvikling av sivilbeskyttelsestiltak.
3. Redegjør kort for status i arbeidet med å bistå Forsvaret i utvikling av regionalt vertslandsstøttekonsept.

Alle embetene | JD | Samfunnssikkerhet og beredskap

7.3.4.6

1. Fylkesmannen skal gi en kort beskrivelse av hvorvidt samfunnssikkerhet i planer etter plan- og bygningsloven, herunder klimatilpasning, er ivaretatt.
2. Erfarer embetet at ROS er en integrert del av planene i kommunene? Hvis ikke, gi en kort forklaring.
3. Beskriv kort hvilke utfordringer embetet har i slike saker (f.eks. kompetanse, kapasitet, kommunenes oppfølging, evt. annet)
4. DSB har som mål at kommunene etablerer hensynssoner i kommuneplaner rundt eksisterende storulykkevirksomheter, slik at det ikke skjer en uhensiktsmessig utvikling i arealene rundt disse. beskriv i hvilken grad dette har blitt gjennomført i nyere kommuneplaner.
5. Hvordan følger fylkesmannen opp at kommuner med storulykkevirksomheter har samordnet kommunes overordnede beredskapsplan med storulykkevirksomhetens beredskapsplan?

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.3.4.7

Fylkesmannen skal i årsrapporten gjøre rede for arbeidet med å øke bruken av fremtidsfullmakter, jf. punkt 3.3.2.1.6.

7.3.4.1 Vergemålsordningen

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.3.4.1.1

Embetene skal i årsrapporten rapportere på antall og andel kontrollerte vergeregnskap, samt antall verger som er under oppfølging på bakgrunn av ikke godkjente vergeregnskap. Rapporten skal også inneholde hvor mange verger som er fratatt oppdrag i løpet av 2018 på bakgrunn av regnskapskontroll.

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.3.4.1.2

Embetene skal i årsrapporten rapportere på resultatet av gjennomgangen av oppdrag hvor det blir benyttet advokat som verge med timebetaling etter offentlig salærsats jfr. oppdrag 3.3.2.1.2 i tildelingsbrevet. Dersom oppdraget ble rapportert avsluttet i 1. tertial bortfaller rapporteringskravet.

FMOA | JD | Alle temaer

7.3.4.1.3

Fylkesmannen skal i årsrapporten rapportere på gjennomføringen av den særskilte oppgaven på EMA-området, jf. punkt 5.3.4.6 i virksomhets- og økonomiinstruksen.

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.3.4.1.4

Fylkesmannen skal i årsrapporten kort redegjøre for tilsyn utover vergeregnskapskontroll som er gjort med vergene i sitt område i 2018. Fylkesmannen skal også kort beskrive hva tilsynene har avdekket og hvordan avvik er fulgt opp.

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.3.4.1.5

Fylkesmannen skal rapportere på andelen opprettede vergemål for voksne i 2018 hvor det er gjennomført samtale med vergehaver. Fylkesmannen skal i tillegg redegjøre for hovedgrunnene til at samtaler eventuelt ikke er gjennomført.

7.3.4.2 Rettshjelp

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.3.4.2.1

Fylkesmannen skal i årsrapportløsningen rapportere på antall innkomne, innvilgede og avslåtte søknader for perioden, fordelt på henholdsvis fritt rettsråd og fri sakførsel. Fylkesmannen skal også rapportere på gjennomsnittlig saksbehandlingstid og på antall restanser. Hva gjelder de innvilgede sakene, skal rapporteringen gi en oversikt over forekomsten av økonomisk dispensasjon, samt totale advokatutgifter og evt. andre utgifter som er innvilget i aktuelle periode, fordelt på saksområde. Av rapporteringen skal det videre fremgå hvorvidt det er gitt avslag som følge av økonomisk overskridelse eller av andre grunner i henhold til skjema over rettshjelpsstatistikk fra Statens sivilrettsforvaltning.

Fylkesmannen skal rapportere på forbruk for året samt forventet forbruk på kap. 470, post 01 for påfølgende år. Eventuelle avvik skal begrunnes. Fylkesmannen skal umiddelbart informere SRF dersom det er andre vesentlige risikoer eller avvik på området.

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.3.4.2.2

Fylkesmannen skal rapportere på forventet forbruk på kap. 470, post 01 inneværende og påfølgende år. Eventuelle avvik skal begrunnes.

7.3.4.3 Integreringsarbeid

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.3.4.3.1

I forbindelse med introduksjonsordning for nyankomme innvandrere (introduksjonsloven) skal fylkesmannen skal rapportere på antall klagesaker, hva klagen gjelder og utfallet av klagen.

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.3.4.3.2

På området opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (introduksjonsloven) skal Fylkesmannen oppgi antall klagesaker, hva klagen gjelder og utfallet av klagen.

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.3.4.3.3

Fylkesmannen skal i årsrapporten rapportere på antall statsborgerseremonier og hvor mange av nye statsborgere i fylket som har deltatt.

Alle embetene | JD | Alle temaer

7.3.4.3.4

Fylkesmannen skal også rapportere på antall årsverk i kommunene som gir opplæring i norsk og samfunnskunnskap iht. introduksjonsloven.

7.3.5 Klima- og miljødepartementet

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

7.3.5.1

Rapportering på eget skjema for midler gitt som supplerende tildeling på klima- og miljøområdet.

Alle embetene | KLD | Alle temaer

7.3.5.2

Rapportere om hvordan klimaendringer og klimatilpasning ble tatt hensyn til i plansakene for 2017. Tilbakemeldingen skal omfatte hvilke plansaker som ble behandlet (fra planstrategi til reguleringsplaner), og i hvilken andel av disse plansakene klimahensyn var inkludert. I tillegg vil vi at Fylkesmannen gir en vurdering av hvor godt klimahensyn var ivaretatt i disse sakene: I hvor stor andel av plansakene var klimaendringer og klimatilpasning godt behandlet, mangelfullt behandlet og eventuelt om det ble gitt innsigelse i noen av sakene.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

7.3.5.3

Antall havner som mangler en godkjent avfallsplan og andel av innsendte avfallsplaner i havner som er godkjent eller regodkjent.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

7.3.5.4

Antall havner som mangler en godkjent avfallsplan og andel av innsendte avfallsplaner i havner som er godkjent eller regodkjent.

Alle embetene | KLD | Miljø og klima

7.3.5.5

Rapport om status for arbeidet mot fremmede organismer.

7.3.6 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

7.3.6.1 Samordning av statlig styring av kommunesektoren

Alle embetene | KMD | Alle temaer

7.3.6.1.1

Det skal rapporteres på fylkesmannens arbeid med samordning av statlig styring av kommunesektoren etter retningslinjene i rundskriv H-2143.

7.3.6.2 Tilsyn - samordning av statlig tilsyn med kommunene, tilrettelegging for læring og forbedring ved tilsyn, og tilsynsbelastning

Alle embetene | KMD | Alle temaer

7.3.6.2.1

Fylkesmannen skal gi en kort beskrivelse av embetets tiltak for samordning av statlig tilsyn etter kommuneloven, herunder tilsyn fra andre tilsynsetater enn Fylkesmannen selv. Fylkesmannen skal kort opplyse om hva som er gjort for å fremme og formidle læring hos kommunene i de tilsynene som er gjennomført. Fylkesmannen skal også gi en kort og overordnet vurdering av den samlede tilsynsbelastningen på kommunene i sitt fylke, både generelt og når det gjelder enkeltkommuner. Med tilsynsbelastning menes blant annet om tilsynet krever mye ressurser i kommunen og om tilsyn er samordnet i tid.

7.3.6.3 God økonomiforvaltning i kommunene

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

7.3.6.3.1

Fylkesmannen skal rapportere på det generelle veiledningsarbeidet om kommuneøkonomi, herunder hvilke tiltak som er iverksatt for å rapportere inn korrekte KOSTRA-data til riktig tid og veiledning til kommunene om bruken av disse dataene til styring i kommunene.

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

7.3.6.3.2

Det skal rapporteres særskilt om hvilke tiltak fylkesmannen har iverksatt for den enkelte kommune som er registrert i ROBEK og hvilke tiltak som har vært iverksatt for å forhindre kommuner som er i faresonen til å bli registrert i ROBEK, herunder hvordan pedagogiske (veiledning), juridiske (lovlighetskontroll og lånegodkjenning) og økonomiske (skjønn) virkemidler er benyttet.

7.3.6.4 Modernisering i kommunene

Alle embetene | KMD | Kommunal styring

7.3.6.4.1

Spesifikk omtale av arbeid med omstilling og modernisering i kommunene. Kort om fordeling av skjønnsmidler til formålet, herunder rapportering i ISORD, og formidling av resultatene.

7.3.6.5 Kommunalrett

Alle embetene | KMD | Alle temaer

7.3.6.5.1

Det skal gis rapportering i tabell som viser:

- Antall saker om lovlighetskontroll etter klage som det er truffet vedtak i for året, hvor mange avgjørelser som er opprettholdt og hvor mange som er kjent ulovlige.
- Antall lovlighetskontroller som er foretatt etter initiativ av fylkesmannen, hvor mange avgjørelser som er opprettholdt og hvor mange som er kjent ulovlige.
- Hvor mange av sakene totalt (uten å skille mellom saker etter klage og på eget initiativ) som hadde henholdsvis habilitet eller lukking av møter blant vurderingstemaene.

Alle embetene | KMD | Alle temaer

7.3.6.5.2

Fylkesmennene skal i årsrapporten gi en kortfattet omtale av hvilke kommunalrettslige tema de (særlig) veileder kommunene om.

Alle embetene | KMD | Alle temaer

7.3.6.5.3

Fylkesmannen skal, på bakgrunn av egne erfaringer etter kontakt med kommunene, i årsrapporten gi en kort omtale av omfanget av interkommunalt samarbeid i fylket, i hvilke former kommunene samarbeider, og hvilke tjenester det samarbeides om.

7.3.6.6 Forvaltningslovens og offentleglovas anvendelse i

kommunesektoren

Alle embetene | KMD | Alle temaer

7.3.6.6.1

Fylkesmennene skal i årsrapporten oppgi hvor mange klager på avslag om begjæringer om innsyn de har behandlet, jf. offentleglova § 32 og forvaltningsloven § 28 annet ledd, samt hvor mange tilfeller klager har fått helt eller delvis medhold i klager etter offentleglova § 32.

7.3.6.7 Samordning av statlige innsigelser til kommunale planer

FMOP | FMBU | FMVE | FMTE | FMAV | FMRO | FMHO | FMMR | FMTR | FMNO | FMTR | KMD | Alle temaer

7.3.6.7.1

FMAV, FMBU, FMHO, FMMR, FMNO, FMOP, FMRO, FMST, FMTR, FMTE, FMVE som samordner statlige innsigelser, rapporterer til Kommunal- og moderniseringsdepartementet om antall planer der statlige innsigelser er samordnet, antall innsigelser som er fremmet, antall innsigelser som ikke er videresendt til kommunene, og antall innsigelser som er avskåret.

7.3.6.8 Rapportering om byggesaker etter plan- og bygningsloven

Alle embetene | KMD | Alle temaer

7.3.6.8.1

Fra og med 01.01.2017 skal alle embetene rapportere byggesaker i SYSAM- ny rapporteringsløsning for fylkesmennene.

- Av årsrapporten for 2018 skal det fremgå totalt antall behandlede byggesaker.
- Av årsrapporten for 2018 skal det fremgå antall saker der klagen ble gitt medhold, helt eller delvis.
- Av årsrapporten for 2018 skal det i tillegg fremgå antall saker som ikke ble avgjort innen 12 uker. Det skal vises hvor lang gjennomsnittlig overskridelse var i disse sakene. Overskridelse skal føres i antall dager.
- Av årsrapporten for 2018 skal det i tillegg fremgå hvor mange saker det ble avtalt lengre frist enn angitt i saksbehandlingsforskriften jf. pbl. § 21-8 andre ledd, hvor mange "særlige tilfeller" klageinstansen selv forlenget fristen i, og hvor mange saker der fristen ble forlenget på grunn av barmarksundersøkelse.

7.3.6.9 Rapportering om plansaker etter plan- og bygningsloven

Alle embetene | KMD | Alle temaer

7.3.6.9.1

Fra og med 01.01.2017 skal alle embetene rapportere plansaker i SYSAM- ny rapporteringsløsning for fylkesmennene.

- Av årsrapporten for 2018 skal det fremgå totalt antall behandlede klager på reguleringsplaner og gjennomsnittlig saksbehandlingstid i antall dager. Det skal i tillegg fremgå antall saker der klagen ble gitt medhold, helt eller delvis.

7.3.6.10 Lærlinger

Alle embetene | KMD | Alle temaer

7.3.6.10.1

Embetet skal rapportere antall lærlinger i 2018. Det skal også framgå innenfor hvilke fag.

7.3.7 Kulturdepartementet

7.3.7.1 Tros- og livssynssamfunn

Alle embetene | KUD | Alle temaer

7.3.7.1.1

Kort beskrivelse av aktiviteten på området, herunder oversikt over:

- Tros- og livssynssamfunn som mottar tilskudd og antall medlemmer det er gitt tilskudd for
- Trossamfunn som er slettet hos fylkesmannen
- Nye registrerte/uregistrerte trossamfunn og nye livssynssamfunn
- Ev. tilsyn med trossamfunn og forstander.

7.3.7.2 Gravferdsloven

Alle embetene | KUD | Alle temaer

7.3.7.2.1

Oversikt over antall saker i hver kategori og utfallet i disse sakene.

7.3.7.3 Lov om helligdager og helligdagsfred

Alle embetene | KUD | Alle temaer

7.3.7.3.1

Oversikt over antall saker i hver kategori og utfallet i disse sakene.

7.3.8 Kunnskapsdepartementet

Alle embetene | KD | Tilsyn

7.3.8.1

Rapportering av tilsyn etter barnehageloven og opplæringsloven, jf. VØI pkt. 5.3.2 og bakgrunnsinformasjon (metodehåndbok og egen mal for rapportering). Fylkesmannen skal beskrive hvilke risikovurderinger som ligger til grunn for valg av tema og tilsynsobjekt. Med risikovurdering mener vi hvilke vurderinger og konklusjoner fylkesmannen har gjort på bakgrunn av de valgte kildene.

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring | Klagesaksbehandling

---

7.3.8.2

Fylkesmannen skal rapportere om antall meldte skolemiljøsaker til embetene som håndhevingsmyndighet, resultat av behandlingen og saksbehandlingstid. Fylkesmannen skal rapportere særskilt på antall og andel klagesaker med medhold.

Alle embetene | KD | Alle temaer

7.3.8.3

Fylkesmannen skal rapportere om antall klager, type klager og resultatet av behandlingen på barnehage- og opplæringsområdet.

Alle embetene | KD | Alle temaer

7.3.8.4

Fylkesmannen skal rapportere om antall og type saker hvor klager henvender seg på nytt til fylkesmannen hvor barnehageeier, barnehagemyndigheten eller skoleeier ikke har fulgt opp vedtaket.

Alle embetene | KD | Barnehage og opplæring

7.3.8.5

Fylkesmannen skal gi en status på etableringen av samarbeidsarena mellom barnehagemyndigheter, barnehageeiere, skoleeiere og UH-institusjoner, med sikte på kompetanseutvikling i barnehage og grunnopplæring.

Fylkesmannen skal redegjøre hva som er nyttige erfaringer og utfordringer i dette arbeidet. Fylkesmannen skal gi en beskrivelse av de tiltakene som er iverksatt innenfor fagfornyelse, læringsmiljø, Veilederkorps og andre relevante tiltak som inngår i kompetansemodellen.

Alle embetene | KD | Tilskudd og økonomiske virkemidler

7.3.8.6

Årsrapporten skal inneholde en egenvurdering av hvordan embetene forvalter tilskuddsordningene i henhold til retningslinjene og gjeldende regelverk. Fylkesmannen skal redegjøre for eventuelle avvik i utføringen av forvaltningen og gi en omtale av iverksatte tiltak.

7.3.9 Landbruks- og matdepartementet

Alle embetene | LMD | Alle temaer

7.3.9.1

- Antall årsverk i landbruksavdelingen per 31.12.2018, antall samlede årsverk i landbruksforvaltningen i kommunene per 31.12.2018, samt antall enheter/landbrukskontor i kommunene i fylket.

- Antall årsverk i avdeling eller seksjon for reindriftsforvaltning

- Ressurser avsatt til kontrollarbeid

Alle embetene | LMD | Alle temaer

7.3.9.2

Rapporter på tiltak og virkemiddelbruk for bedre skogsvegnett, herunder omfang (kilometer/kroner) for nybygging, ombygging og vedlikehold av skogsvegnettet.

Alle embetene | LMD | Alle temaer

7.3.9.3

Innenfor regionalt kartsamarbeid og arealressurskart skal det rapporteres i henhold til tabell:

- Eventuelle kommuner i fylket som ikke har ajourført AR5 og sendt nye jordregisterfiler til Landbruksregisteret (Lreg).
- Eventuelle utfordringer kommunene har med ajourføring av arealressurskart (AR5).

Alle embetene | LMD | Alle temaer

7.3.9.4

Gi en overordna vurdering av kontrollresultatene i forbindelse med forvaltning av inntekts- og velferdspolitiske tiltak.

Alle embetene | LMD | Alle temaer

7.3.9.5

I henhold til tabell i årsrapport skal det gis en oversikt over og en vurdering av klager og dispensasjonssøknader behandlet av fylkesmannen.

Alle embetene | LMD | Alle temaer

7.3.9.6

- Rapporter på andel godkjente bruksregler og andel utarbeidede distriktsplaner
- Beskriv hvilke tiltak fylkesmannen har gjennomført knyttet til brudd på bruksreglene, samt ulovlige gjerder og anlegg.

Alle embetene | LMD | Landbruk og mat

7.3.9.7

- Antall mottatte redegjørelser fra kommunen for avkorting av tilskudd (kopi av brev som er sendt søker), samt antall kommuner som har sendt dette.

- Antall mottatte redegjørelser fra kommunene i saker hvor det ikke avkortes selv om det er avdekket avvik som ville medført merutbetaling (begrunnelse skal sendes FM i PT-4100B), samt antall kommuner som har sendt dette.

Alle embetene | LMD | Miljø og klima | Landbruk og mat

7.3.9.8

Rapporter på status i forvaltningen av det todelte målet for rovviltpolitikken

7.3.10 Tverrsektoriell rapportering

7.3.10.1 KD, ASD, BLD, HOD, JD

Alle embetene | **KD** | ASD | BLD | HOD | JD | Barnehage og opplæring | Familier, barn og unge | Helse, omsorg, barnevern og sosiale tjenester | Helsedirektoratet

---

7.3.10.1.1

Fylkesmannen skal gi en samlet egenvurdering av hvordan arbeidet med 0-24-oppdraget har fungert i henhold til embetets målsettinger og ambisjoner. Herunder skal det framkomme hvilke egne mål som er satt for arbeidet, jf, andre oppdrag 3.2.1.6.1. I egenvurderingen skal fylkesmannen vurdere hvilke tiltak som har gitt de beste resultatene og i størst grad bidratt til samarbeid og samordning i og mellom kommuner og fylkeskommunen, tjenester og institusjoner som arbeider for og med utsatte barn og unge og deres familier.

7.3.10.2 BLD, KD

7.3.10.3 ASD, KD

Alle embetene | **ASD** | KD | Alle temaer

7.3.10.3.1

Fylkesmannen skal gi en redegjørelse for arbeidet og erfaringene embetet har gjort seg i det tverretatlige samarbeidsprosjektet «Forsøk med NAV-veileder i videregående skoler». Herunder bes det om en redegjørelse av konkrete tiltak i embetet og planer embetet har for det videre arbeid i fylket.

8 Budsjettmessige forusetninger

KMD understreker at embetet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2018 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene som er gitt i dette brevet, jf. *Reglement for økonomistyring i staten* § 9 og *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.2.

Fylkesmannen kan ikke overskride utgiftsbevilgningene eller bruke dem til andre formål enn forutsatt av Stortinget, Jf. bevilgningsreglementets § 5. Unntaket er hvis det er gitt en slik fullmakt i pkt. 6 i dette brevet.

Fylkesmannen har ansvaret for å iverksette tiltak slik at det ikke oppstår behov for å øke bevilgningen. Departementet forutsetter at fylkesmannen rapporterer om vesentlige endringer i budsjettforutsetningene umiddelbart.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til *Retningslinjer for finansieringsordning for Fylkesmannen*, punkt 4, hvor det framgår at "Det enkelte fagdepartement disponerer sin andel av ressurser på kap. 525 dersom omprioriteringer ikke er gjort av regjeringen". Dette innebærer at ressursmessige utfordringer innen et departements fagområder om nødvendig, må løses gjennom omprioriteringer innen dette departementets oppgaveportefølje.

Vedlegg

- [Vedlegg 1 til FTB Styringskalender FM 2018.docx](#)
- [Vedlegg 2 til FTB Foreløpig fordeling kap. 525, post 01 2018.pdf](#)
- [Vedlegg 3 til FTB Fordeling av midler kap 469 2018.pdf](#)